

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ

1. HAFTA

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

GELİN TANIŞ OLALIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulun bölümlerini ve okulda çalışan personeli tanır. /1.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Renkli kalemler 2. Makas 3. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan ilgili kısımların makasla kesilmelidir. 2. Okul personeli karşısında yer alan boşluklara personel isimleri yazılmalıdır. 3. U şeklinde oturma düzeni oluşturulmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. U düzeninde oturan öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır. <i>“Değerli öğrencilerim hepinize merhaba. Bugün okulumuzda ilk gününüz/ ilk haftanız. Hepiniz tekrar hoş geldiniz. (Henüz sizi tanımayan öğrencileriniz varsa kısaca kendiniz tanıtınız.) Bugün ben çok heyecanlıyım çünkü sizlerle tanışacağım. Aynı zamanda okulumuzu da tanıyacağız. Sizler neler hissediyorsunuz?”</i> 2. Cevaplar alındıktan sonra <i>“Değerli öğrencilerim, ünlü halk ozanımız Yunus Emre, bir şiirinde “Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım.” diyor. Şimdi onun bu sözüne kulak vererek okulumuzu ve okulumuzda çalışan öğretmenlerimizi, personelimizi tanımaya çalışacağız. Böylece okulunuzda ilk günlerinizi kolaylaştırmak mümkün olacak.”</i> 3. <i>“Evet çocuklar. Sizce okulumuzda kimler görev yapıyor olabilir?” sorusu sorularak etkileşim başlatılır. Sonrasında “İlkokuldan farklı olarak ortaokulda her dersin öğretmeni farklı. Peki bu dersler neler?” sorusuyla etkileşim sürdürülür.</i> 4. Öğrencilerin hem derslere hem de okulda görev yapan personellere yönelik cevapları sınıf tahtasına yazılır. Öğrenciler tarafından belirtilmeyen ancak formda yer alan diğer okul personeli/öğretmenler listeye eklenir. 5. Daha sonra <i>“Peki okulumuzda hangi yerler (bölümler) var?”</i> sorusuyla okul bölümlerinin neler olduğu tahtaya yazılır. Eksik kalan kısımlar formdan eklenir. 6. Etkinliğin devamında <i>“Evet çocuklar şimdi oyun zamanı! Sizlere vereceğim</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

ipuçlarıyla okulda çalışanları ve okulumuzun bölümlerini bulmaya çalışacağız. Hazırsanız başlayalım mı?" sorusuyla etkileşim başlatılır.

7. Öğrencilere karışık bir biçimde ipuçları okunur. Öğrenciler söz alarak ipucunun tahtada yer alan hangi personel/bölüme ait olduğunu bulmaya çalışır.
8. Tüm eşleştirmeler tamamlandıktan sonra, aşağıdaki sorular ile süreç devam ettirilir:
  - Peki bu etkinliği gerçekleştirirken neler hissettiniz?
  - Sizce okulumuzu tanımanın bizim için faydaları neler?
  - Okulumuzu ve okulumuzda görev yapan personelleri daha iyi tanımak için neler yapabiliriz?
  - Okulumuzu ve okulumuzda görev yapan kişileri tanımakta güçlük çektiğimizde kimlerden yardım alabiliriz?

9. Etkinlik aşağıdaki ifadelerle sonlandırılır:

"Evet değerli öğrencilerim. Okul sizin için yeni bir yer. Ve bu yeni yeri tanımak için yapmış olduğumuz etkinliğe sizler aktif biçimde katıldınız. Böylece okulumuzun bölümlerini ve personellerini tanıyarak okula uyum sürecinizi hızlandırmış oldunuz. Artık bu okul ailesinin siz de yeni üyelerisiniz. Okulumuza hoş geldiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrenciler tarafından eşleştirilen okul bölümlerine, sınıf rehber öğretmeni eşliğinde ziyaret gerçekleştirilerek ipuçlarına başka neler eklenilmesi gerektiği tartışılır.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan içeriğin, okulun mevcut durumuna göre yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Örneğin okuldaki mekânların kaçınıcı katta olduğu yeniden düzenlenebilir; seçmeli dersler varsa bu dersler eklenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Oturma düzeni sırasında akran eşleşmesine yer verilerek sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Süreç kısmında görseller kullanılarak etkinlik çeşitlendirilebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan içerik sınırlandırılarak etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

OKUL PERSONELİ

İPUCU

Okul Müdürü: .....

Merhaba! Ben bu okulda sizlerin daha iyi bir eğitim alması için çalışan herkese yardımcı olmaya çalışıyorum. Öğretmenleriniz, siz ve anne babalarınız ile diğer personelimiz odama gelerek benden yardım alabilirsiniz. Odam 1. kattadır. Bilin bakalım ben kimim?

Okul Müdür Yardımcısı:
.....

Merhaba. Ben de okul müdürümüz ile öğretmenlerimiz ve sizler arasında köprü görevi üstleniyorum. Acil bir durum olduğunda ya da okula geç kaldığınızda bana gelebilirsiniz. Bilin ben kimim?

Okul Psikolojik Danışmanı/
Rehber Öğretmen:
.....

Merhaba! Derslerinizde başarılarınızı arttırmak, arkadaşlarınızla daha iyi iletişim kurmak ve liseleri-meslekleri tanımak gibi konularda sizlere yardımcı oluyorum. Bunların yanında kimseye anlatamadığınız, anlatmakta güçlük çektiğiniz konularda da sizlerle konuşmaktan mutluluk duyarım. Odam 2.katta. Bilin bakalım ben kimim?

Sınıf Rehber
Öğretmeni:.....

Merhaba! Sınıfımızda alacağımız kararlarda birlikte tartışıyoruz. Ayrıca veli toplantılarınızda anne babalarınızla da görüşmeler gerçekleştiriyoruz. Bir problemle karşı karşıya kaldığınızda bana her zaman gelebilirsiniz. Bilin bakalım ben kimim?

Türkçe Öğretmeni: .....

Merhaba! Dersimizde güzel dilimizi daha iyi öğrenmeye çalışacağız. Bazen şiirler, bazen hikâyeler okuyacağız bazen de biz şiir yazıp hikâyeler oluşturacağız. Bilin bakalım ben kimim?

Matematik Öğretmeni:
.....

Merhaba! Dersimizde sayılar en önemli arkadaşımız olacak. Bu arkadaşlarımızla günlük işlerimizi daha kolay çözmeyi öğreneceğiz. Bilin bakalım ben kimim?

Fen ve Teknoloji Öğretmeni:
.....

Merhaba! Dersimizde çevremizi ve içinde bulunduğumuz doğa olaylarını anlamaya çalışacağız. Bazen derslerimizde deneyler yapacağız bunun için sınıf dışındaki yerlere de gideceğiz. Bilin bakalım ben kimim?

OKUL PERSONELİ

İPUCU

Sosyal Bilgiler Öğretmeni:

.....

Merhaba! İlkokulda dersimizin adı 'Hayat Bilgisi'ydi. Şimdi adımız farklı ancak ülkemizi, tarihimizi, geleneklerimizi, değerlerimizi öğrenmeye devam edeceğiz. Bilin bakalım ben kimim?

İngilizce Öğretmeni: .....

Merhaba! Benim dersimi 2.sınıftan beri tanıyor sunuz. Birlikte şarkılar söyleyerek, hikâyeler okuyarak, yeni kelimeler öğrenerek Türkçemizle birlikte bir dil daha öğrenmenin keyfini yaşıyoruz. Bilin bakalım ben kimim?

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni: .....

Merhaba! Benim dersimi 4.sınıftan tanıyor sunuz. Birlikte dinin hayatı anlamlandırmadaki rolünü fark edip millî, manevî ve ahlaki değerleri benimsemeye ve farklılıklarla bir arada yaşama becerisi kazanmış bireyler olmaya çalışacağız. Bilin bakalım, ben kimim?

Görsel Sanatlar Öğretmeni:

.....

Merhaba! Eskiden bana 'Resim Öğretmeni' derlerdi. Dersimizde birlikte resimler çizim, boyamalar yapacağız. Ayrıca sanatın bizim için ne kadar önemli olduğunu keşfetmeye çalışacağız. Bilin bakalım ben kimim?

Teknoloji Tasarım Öğretmeni:

.....

Merhaba! Birlikte farklı nesnelere kullanarak yeni şeyler oluşturacağız. Bunlar sizin eseriniz olacak. Yıl sonunda da bu eserlerimizi sergileyeceğiz. Bilin bakalım ben kimim?

Müzik Öğretmeni:

.....

Merhaba! Birlikte notaları öğrenebileceğimiz, bir müzik aletini çalmayı deneyeceğimiz dersin öğretmeniyim. Bilin bakalım ben kimim?

Beden Eğitimi Öğretmeni:

.....

Merhaba! Benimle birlikte futbol, basketbol, voleybol gibi sporları öğreneceksiniz. Bilin bakalım ben kimim?

Yardımcı Personeller:

....., ...,
.....

Merhaba! Bizler okulumuzun temiz olması için çalışıyoruz. Her gün siz gittikten sonra sınıf ve okulumuzu temizliyoruz. Çöplerinizi çöp kutusuna atarak bize yardım edebilirsiniz. Bilin bakalım biz kimiz?

OKUL BÖLÜMÜ

İPUCU

Sınıf

Merhaba! Her gün en çok benimle vakit geçireceksiniz. İçimde sıralar, masalar, dolaplar var. Beni temiz ve düzenli tutarsanız çok sevinirim. Bilin bakalım ben neresiyim?

Spor Salonu

Merhaba! Beden eğitimi derslerinizin bir kısmı için bana geleceksiniz. Ayrıca okul çapında farklı spor branşlarında çok heyecanlı turnuvalar düzenleyip eğleneceğiz. Bilin bakalım ben neresiyim?

Tuvalet

Merhaba! Ben hem erkek hem de kız öğrencilerimizin ayrı ayrı temiz ve sağlıklı olmasına yardımcı oluyorum. 1. katta kız 2.katta erkek öğrencilerimiz için giderken musluklarımı ve ışıklarımı kapatmayı unutmazsanız çok sevinirim. Bilin bakalım ben neresiyim?

Okul Bahçesi

Merhaba! Zil çalar çalmaz bana doğru koşuyorsunuz. Sizi oyunlar oynarken görmek çok güzel. Hava soğuk olduğunda gelmediğiniz için sizi çok özlüyorum. Bilin bakalım ben neresiyim?

Fen ve Teknoloji Laboratuvarı

Merhaba! Bazen öğretmeninizle bana gelirsiniz. Burada deneyler yapar; konuları daha iyi öğrenirsiniz. Bilin bakalım ben neresiyim?

Merdivenler

Merhaba! Beni farklı katlardan birbirine geçerken kullanırsınız. İnenler sağ, çıkanlar ise sol tarafı kullanırlarsa çok sevinirim. Böylece birbirimizi de korumuş oluruz. Bilin bakalım ben neresiyim?

Yangın Düğmesi

Merhaba! Umarım beni kullanmanıza gerek kalmaz ama yanan bir şeyler gördüğünde hemen gelip tam ortamda duran düğmeme basabilirsiniz. Bilin bakalım ben neresiyim?

Pencereler

Merhaba! Sıcak olduğunda beni açar, soğuk olduğunda beni kapatırsınız. Sınıftan çıkarken kapalı olduğumdan emin olursanız çok sevinirim. Bilin bakalım ben neresiyim?

Konferans Salonu

Merhaba! Ben okulunuzun zemin katında yer alıyorum. Belirli gün ve haftalar başta olmak üzere önemli günlerde gelip çok güzel şiirler okuyor; tiyatro, oratoryo gibi faaliyetlerde bulunuyorsunuz. Bilin bakalım ben neresiyim?

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

GEZDİM, GÖRDÜM, YAZDIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulun yakınındaki çevreyi tanır. / 2. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Öğretmenin kendisi için hazırlayacağı okul çevresinde bulunan mekânların (kırtasiye, market, manav vb.)listesi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı bulunduğu okulun çevresinde bulunan yerlerin listesi çıkarılır. 2. Çalışma Yaprağı-1’de okul ismi kutucuğuna bulunulan okulun ismini yazılır. 3. Çalışma Yaprağı-1 sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır. <i>“Şimdi hep beraber gözlerimizi kapatalım, bu sabah ve önceki sabahlarda okula gelirken etrafımızda neler gördüğümüzü bir düşünelim. Servisle geliyorsanız servis okula yaklaşırken pencereden baktığınızda gördüklerinizi düşünün. Neler görüyorsunuz, yolda gelirken neler sizin dikkatinizi çekiyor bir hayal edin.”</i> denir ve öğrencilere düşünmeleri için 2-3 dk süre verilir. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve şu yönerge verilir. <i>“Size verdiğim çalışma yapraklarında merkezde bir okul binası görüyorsunuz. Bu bizim okulumuz. Okulun çevresinde ise küçük bulutlar görüyorsunuz. Biraz önce okula gelirken okulun etrafında gördüklerinizi düşünmenizi istemiştim. Şimdi bu gördüklerinizi teker teker bu bulutların içine yazın.”</i> 3. Öğrenciler 5’er kişilik gruplara ayrılır. <i>“Gruptaki herkes elindeki formda yazılanları sırayla birbirine okusun. Sizin yazıp başka bir arkadaşınızın yazmadığı bir şey olursa onu nerede gördüğünüzü anlatabilirsiniz.”</i> 4. Öğrenciler grup etkileşimini tamamladıktan sonra içlerinden gönüllü olarak seçtikleri bir grup sözcüsü grupta konuşulanları sıra ile tüm sınıf ile paylaşır. 5. Aşağıda verilen tartışma soruların tartışılmasıyla süreç devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Okul çevresinde sağlık ile ilgili yerler var mı? Nereler? • Okulun yakın çevresinde güvenliğimizi tehdit edebilecek alanlar var mı? Nereler?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Okulun yakın çevresinde sizlerin en çok ihtiyaç duyduğu yerler nereler?
- Sizce okulumuzun çevresini tanımak neden önemlidir? Okulumuzun çevresini tanımanın bize ne gibi faydaları olabilir?

6. Uygulayıcı aşağıdaki yönergeyi öğrenciler ile paylaşarak etkinliği sonlandırır.

"Bugün okulumuzun yakınında bulunan mekânları tanıdık. Çevremizi tanımamız zaman zaman birtakım ihtiyaçlarımızı karşılamamız gerektiğinde, bir sorunla karşılaştığımızda nereden yardım alabileceğimizi bilmede, çevremizde bize uygun olan fırsatları görüp onları değerlendirmede oldukça önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden 1 hafta boyunca okula gelirken ve giderken okulun çevresinde gördüklerini gözlemlmeleri (Gördüklerinin neyi senin dikkatini çekti, çevrede dükkân, mağaza gibi iş yerleri varsa sence onlar orada ne yapıyorlardır gibi sorular da söylenerek öğrenciye yardımcı olunabilir.) ve gözlemlerini kısa kısa not almaları istenir. Aldıkları notları hafta içerisinde sınıfta belirlenen bir noktaya (pano veya duvarın bir bölümü gibi) küçük yapışkan kâğıtlarla yapıştırırlar.

Uygulayıcıya Not:

1. Bulduğunuz çevrenin yapısına göre bulut sayısını artırabilir ya da azaltabilirsiniz.
2. Öğrencilere bulutlara eklemeler yapabileceklerini hatırlatabilirsiniz.
3. Gruplara ayırma sürecinde literatürde yer alan farklı gruba ayırma tekniklerinden yararlanabilirsiniz.
4. Öğrencileri gruplara ayırırken sınıf mevcuduna göre gruptaki öğrenci sayısını artırabilir veya azaltabilirsiniz.
5. Doldurdıkları formlar sonrasında da inceleyebilmeleri için öğrencilerde kalacaktır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplara ayırma sırasında ekran eşleşmesine yer verilerek sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma kâğıdında yer alan bulutun doldurulmasında görseller kullanılarak öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.

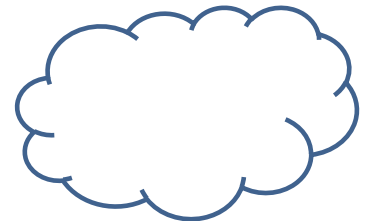
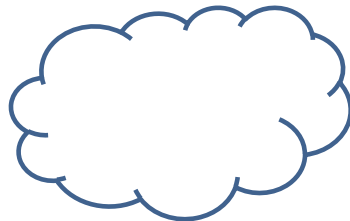
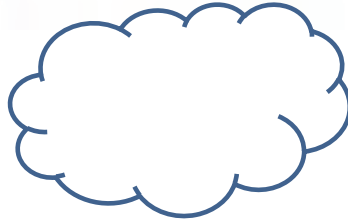
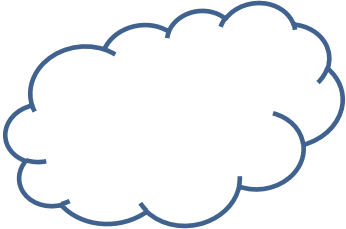
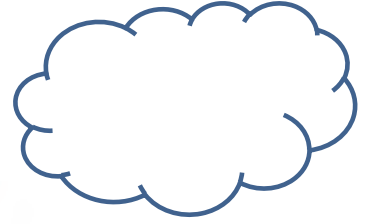
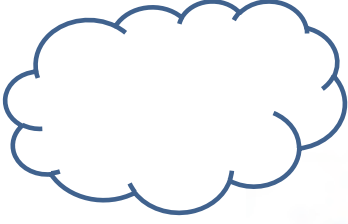
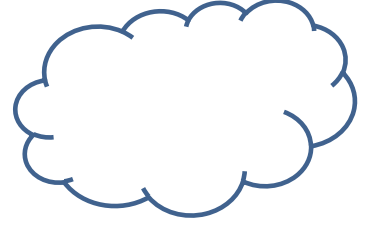
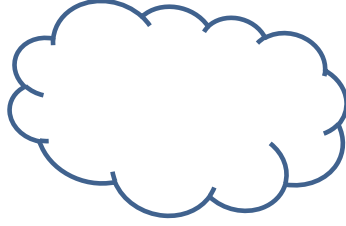
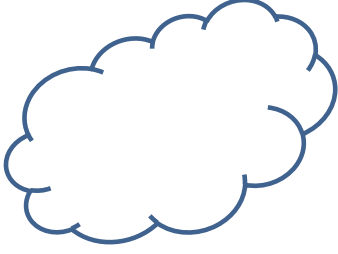
Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

Çalışma Yaprağı 1

Senden okula gelirken ve giderken okulumuzun çevresinde hangi mekânları gördüğünü düşünmeni istemişim. Haydi şimdi onları teker teker bulutların içine yazma vakti.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

KURALLAR OLMADAN ASLA

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Sınıf kurallarının oluşturulmasına katkı sağlar. / 3.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-2 3. Renkli fon kartonu 4. Renkli kalemler 5. Renkli tebeşir
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu 1-2 okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının sınıf kurallarının oluşturulmasına katkı sağlamak olduğu açıklanır. 2. Etkinlik Bilgi Notu-1’de verilen hikâye okunur. 3. Aşağıda verilen sorular yöneltilerek öğrencilerin birlikte okulda ve sınıfta uyulması gereken kuralların önemi hakkında düşüncelerini ve düşüncelerini ifade etmeleri teşvik edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Hikâyenin konusu nedir? • Hikâyede yaşanan olumsuzlukların nedeni ne olabilir? • Ne olsaydı bu sorunlar yaşanmazdı? • Kuralların size, sınıfımıza ve okulumuza yararları neler olabilir? 4. Uygulayıcı tarafından kuralların, hem öğrenciler hem de öğretmenlerin özgürlük ve sınırlarını belirlediği, güven ve öğrenmeye ortam sağladığı; sınıfın da bir düzene ihtiyacı olan bir topluluk olduğu ve bu düzenin oluşturulması ve devamı için kuralların gerekli olduğu vurgulanır. 5. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir. <i>“Hepimizin mutlu olması için sınıfımızda ve okulumuzda uyulması gereken kuralları birlikte belirleyebiliriz. Şimdi her biriniz sınıfta ya da okulda olmasını istediğiniz kurallardan bir tane söylemeye çalışın ve ben tahtaya bu kuralları yazayım.”</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Öğrencilerle birlikte tahtaya yazılan kuralların kesinleştirilmesi ile ilgili tartışma yapılarak kuralların son hâline karar verilir.
7. Uygulanmasına karar verilen kurallar; renkli kalemle renkli fon kartonuna yazılarak poster şeklinde sınıf panosuna asılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Kuralların yer aldığı bir liste hazırlanıp, öğrencilerin sınıfta ve okulda uydıkları ve uymakta zorlandıkları kurallar gözlemlenerek kurallarla ilgili yeniden bir düzenleme yapılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerden gelen kelimeler ya da kavramlar eleştiriye tabi tutulmadan tahtaya yazılır.
2. Öğrencilerle belirlenen kuralların; gözlenebilir davranışlarla ilişkilendirilmesi, açık ve net olması, olumlu ifadeye çevrilmesi, yaşa ve seviyeye uygun olması gibi ölçütlere dikkat edilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hikâyedeki uzun ifadeler kısaltılarak ve sorulan sorular basitleştirilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Tahtaya kuralları yazarken, yazıların tüm öğrenciler tarafından rahatlıkla görülebilecek şekilde büyük boyutlarda olmasına dikkat edilerek destek sağlanabilir.
3. Sınıf kurallarının yazıldığı postere belirlenen kuralları anlatan görseller de eklenerek materyal uyarlaması yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Mehmet Akif ÖZDEMİR

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

ÖZGÜRLÜK

Yatılı bir okulda okul müdürü her hafta cuma günü son derste öğrencilerle "açık kürsü" adı altında bir toplantı düzenler ve o haftaya ilişkin öğrencilerin duygu ve düşüncelerini alır. Bu toplantılardan birinde Nazlı söz alarak "Öğretmenim biz özgür olmak istiyoruz. İsteddiğimiz zaman yatakhaneye gidip yatalım, istediğimiz zaman müzik dinleyelim, eğlenelim, istediğimiz zaman yemek yiyip, etüt odasında da istediğimiz zaman çalışalım." demiş. Okul müdürü Nazlı'yı dikkatlice dinlemiş ve; "Diğer öğrenciler de senin düşüncelerine katılıyorsa önümüzdeki hafta pazartesi günü söylediklerinizi uygulamaya geçeriz, herkes istediği gibi davransın." demiş.

Uygulamanın birinci ve ikinci günü bütün öğrenciler mutluymuş, herkes istediğini yapmış. Üçüncü gün yavaş yavaş çatışmalar başlamış; bazı öğrenciler erken yatıyor ancak odaya geç gelen öğrenciler arkadaşlarını rahatsız ediyormuş, bazıları yüksek sesle müzik dinliyor, ders çalışan öğrencilerin dikkatini dağıtıyormuş. Yemekhanede de kargaşa hâkimmiş.

Böylece uygulamanın dördüncü günü artık öğrenciler arası sürtüşmeler, küslükler ve kavgalar iyice artmış. Bu durumdan rahatsız olan Nazlı ve arkadaşları soluğu okul müdürünün odasında almışlar. Okul müdürüne, "Ne olur hocam! Bu uygulamayı hemen sonlandırın." demişler. Okul müdürü "Nazlı, özgür olmak istiyordunuz ne çabuk sıkıldınız bu özgürlükten, demek ki sadece özgür olmak yetmiyormuş." demiş ve diğer öğrencilerin görüşünü de alarak bu uygulamaya son vermiş.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

KURAL OLUŞMA YÖNTEMLERİ

Kurallar davranışlarımıza yön veren ilkeler olarak tanımlanmaktadır.

Öğrencilerle birlikte kural oluştururken birçok araştırma sonucuna göre aşağıdaki noktalar göz önünde bulundurulmalıdır. Kurallar;

- 1-İhtiyaca yönelik olmalı.
- 2-Açık ve net bir şekilde ifade edilmeli.
- 3-Yazarken olumlu ifade kullanılmalı.
- 4-Yaş özelliklerine uygun olmalı.
- 5-Öğrencilerle birlikte oluşturulmalı.
- 6-Öğretmen uygulamada rol-model olmalı.
- 7-İzlenmeli ve değerlendirilmeli.
- 8-Adil ve tutarlı bir şekilde uygulanmalı.
- 9-Az sayıda olmalı.

Kurallar çok genel ifadeler olabileceğinden öğrencilerin kuralları anlayabilmeleri ve içselleştirebilmeleri için gözlenebilir davranışlara ihtiyacımız vardır. Bir kural birden çok gözlenebilir davranışı içerebilir ve kurallar bu şekilde belirlenirse öğrenciler tarafından daha anlaşılır ve uygulanabilir hale gelir. Örneğin:

Kural	Öğrencide Gözlenen Davranışlar
Saygılı olma	<ul style="list-style-type: none"> • Söz alarak konuşur. • Arkadaşlarının eşyalarını izin alarak kullanır. • Konuşanı dinler. • Nezaket sözcükleri (özür dilerim, teşekkür ederim vb.) kullanır.
Sorumluluk sahibi olma	<ul style="list-style-type: none"> • Derse araç gereçlerini getirir. • Derslere zamanında gelir. • Ödevlerini zamanında yapar.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

RENKLERLE RİSKLER

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okul ve çevresinde risk oluşturabilecek durum ve ortamlara karşı kendini korur. / 4.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Okul ve yakın çevresini anlatan kroki 2. Kırmızı ve yeşil renkte boya kalemleri
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Öğretmen önceden okulun ve yakın çevresindekilerin yer aldığı bir kroki çizerek hazırlar. Kroki A4 boyutunda grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Öğrencilerin önceden kırmızı ve yeşil renkte boya kalemleri getirmeleri istenir ya da öğretmen tarafından sağlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının okul ve çevresinde tehlike oluşturabilecek durum ve ortamlara karşı kendini korumak olduğu açıklanır. 2. Öğrenciler 5'er kişilik gruplara ayrılır. 3. Konuşma şu şekilde başlatılabilir: <i>"Evet çocuklar bugün sizlerle okul içinde ve okul çevresinde oluşabilecek riskli durum ve ortamlarla ilgili ve bunlardan nasıl korunacağımızla ilgili çalışacağız."</i> 4. Önceden hazırlanan okul ve çevresinin krokisi ve yuvarlak kırmızı-yeşil boyalar gruplara dağıtılır. 5. Gruplardan krokiyi inceleyerek okul ve yakın çevresinde risk oluşturabilecek durum ve ortamları belirlemeleri riskli gördükleri yerlere kırmızı, risksiz gördükleri yerlere yeşil boyamaları istenir. Riskli gördükleri yerlerin altına neden riskli bulduklarını ve nasıl kendilerini bu risklerden koruyabileceklerini tartışarak yazmaları istenir. 6. Her grup çalışmasını tamamladıktan sonra gönüllü olanlar sırasıyla sunum yaparlar, riskli gördükleri durum ve ortamları, nedenlerini ve bu risklerden nasıl korunacaklarını hep birlikte sunarlar. Gruplar sunum yaparken diğer gruplar ile benzer olan maddeleri geçmeleri ve sadece farklı olanları sunmaları istenir. 7. Sunumlar tamamlandıktan sonra tartışma sorular ile etkileşime devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> Okul içindeki riskli durum ve olaylardan kendimizi nasıl koruyabiliriz? Nasıl önlemler alabiliriz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Okul çevresinde size zarar verebileceğini düşündüğünüz riskli durumlar ve ortamlardan kendinizi nasıl koruyabilirsiniz? Nasıl önlemler alabilirsiniz?
- Bu günkü etkinlikten neler öğrendiniz?

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra uygulayıcı eksik kaldığını düşündüğü riskli durumlar ve kendilerini koruma yolları varsa paylaşımlara katkı sağlar.

"Yapmış olduğumuz etkinlikte okul ve çevresinde risk oluşturabilecek hangi durum ve ortamlar olduğu ve bunlara karşı nasıl önlemler alabileceğimiz üzerinde durduk. Böylece bu riskleri fark ederek kendimizi nasıl koruyabileceğimizi öğrenmiş olduk." ifadesiyle etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrenci krokileri son hâliyle sınıf panosuna asılır.
2. Öğrencilerden bireysel olarak kendilerini risklerden korumaya yönelik ve etkinlikte öğrettiklerini anlatan birer şiir, mani vb. yazmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler riskli ortam ya da durumları bulmakta zorlanırsa öğretmen ipuçları verebilir.
2. Riskli durum ya da ortamlar üzerinde durulurken sağlık, okul çevresinde yiyecek, içecek, ulaşım vb. her türlü durum ve okul risk haritaları göz önünde bulundurulmaya çalışılır.
3. Gruplara ayırma sürecinde literatürde yer alan farklı gruba ayırma tekniklerinden yararlanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Kroki daha büyük kâğıtlara hazırlanarak materyal uyarlanabilir.
2. Gruplara ayırma sırasında akran eşlemesine yer verilerek sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Riskli durumlarla ilgili duruma dönük görseller gösterilerek etkinlik çeşitlendirilebilir. Riskli durumlardan korunma yolları ile ilgili görseller sunulup durumlar hikâyeleştirilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

5. HAFTA

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

YARDIM BALONLARIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım isteyebileceğini bilir. / 5.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. 5 adet balon 5. 1 adet A4 kâğıdı 6. Kutu/torba
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan kelimeler kesilerek her 3 kelime şişirilen bir balona koyulur. Bütün balonlar için aynı işlem yapılır. 2. Çalışma Yaprağı-3 grup sayısı kadar (5 tane) çoğaltılır. 3. A4 kâğıdı öğrenci sayısı kadar parçaya ayrılır ve her parçaya eşit sayıda 1’den 5’e kadar sayılar yazılır. Kâğıtlar katlanıp kutuya/torbaya konulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının öğrencilerin kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım isteyebileceklerini bilmek olduğu açıklanır. 2. Çalışma Yaprağı-1 sınıfta okunur ve öğrencilere çalışma yaprağında yer alan örnek olaylardaki karakterlerin kimden/nereden, nasıl yardım alabilecekleri sorularak sınıfta etkileşim başlatılır. Gönüllü öğrencilere söz hakkı verilir. 3. Ardından uygulayıcı tarafından hazırlanan, üzerinde 1’den 5’e kadar sayıların yazılı olduğu kâğıtların bulunduğu kutu/torbadan her öğrencinin birer tane kâğıt çekmesi istenir. Aynı sayıları çeken öğrenciler bir grubu oluşturur ve sınıf 5 gruba ayrılmış olur. 4. Her bir gruba bir balon verilir. Öğrencilerden balonu patlatmaları ve içinden çıkan kâğıtlarda yazan kişi ya da kurumlardan hangi durumlarda, nasıl, ne zaman yardım isteyebileceklerini düşünmeleri ve not almaları istenir. 5. Sonrasında grup sözcüleri balonun içinden çıkan kişi/kurumu ve bu kişi/kurumlardan hangi zamanlarda, nasıl yardım isteyebileceklerini sınıfta paylaşır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Anlatılanlarla ilgili diğer öğrencilerin düşünceleri sorulur ve söz almak isteyen öğrencilere söz hakkı verilir.
7. Uygulayıcı tarafından, balonlardan çıkan kişi ya da kurumlar dışında başka kimlerden ve nerelerden hangi durumlarda yardım alınabileceği üzerine tartışma başlatılır.
8. Sonrasında öğrencilere şu sorular sorulur:
  - Daha önce ne gibi sorunlar yaşadınız? Bu sorunları çözmek için kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım aldınız?
  - Şu an yaşamakta olduğunuz bir sorun var mı? Sizce sorununuzu çözmek için kimden yardım alabilirsiniz?
  - Yaşadığınız sorunlarda bu kâğıtlarda yazan kişi/kurumlar dışında yardım aldığınız kişiler/kurumlar oldu mu? Kimden, nereden, nasıl yardım aldınız?
9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, etkinliğimizde kişisel güvenliğimizin korunmasında kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım isteneceğinin bilinmesinin önemi üzerinde durduk. Etkinlikten öğrendiklerimizi kullanarak yardıma ihtiyaç duyduğumuzda zaman kaybetmeden, doğru kişilerden uygun bir şekilde yardım isteyebiliriz. Böylece daha çok güvende olabiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinlik sonlandırıldıktan sonra Çalışma Yaprağı-3 öğrenciler tarafından bireysel olarak doldurulur ve panoda sergilenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Balon temin edilememesi durumunda kâğıtlar katlanarak bir zarfa konulup gruplardan 3'er tane çekilmesi de istenebilir.
2. Grup çalışmasında her bir grup üyesinin aktif olduğundan emin olunmalıdır.
3. Çalışma Yaprağı-1'de verilen örnek durumlarda yer alan karakter isimleriyle sınıfta aynı isme sahip öğrenci varsa örnek durumlardaki karakter isimleri değiştirilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Grup çalışması akran eşleşmesine yer verilerek sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Süreç sırasında kişisel güvenliği sağlamaya dönük neyin nasıl yapılacağı öğretmen tarafından gösterilerek, söylenerek ve uygulatılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprağı 1

Merhaba ben Nisa, şimdiye kadar çok çalışkan ve başarılı bir öğrenciydim. Ancak son zamanlarda bir sorunum var. Bilgisayarım ile çok fazla vakit geçirmeye başladım ve bilgisayar kullanımımı bir türlü azaltamıyorum. Üstelik bu durum hem derslerimi hem ailemle olan ilişkilerimi olumsuz etkiledi. Kimden yardım alabilirim?

Çalışma Yaprağı 2

Merhaba, ben Yağmur. Son zamanlarda ailemle birlikte maddi durumumuz çok iyi değil. Ailem evin ihtiyaçlarını karşılamakta çok zorlanıyor. Bu konuda kimden yardım alabiliriz acaba?

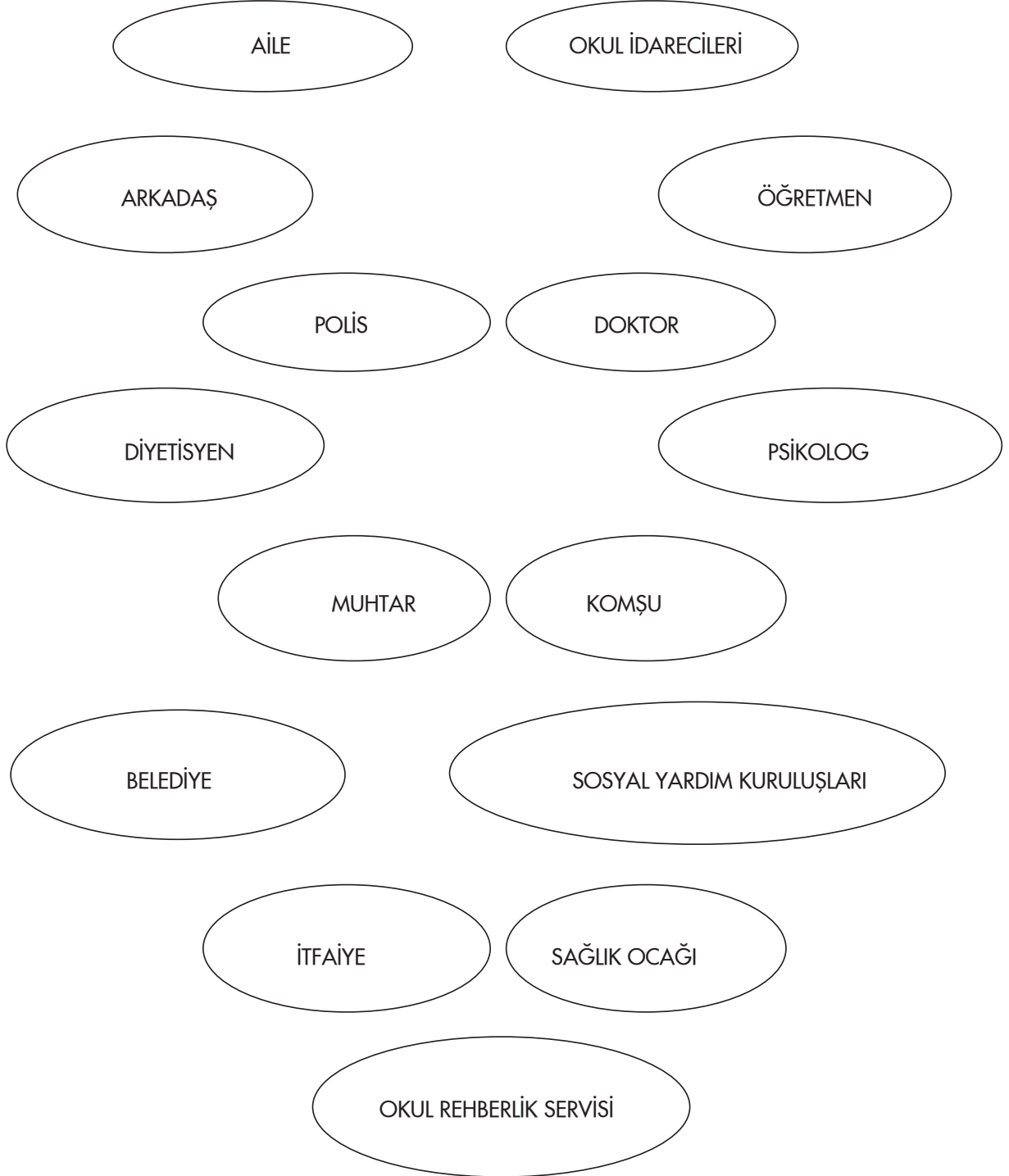

Çalışma Yaprağı 3

Merhaba, ben Can. Az önce biz oyun oynarken bize ve oyuncaklarımıza zarar vermek isteyen birileri yanımıza geldi. Şimdi ne yapabilirim, kimden yardım isteyebilirim?

Çalışma Yaprağı 4

Çalışma Yaprağı 5

HANGİ DURUMLARDA/ NE ZAMAN YARDIM ALABİLİRİM?	KİMDEN/NEREDEN YARDIM ALABİLİRİM?	NASIL YARDIM ALABİLİRİM?

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

KURALLAR İYİ Kİ VAR!

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okul ve sınıf kurallarına uyulmadığında ortaya çıkabilecek sonuçları tartışır. / 6.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutudan yapılmış yangın düğmesi 2. Makas 3. Sargı bezi 4. Kutudan yapılmış telefon ya da oyuncak telefon, 5. Kitap, dergi 6. Çalışma Yaprağı-1 7. 3. hafta kazanımına ait etkinlikte oluşturulan sınıf ve okul kuralları listesi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan senaryo kâğıtlarının kesimi yapılır. 2. Ders öncesinde araç-gereçler öğretmen masasının üzerinde, grupların kullanımı için hazırlanır. 3. 3. haftada oluşturulan sınıf ve okul kuralları, etkinlik boyunca öğrencilerin görebilecekleri bir yerde hazır bulundurulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacı aşağıdaki yönergeye uygun şekilde açıklanarak etkinlik başlatılır: <i>“Değerli öğrencilerim hepimize merhaba. Bugün yaşamımızın daha düzenli olmasını sağlayan okul ve sınıf kurallarımızdan konuşacağız. Yaşamımız içerisinde bizleri koruyan ve yaşamımızı kolaylaştıran kurallar vardır. Bu kurallar neler olabilir?”</i> 2. Cevaplar alındıktan sonra: <i>“Hatırlarsanız 3. haftada sınıf kurallarımızı birlikte oluşturmuştuk. Bu kurallar arasından hangilerini hatırlıyorsunuz?”</i> sorusuyla öğrencilerin cevapları alınır ve kurallar listesi öğrencilere hatırlatılır. 3. Aşağıdaki yönerge ile etkinliğe devam edilir: <i>“Evet, arkadaşlar bugün okul ve sınıf kurallarımızı farklı bir yöntemle inceleyeceğiz. Bu yöntemimizin adı “Drama”. Drama, olay ve durumları canlandırarak daha iyi öğrenmemizi sağlayan bir yöntem. Bunun için 4 gruba ayrılacağız.”</i> yönergesi ile devam edilir. 4. Öğrencilerin sırayla 1’den 4’e kadar saymaları istenir. Daha sonra aynı

Süreç (Uygulama Basamakları):

rakamı söyleyenler bir araya gelerek gruplar oluşturulur. Gruplar sınıfın 4 köşesinde bir arada oturacak şekilde beklerler.

5. Daha önce kesilerek hazırlanan ve Çalışma Yaprağı-1'de yer alan senaryolardan 8 tanesi, her gruba 2'şer senaryo gelecek şekilde rastgele dağıtılır.

6. Senaryolar gruplara dağıtıldıktan sonra tüm gruplara aşağıdaki yönerge verilerek grupların çalışması başlatılır:

"Çocuklar, her bir gruba farklı senaryolar dağıttım. Bu senaryoları her grup sırayla canlandırarak ve diğer gruplar da bu senaryonun ne olduğunu bulmaya çalışacak. Sizler senaryoların altında yazan ilgili kuralı söylemeyeceksiniz. Bakalım arkadaşlarınız bulabilecek mi? Senaryoları nasıl canlandırabileceğinizle alakalı olarak 5 dakika boyunca çalışabilirsiniz. Ayrıca öğretmen masasındaki araç-gereçlerden de yararlanabilirsiniz. Sorusu olan var mı?"

7. Öğrencilerin soruları cevaplandıktan sonra çalışmalarını için süre verilir.

8. Süre dolduktan sonra gruplar canlandırmalarını sırayla gerçekleştirirler.

9. Canlandırmalardan sonra grup etkileşimi aşağıdaki sorularla devam ettirilir:

- Gruplar senaryolarda hangi kurallarla ilgili canlandırmalar yaptılar?
- Senaryoları canlandırırken neler yaşadınız?
- Senaryolarda kurallara uyulmadığında neler oldu?
- Kurallara uyulmayan durumlarda hangi sonuçlar ile karşılaşabiliriz?
- Okulumuzda ve sınıfımızda hiçbir kural olmasaydı neler yaşanırdı?
- Canlandırmalardaki olumsuz durumları tersine nasıl çevirebiliriz?
- Okul ve sınıf kurallarına uyulması için hangi önlemleri alabiliriz?
- Okul ve sınıf kurallarını unutmamak için neler yapabiliriz?
- Bu etkinlikten neler öğrendiniz?

10. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Okul ve sınıf kurallarına uyulmadığında bir karmaşa yaşanabilir, kimi öğrenciler zarar görebilir, haksızlıklar olabilir ve bu durumda hem siz hem de arkadaşlarınız mutsuz olabilirsiniz. Bu nedenle okul ve sınıflardaki kurallara uyulması gerekmektedir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden dönem boyunca kurallara uyulmayan durumları ve sonuçlarını gözlemlenmeleri istenir. Bu gözlemlerini dönem sonuna kadar not etmeleri, dönem sonunda bu notlarını okul idaresi ile paylaşarak kuralların daha etkili şekilde uygulanmasına katkı sağlayacakları belirtilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Senaryolar, okulun ve sınıfın ihtiyaçlarına göre düzenlenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Senaryolar canlandırılırken nelerin nasıl yapılacağı akranlar ya da öğretmen tarafından gösterilerek/anlatılarak destek sağlanabilir.
2. Sorular basitleştirilerek sorularak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Kural ve kurala uyulan ve de uyulmayan durumları görselleştirilerek etkinlik çeşitlendirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Senaryo 1

Teneffüste bir arkadaşınız okul merdivenlerinde meyve suyu içerken meyve suyunu yere döker ve yer ıslanır. Bu durumu hizmetlilere ya da nöbetçi öğretmene söylemeden oradan ayrılır. Ardından sınıftan çıkarak merdivenlere doğru koşan ve futbol oynamayı çok seven bir arkadaşınızın ayağı kayar ve merdivenlerden düşer. Arkadaşınızın ayağı incinir ve bu durumdan dolayı uzun bir süre futbol oynayamaz. Ayağında sargı ile gezmek zorunda kalır.

İlgili kural: Okul içinde ve sınıfta emniyet kurallarına uymalıyız.

Senaryo 2

Ders başlamadan önce sınıfta bazı arkadaşlarınız koşarak birbirlerini kovalamaktadırlar. Bu durumda sınıfta büyük bir toz bulutu oluşur. Lavabodan dönen ve nefes darlığı rahatsızlığı olan bir arkadaşınız kapıyı açıp içeri girdiğinde bu toz bulutuyla karşılaşır. O gün ilacını da yanına almayı unuttuğu için nefes alamaz duruma gelir. Öğretmeni acilen ilacına erişmeye çalışır. Diğer öğrenciler ve öğretmen de nefes almakta sıkıntı çekerler.

İlgili kural: Okul ve sınıf içini temiz tutmalı ve havalandırmalıyız. Sınıfta koşturmamalıyız.

Senaryo 3

Koridorda bulunan yangın düğmesine bir arkadaşınız şaka yapmak amacıyla basmıştır. Bundan sonra okulda büyük bir panik olur ve herkes yangın merdivenini kullanarak dışarı çıkar. İtfaiye hemen okula gelir ancak okulda yangın yoktur. Tam da o anda yakınlarda bir trafik kazası olmuştur ve itfaiye ekiplerinin de oraya gitmesi gerekmektedir. Arkadaşınızın şaka yapmak amacıyla bastığı yangın düğmesi nedeniyle itfaiye ekipleri vakit kaybeder ve kazadaki yaralıları kurtarmak için geç kalırlar. Neyse ki yaralıları sağ salım kurtarıp sağlık ekipleriyle hastaneye gitmelerini sağlarlar.

İlgili kural: Okul güvenlik kurallarına uymalıyız.

Senaryo 4

Son derse gelen öğretmen, sınıftaki öğrencileri saydığı anda iki kişinin eksik olduğunu fark eder. Sınıftaki diğer öğrencilere arkadaşlarının nerede olduklarını sorar ancak kimse bilmemektedir. Bunun üzerinde durumu okul idaresine bildirir, okul idaresi de öğrencilerin ailelerine ve emniyet güçlerine durumu ifade eder. Öğrencilerin daha sonra okuldan ayrıldıkları ve sokakları karıştırdıkları için kayboldukları anlaşılır. Öğrenciler bulunur ve ertesi gün geldiklerinde kayboldukları için çok korktuklarını ve bir daha okul saati içinde asla okuldan ayrılmayacaklarını söylerler.

İlgili Kural: Okul güvenlik kurallarına uymalıyız. Okul bahçesinden dışarı izinsiz ve haber vermeden çıkmamalıyız.

Senaryo 5

Teneffüste öğrenciler sevdikleri yiyeceklerden almak için okul kantinine giderler. Her biri farklı yiyecek ya da içeceklerden alarak okul bahçesine çıkar. Bir grubu da sınıfa gider. Keyifle aldıklarını yedikten sonra ambalajlarını okul bahçesine ya da sınıfta yere atarlar. Bir anda tüm bahçe ve sınıf ambalaj ve yiyecek kırıntıları ile dolar. Bu durum günlerce devam eder. Bir süre sonra öğrenciler sınıfta oturmaktan ya da bahçede oynamaktan keyif almamaya başlarlar.

İlgili kural: Çöpleri çöp kutusuna atmamızdır.

Senaryo 6

Öğretmen ders anlatırken çocuklara bir soru sorar. Tüm çocuklar parmak kaldırmak yerine hep birlikte öğretmenim beni seç diyerek seslenmeye ya da cevabı söylemeye başlar. Öğretmen bu karmaşanın içerisinde kimseyi anlamaz.

İlgili kural: Sınıfta söz alarak ve sıra ile konuşmalıyız.

Senaryo 7

Okul kütüphanesinde çocukların seyerek okuduğu kitaplar ve dergiler bulunmaktadır. Arda, Selim ve Nazlı okul kütüphanesinden kitap ve dergi alırlar. Selim elinde bir kalemle tüm kitabı çizerek okur. Nazlı'da benzer şekilde derginin üzerine renkli kalemlerle işaretlemeler yapar. Arda ise kitabı elinde kıvrırarak dürbün gibi kullanır. Daha sonra bu kitapları ve dergileri okumak için alan çocuklar çok mutsuz olurlar çünkü çok yıpranmış ve karalanmıştır.

İlgili Kural: Okul ve sınıf eşyalarına zarar vermemeliyiz.

Senaryo 8

Beden eğitimi dersinde, bazı öğrenciler voleybol topunu öğretmenden habersiz olarak okul bahçesinde kendi aralarında futbol oynamaya başlarlar. Voleybol topu, futbol oynamak için elverişsiz olmasına rağmen bu oyuna devam eden öğrenciler, topa ciddi şekilde zarar verirler. Bir sonraki ders voleybol oynamak isteyen öğrenciler topun kullanılamaz halini görünce bu duruma çok üzülürler.

İlgili Kural: Okul araç ve gereçlerini kullanım amacına uygun olarak kullanmalıyız.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAYALİMDEKİ OKUL VE SINIF

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okul ve sınıf kurallarına uyar. / 7. Hafta
Sınıf Düzeyi	5.Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1- Çalışma Yaprağı-1 2- Makas 3- 4 adet karton veya tahta kâğıdı 4- Renkli tahta kalemleri 5- Yapıştırıcı ya da bant 6- Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1- Etkinlik öncesi Çalışma Yaprağı-1'deki kuralların her birinin başlıkları kartona veya tahta kâğıdına renkli tahta kalemleri ile yazılır. 2- Kurallara ait davranış kartları uygun şekilde kesilip bir kutu veya torba içerisine atılır. 3- Etkinlik Bilgi Notu okunmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları)	1- Çalışma Yaprağı-1'de yer alan okul ve sınıf kurallarının her biri, bir karton veya tahta kâğıda yazılarak sınıfın farklı yerlerine asılır. 2- Aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır. <i>"Çocuklar bunlar bizim kurallarımız. Peki, sizler hangi gözlenebilir davranışı yaparsanız bu kurallara uymuş olursunuz. Şimdi bunlarla ilgili bir etkinlik yapacağız."</i> 3- Çalışma Yaprağı-1'de yer alan ve önceden kesilen kurallara ait gözlenebilir davranış kartları bir kutu veya torbanın içerisine karıştırılarak koyulur. Sınıftaki her öğrenciye bir tane rastgele davranış kartı çektirilir. Davranış kartını çeken öğrenci kartta yazılı olan davranışı yüksek sesle okur. Çektiği davranış kartı hangi kuralla eşleşiyorsa o kuralın altına yapıştırır. Yanlış eşleştirme varsa bütün kartların eşleştirilmesi bittikten sonra sınıfça birlikte ortak karar alınarak düzeltilir. 4- Bütün davranış kartları tahtaya yapıştırıldıktan sonra uygulayıcı tarafından öğrencilere bunlara eklemek istedikleri başka davranışlar olup olmadığı sorulur ve öğrencilerin eklemek istedikleri davranışlar üzerinde sınıfça tartışılarak gerekli

Süreç (Uygulama Basamakları)

kuralların altına eklenir.

5- Aşağıda verilen sorular öğrencilere yöneltilerek okulda ve sınıfta uyulması gereken kuralların önemi hakkında düşünceleri sağlanır.

- Oyunda bir arkadaşınız kurala uymadığında neler yaşıyorsunuz?
- Sınıfımızda ve okulumuzda kurallara uyulmadığı durumlarda neler yaşanır?
- Okulda ve sınıfta kurallara uyduğunuzda nasıl bir sınıf ortamı oluşur?
- Kuralları olan bir sınıf ve okul size ve gelişiminize nasıl katkı sağlar?

6- Son olarak sınıf ve okul kurallarına uymanın önemi aşağıdaki gibi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır: *“Okul ve sınıf kuralları; okulda ve sınıfta düzeni sağlamak, sağlıklı ve güvenli bir ortam oluşturmak içindir. Okul ve sınıfın da düzene ihtiyacı olan bir topluluk olduğu düşünülürse sınıfta ve okulda eğitim-öğretim sürecinin sağlıklı işlemesi için bu düzenin oluşturulması ve devam etmesi gerekir. Bu da öğrencilerin kurallara uyması ile olur.”*

Kazanımın Değerlendirilmesi

1- Uygulayıcı sınıf içi ve okulda kurallara uyma davranışlarını gözlemler, etkinlik sonrası meydana gelen değişimleri not alır, özellikle öğrencilerin uymadığı kurallar varsa bunları belirler ve bu kurallara uyulmama gerekçelerini araştırarak öğrencilerle paylaşır, kuralların revize edilmesini sağlayabilir.

Uygulayıcıya Not:

- Özel gereksinimli öğrenciler için;
- 1- Renkli kartonlara yazılacak kural başlıklarının büyük puntolarda yazılmasına dikkat edilerek materyalde uyarlama yapılabilir.
  - 2- Çalışma Yaprağı-1’de yer alan kurallar büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyalde uyarlama yapılabilir.
  - 3- Seçilen kuralların uygun başlığın altına yapıştırılması için öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.

Etkinliği Geliştiren

Mehmet Akif ÖZDEMİR

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Kurallar davranışlarımıza yön veren ilkeler olarak tanımlanmaktadır. Kurallar öğrencilerle birlikte oluştururken en fazla beş kuralı geçmemelidir. Ayrıca kurallar çok genel ifadeler olabileceği için öğrencilerle aynı algıda olmak ve kuralı daha anlaşılır yapmak için gözlenebilir davranışlara ihtiyacımız vardır. Örnek; 'Saygılı Olalım Kuralı'; öğrencilerde hangi davranışları gözlemlediğimizde gerçekleşir (Nezaket sözcükleri kullanır, izin alarak konuşur, konuşanı dinler gibi). Ya da 'Sorumluluk Sahibi Olalım Kuralı' öğrencide hangi davranışları gözlemlediğimizde gerçekleşir (Okula zamanında gelir, ödevlerini zamanında yapar gibi). Öğrenciye kuralın davranışa yansımasını anlatmak adına "Saygılı olmak kuralı siz nasıl davranırsanız, ne yaparsanız gerçekleşir?" sorusunu sorabiliriz. Yukarıda sadece örnek verilmiştir. Bir kural birçok gözlenebilir davranışla ilişkilendirilerek öğrencilerin kuralları içselleştirmeleri sağlanabilir.

Çalışma Yaprağı 1

Okul ve Sınıf Kurallarımız ve Bu Kurallara Ait Gözlenebilir Davranışlar

**1-Saygılı
olalım.**

**2-Temiz
olalım.**

**3-Sorumluluk
sahibi olalım.**

**4-Hoşgörülü
olalım.**

KURALLARA AİT DAVRANIŞ KARTLARI

Söz alarak konuşur.

Çöplerini çöp kutusuna atar.

Okula zamanında gelir.

Arkadaşı hata yaptığında affeder.

Nezaket sözcükleri kullanır.

Tuvaleti temiz tutar.

Zil çaldığında sınıfa girer.

Fiziki özellikleri farklı olan arkadaşlarını dışlamaz.

Arkadaşının eşyasını izin alarak kullanır.

Çöplerini yere atmaz.

Ödevini zamanında yapar.

Bütün arkadaşlarına sevgi ile yaklaşır.

Başkalarının konuşmalarını ilgiyle dinler, onların konuşması bittikten sonra kendisi söz alır.

Kıyafetlerini temiz tutar.

Ders araç gereçlerini getirir.

Okulunda farklı ülkelerden gelen arkadaşlarını dışlamaz.

Arkadaşları ile konuşurken alay/argo ve küfür ifadeleri kullanmaz.

Sınıfı temiz tutar.

Dersine hazırlıklı gelir.

Farklı dil, din ve inançlar olduğunu fark eder.

Kantinde sıraya girer.

Okul bahçesini temiz tutar.

Sınıf araç gereçlerini düzenli ve temiz kullanır.

Farklı bir düşüncesi olan arkadaşını anlayışla karşılar.

Oyun kurallarına uyar.

Beslenme kurallarına uyar.

Öğretmenin verdiği görevleri yerine getirir.

Doğadaki bütün canlıların yaşama hakkı olduğunu bilir.

Not: Davranış kartları önceden makasla kesilir. Bir kutu veya torbaya koyulur. Öğrenciler rastgele bir davranış kartı çeker, çekilen davranış kartını okur.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

VAR MI YOK MU?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulun eğitsel imkânları hakkında bilgi edinir / 8. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 büyük kutu 2. 2 küçük kutu 3. Çalışma Yaprığı-1 4. Çalışma Yaprığı-2.1 5. Çalışma Yaprığı-2.2 6. Çalışma Yaprığı-3 7. Çalışma Yaprığı-4 8. Makas 9. Küçük top
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 büyük, 2 küçük kutu temin edilir. 2. Kutuların üzerine yapıştırılacak kâğıtların çıktısı alınır. 3. Çalışma Yaprığı-3'te yer alan yazılar ilgili yerlerden kesilerek "EĞİTSEL İMKÂNLAR" yazısı büyük kutuya, diğerleri küçük kutulara yapıştırılır. 4. Çalışma Yaprığı-1'de yer alan eğitsel imkânlar okulun var olan eğitsel imkânlarına göre ekleme-çıkarma yapıp düzenlendikten sonra sınıfın en arkasından görülebilecek boyutta çıktısı alınır, kesilir ve Çalışma Yaprığı-4 deki gibi renkli kartonlara yapıştırılır. 5. Küçük top temin edilir. 6. Çalışma Yaprığı-2.1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. Eğer okulun eğitsel imkân sayısı az ise Çalışma Yaprığı-2.2 poster boyutunda çoğaltılır. 7. Etkinlik uygulamasından bir hafta önce öğrencilerden okulumuzdaki eğitsel imkânlarının neler olduğunu düşünmeleri istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. William E. Hathaway'ın "Bizler ilk önce binaları şekillendiririz sonra onlar bizi şekillendirir." sözü ile giriş yapılır ve anlatılmak istenilenin ne olabileceği üzerine öğrencilerden görüşleri alınır. Bu sözün okuldaki eğitsel imkânlarla ilişkisi tartışılır.
2. Etkinliğin amacının okulun eğitsel imkânları hakkında bilgi edinmek olduğu açıklanır.
3. Kutular öğrencilere gösterilir. Büyük kutuda bir okulda olabilecek eğitsel imkânların yazılı olduğu kartların bulunduğu, diğer iki kutunun ise boş olduğu açıklanır.
4. Oynanacak olan oyunda, tahtaya kalkan öğrencinin büyük kutudan bir kart çekerek kartta yazılı olan sınıfa okuyacağı, sınıftaki diğer öğrencilerin hep birlikte "Var mı, yok mu?" diye soracağı, tahtadaki öğrencinin bir haftalık sürede yaptığı araştırmadan yola çıkarak bu imkân okulunda var ise okuduğu kartı, üzerinde "VAR" yazılı olan kutuya, yok ise "YOK" yazılı olan kutuya atması gerektiği açıklanır.
5. Uygulayıcı tarafından küçük top gönüllü olan öğrencilerden birine atılarak süreç başlatılır.
6. Tahtaya kalkan öğrencinin çektiği karttaki imkân okulda var ise;
  - Bu imkân ne işe yarar?
  - Bu imkândan en iyi nasıl faydalanabiliriz?soruları öğrenciye yöneltilir. Öğrenci isterse topu, soruyu cevaplaması için gönüllü olan arkadaşlarından birine atarak soruyu arkadaşının cevaplamasını sağlayabilir.
7. Çekilen kartta yazılı olan imkân okulda yok ise çekilen kart "YOK" kutusuna atılır. Yukarıdaki sorular sorulmadan öğrencinin topu başka bir arkadaşına atması istenerek süreç devam ettirilir.
8. Kutudaki kartlar bittikten sonra öğrencilere şu sorular sorulur;
  - Okulumuzdaki imkânlardan bu etkinlikle birlikte fark ettikleriniz neler oldu?
  - Okul açıldığından bu yana okulumuzun hangi imkânlarından yararlandınız?
  - Bundan sonra hangi imkânları kullanmayı planlıyorsunuz?
9. Öğrencilerin cevapları alındıktan ve ilgili sorular tartışıldıktan sonra süreç aşağıdaki ifadelerle sonlandırılır:

"Bugünkü etkinliğimizde okulumuzun eğitsel imkânlarının neler olduğu ve bunlardan nasıl yararlanabileceğiniz üzerinde durduk. Elde ettiğiniz bu bilgilerin sizin ihtiyaç duyduğunuz eğitsel imkânlardan doğru ve etkin bir şekilde faydalanmanıza katkı sağlayacağını düşünüyorum."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Alternatif 1: Çalışma Yaprağı-2.1 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilerden önümüzdeki bir hafta içerisinde yararlandıkları eğitsel imkânları çalışma kağıdındaki yuvarlaklara yazmaları istenir.
2. Alternatif 2: Okuldaki eğitsel imkân sayısı az ise, Çalışma Yaprağı-2.2'deki yuvarlaklara okuldaki eğitsel imkânlar yazılır ve çalışma kağıdının poster boyutunda çıktısı alınarak sınıf panosuna asılır. Öğrencilerinden, önümüzdeki bir hafta içerisinde yararlandıkları eğitsel imkânları not alabilmeleri için çalışma kağıdındaki ilgili başlığın altına kendi isimlerini yazmaları istenir.
3. Bir hafta boyunca öğrenciler tarafından doldurulan Çalışma Yaprağı-2, bir haftanın sonunda öğrencilerle birlikte değerlendirilir. Öğrencilerin eğitsel imkânlardan yararlanmaları desteklenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Eğitsel imkânları az olan okulların olabileceği göz önünde bulundurularak uygulayıcının etkinlikten önce okuldaki eğitsel imkânları kendi okuluna göre uyarlayarak listelemesi, listelerken okulda olmadığı halde önemli olduğunu düşündüğü ve öğrencilerle üzerine konuşmak istediği eğitsel imkânlara da yer vermesi önerilir. Ayrıca okuldaki eğitsel imkânların yanında "YOK" kutusuna atılmak üzere okulda olmayan eğitsel imkânlara da yer verilmesi önerilir.
2. Öğrencilerin etkinliğe ilgisini arttırmak adına kutular renkli kâğıtlarla kaplanabilir.
3. Kutulara yapıştırılacak kâğıtlar, Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 çıktı olarak alınamaz ise elde yazılabilir.
4. Yeterli büyüklükte kutular bulunamaz ise torba ya da karton bardaklar kullanılabilir. Kullanılan materyalin boyutuna göre Çalışma Yaprağı-1'in yazı boyutu ayarlanmalıdır. Eğer karton bardak gibi küçük boyutta bir materyal kullanılacak ise Çalışma Yaprağı-1'de yazılanlar renkli kartonlara yapıştırılmadan küçük kâğıtlara yazılıp katlanarak bardağa atılabilir.
5. Top yerine öğrenciye atılabilecek; küçük pelüş oyuncak ya da kullanılmayan kâğıtların iç içe geçirilip yuvarlak hale getirilmesiyle oluşturulabilecek kâğıt-top kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Topun ses çıkaran bir top olması sağlanarak işitme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Eğitsel imkândan kastedilen anlamın ne olduğu etkinlik öncesinde açıklanarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

EĞİTSEL KULÜPLER

KÜTÜPHANE

KÜTÜPHANE İÇİN YETERLİ KİTAP

KONFERANS SALONU

RESİM ATÖLYESİ

BİLGİSAYAR LABORATUVARI

DRAMA ODASI

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ

SPOR SALONU

FARKLI BRANŞLARIN SPOR MALZEMELERİ

OYUN ALANLARI, SAHALAR

MÜZİK SINIFI

TURNUVALAR

SEÇMELİ DERSLERİN ÇEŞİTLİLİĞİ

KURSLAR

ETKİLEŞİMLİ TAHTA

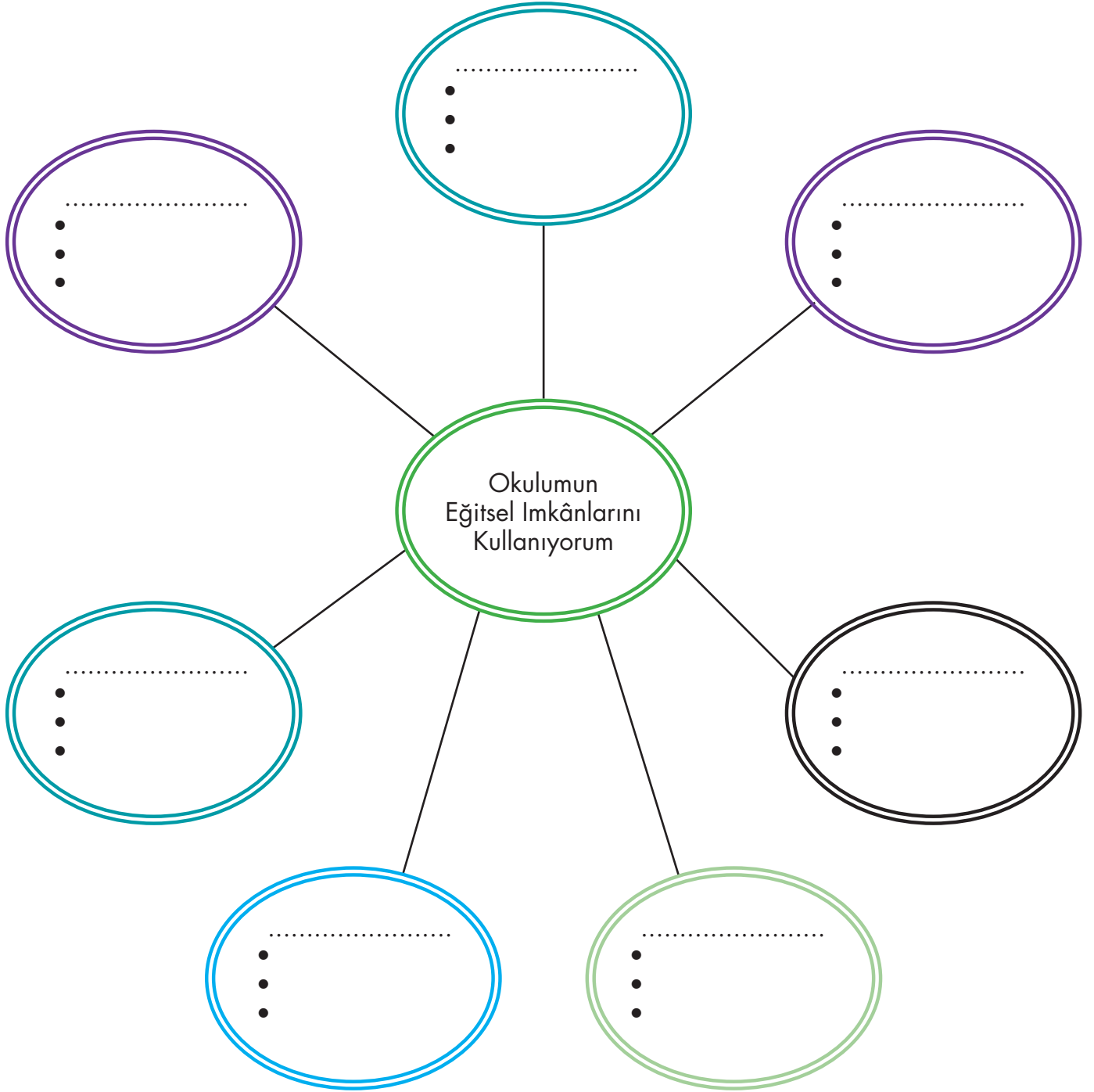
- YAZICI
- FOTOKOPİ MAKİNESİ
- PROJEKSİYON MAKİNESİ
- ÖĞRETİME AYRILMIŞ BİLGİSAYAR
- İNTERNET AĞI
- FEN LABORATUVARI
- DENEY MALZEMELERİ
- PANOLAR
- HARİTALAR
- .....
- .....
- .....

Çalışma Yaprağı 2-1

Adı Soyadı:

Çalışma Yaprağı 2-2

EĞİTSEL
İMKÂNLAR

VAR

YOK

RENKLİ KARTLARIN FORMATI

KÜTÜPHANE

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SANATTA VE SPORDA HOŞLANDIKLARIMI KEŞFEDİYORUM!

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sanatsal ve sportif etkinliklerden hoşlandıklarını ayırt eder. / 9. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Makas 4. Yapıştırıcı 5. Kronometre
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin öncesinde öğrencilerin yanlarında makas ve yapıştırıcı getirmeleri istenmelidir. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 etkinlik öncesinde öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: <i>"Bugün sizlerle birlikte sanatsal ve sportif etkinliklerde hoşlandıklarımız konusunda bir etkinlik gerçekleştireceğiz. Bunun için şöyle bir soruyla başlayabiliriz. Okulumuzda görsel sanatlar, teknoloji ve tasarım, müzik ve beden eğitimi derslerinden hangilerini seviyorsunuz?"</i> 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerden makas ve yapıştırıcılarını çıkarmaları ve Çalışma Yaprağı-1'i incelemeleri istenir. Ardından aşağıdaki açıklama ile etkinlik sürdürülür: <i>"Şu anda elimde bir adet kronometre görüyorsunuz. Biraz önce dağıtmış olduğum resimlerin her biri, farklı sanatsal ve sportif etkinlikleri yansıtıyor. Örneğin ilk resim futbol oynamayı, ikincisi voleybolu, son resim ise keman çalmayı yansıtıyor. Şimdi her bir resme bakarak kendinizi o etkinlikle birlikte düşünmenizi, o etkinlikten hoşlanıp hoşlanmadığınızı belirlemenizi istiyorum. Her bir resimde düşünme süremiz 20 saniye. Çalışma yaprağında yer almayan ancak belirtmek istediğiniz bir etkinlik varsa onu da ister yazarak ister çizerek Çalışma Yaprağı-2'nin ilgili kısımlarına yerleştirebilirsiniz. Hazırsanız başlayalım. Sorusu olan var mı?"</i> 3. Yapılan açıklamadan sonra öğrencilerin her bir resim üzerinde 20 saniye düşünmesi istenir. Tüm resimler tamamlandığında öğrencilere <i>"Evet çocuklar şu anda Çalışma Yaprağı-1'de yer alan etkinliklerin hepsini makasla kesmenizi istiyorum. Ardından şimdi dağıtacağım Çalışma Yaprağı-2'de"</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

yer alan hoşlandıklarım ve hoşlanmadıklarım kısmına uygun olanları yapıştırmanızı istiyorum.” yönergesi verilir.

- Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Tüm öğrenciler tüm etkinlik resimlerini yapıştırdıktan sonra aşağıdaki sorularla grup etkileşimi artırılır:
  - Sportif ve sanatsal etkinlikleri düşünürken neler hissettiniz?
  - Hoşlandıklarınız tarafında en çok hangi etkinlikler ağırlıkta?
  - Bu etkinlikler dışında eklediğiniz herhangi bir etkinlik oldu mu? Varsa bu etkinlikler neler?
  - Sizce sportif ve sanatsal etkinliklerimizden hoşlandıklarımızı ayırt etmenin bize ne gibi faydaları olacaktır?
  - Sanatsal etkinliklerimizden hoşlandıklarımızı geliştirmek için neler yapabiliriz?
  - Sportif etkinliklerimizden hoşlandıklarımızı geliştirmek için neler yapabiliriz?
  - Hoşlandığınız etkinlikleri yaparken neler hissediyorsunuz?
  - Hoşlanmadığınız etkinlikleri yaparken neler hissediyorsunuz?
- Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sanatsal ve sportif faaliyetlerden hoşlandıklarımızı ayırt etmemiz, ilgilerimiz doğrultusunda etkinliklere yönelmemizi sağlaması bakımından önemlidir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

- Tüm öğrencilerin hoşlandıkları etkinliklerden en az biri ile alakalı günlük tutmaları istenir. Dönem sonuna kadar bu etkinlikle alakalı yaptıklarını günlüklerine kısa notlar şeklinde belirtmeleri, dönem sonunda bu günlüklerin sınıf içerisinde paylaşılmasının etkili olacağı vurgulanır.

Uygulayıcıya Not:

- Çalışma Yaprağı 1’de yer alan etkinlikler sırasıyla; futbol, voleybol, basketbol, tenis, jimnastik, atletizm, kick boks, şarkı söylemek, kompozisyon yazmak, şiir yazmak, çizim yapmak, beste oluşturmak, piyano çalmak, keman çalmak şeklindedir.

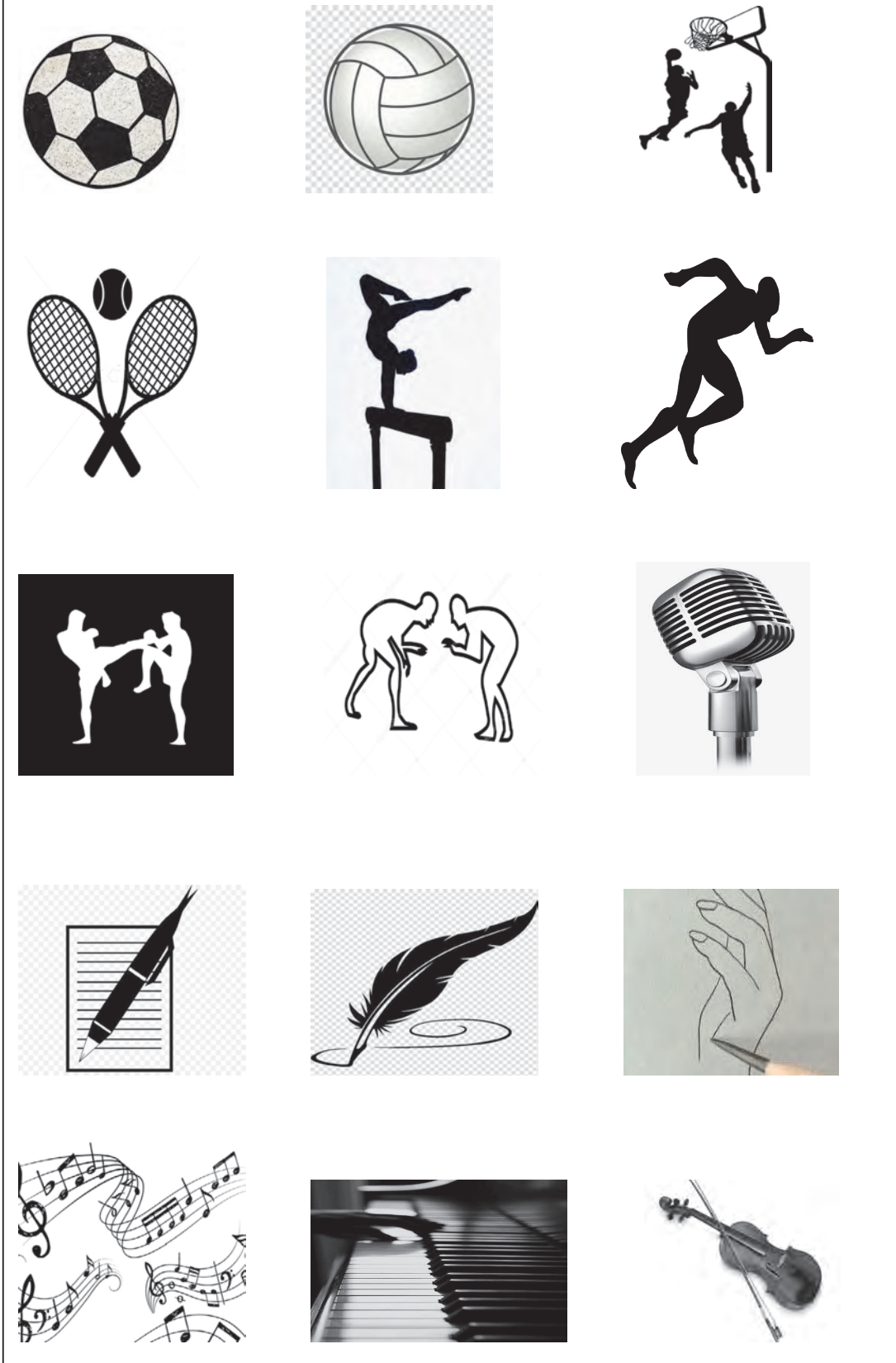
Özel gereksinimli öğrenciler için;

- Çalışma Yaprağı-1’deki resimler kesilirken öğrencilere bireysel destek olunabilir. Bir kısmı kesilmiş kâğıt verilerek belirlenen süre içerisinde öğrencinin kesebileceği daha az sayıda görsel olması sağlanabilir.
- Öğrencilere ek süre verilebilir.
- Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yapağı 2

HOŞLANDIKLARIM

HOŞLANMADIKLARIM

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAZIRLANIYORUM, BAŞARIYORUM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Okul hazırlığına ilişkin sorumluluklarını üstlenir. / 10.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Oyuncaklar, küçük top, yırtık ve buruşuk kâğıtlar, yiyecek paketleri, göz bandı vs. 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Yapışkanlı etiketler
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik uygulanırken rol oynama tekniğinden yararlanılacaktır. Rol oynama etkinliği için gönüllü dört öğrenci belirlenir ve bu öğrencilerin her birine kura ile Çalışma Yaprağı-1’de yer alan roller dağıtılır. Görevli dört öğrencinin her birine Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve öğrenciler bilgilendirilerek etkinlik için uygulayıcı rehberliğinde hazırlanmaları sağlanır. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısına çoğaltılır. 3. Yapışkanlı etiketler öğrenci sayısına temin edilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe başlanır: “Bugün aramızda 3 tane yeni arkadaşımız var. Onların isimleri Uykulu, Düzenli ve Dağınık. Sabah okula geldiler ve dersleri başlamak üzere. Bakalım arkadaşlarımız derste neler yaşayacak?” 2. Önceden belirlenen görevli öğrencilerin oturmaları için tahtanın önüne sıra ve masa çekilir. 3. Öğrenciler tarafından önceden hazırlandıkları rol oynama etkinliği yapılır. 4. Sonra görevli öğrencilere teşekkür edilerek sıralarına geçmeleri istenir. 5. Süreç tartışma soruları ile devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Sizin Uykulu, Düzenli veya Dağınık ile ortak özellikleriniz var mı? • Derse hazırlıklı gelmek ne demektir? • Okula hazırlıklı gelmediğimizde dersimiz/günümüz nasıl geçer? • Sizler okula hazırlıklı gelmek için neler yapıyorsunuz? 6- Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır: “Evet arkadaşlar, bugün okula hazırlıklı gelmenin ne kadar önemli olduğunu ve okula hazırlıklı geldiğimizde derslere daha kolay odaklanıp, ders sırası ve sonrasında derse yönelik sorumlulukları yerine getirebildiğimizi fark ettik. Okul hazırlığına ilişkin sorumluluklarımızı yapmak bizim akademik gelişimimizi katkı sağlar.”

**Kazanım
Değerlendirilmesi:**

1. Öğrencilere hazırlanan Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. 15 günlük süreç boyunca, çizelgede yazan davranışlarını takip etmeleri söylenir. Gün içerisinde o davranışı tamamladılarsa, dağıtılan yapışkanlı etiketleri davranışın karşısına yapıştırılmaları istenir. Süreç sonunda öğrencilerle davranışları üzerinde değerlendirme yapılacağı belirtilir.

**Uygulayıcıya
Not:**

1. Etkinlikte kullanılacak araç-gereçlerde değişiklikler yapılabilir.
2. Etkinlikte ders zili sesi için telefon, bilgisayar veya etkileşimli tahtadan faydalanılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan Davranış Takip Çizelgesi doldurulurken yapışkanlı etiketler yerine, gülen yüz/üzgün yüz, yaptım/yapamadım, artı/eksi gibi farklı yöntemler kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Tahtada rol oynayan öğrencilerin rahatlıkla görülmesi ve duyulması için uygun oturma düzeni sağlanarak fiziksel çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-2'nin dağıtımını sırasında öğrencilerden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-2 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan tüm görevler yerine belirli bir kısmının işaretlenmesi/doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

Çalışma Yaprağı 1

ETKİNLİK ÖYKÜSÜ

Öğretmen: “Uykulu nasılsın? Bugün yine uykunu almamış görünüyorsun.”

(Uykulu esner, hâlâ başında duran göz bandını çıkarmaya çalışır, kendini toparlamaya çalışarak cevap verir.)

Uykulu: Öğretmenim sizi yine dinlemediğim için özür dilerim... Ben yine çok geç yattım.”

Öğretmen: Ah Uykulu... Hemen toparlan ve kitabını, defterini çıkar bakalım. Dağınık derse hazırlığın bitti mi?

(Dağınık dağılan masasını toparlamaya çalışır, çantasını karıştırırken yerlere oyuncaklar, yırtılmış kâğıtlar, kalemtraş çöpleri, yiyecek paketleri vs. dökülür. Bir yandan da dağılan saçlarını düzeltmeye çalışırken konuşur.)

Dağınık: Öğretmenim defterimi şuraya koymuştum... Bu oyuncak nereden çıktı, yaramaz kardeşim çantama koymuş... Kitabımı şuraya koymuştum, kim aldı? Şeyy, öğretmenim kalemimi açar mısınız?

Öğretmen: Dağınık, başka şeylerle oyalanmadan sadece defterini ve kitabını çıkarmanı istiyorum.

(Düzenli, dersle ilgili tüm materyallerini masasına dizmiş bir şekilde dersin başlamasını beklemektedir.)

Öğretmen: Düzenli sanırım derse hazırsın. Dün verdiğim ödevleri yaptın mı?

Düzenli: Evet, hepsini yaptım öğretmenim. İşte burada.

(Öğretmen, Düzenli'nin ödevlerini kontrol eder. Hepsini tamamladığı için teşekkür eder. Öğretmen o sırada uyuklamakta olan Uykulu'ya yaklaşır. Uykulu'yu uyandırmaya çalışır.)

Öğretmen: Uykulu... Yavrum derse başladık. Ödevini yaptın mı?

Uykulu: Öğretmenim ödev mi vardı? Ben şeyy... Bilmiyordum. Bana kimse ödev yapacağını hatırlatmadı ki.

Öğretmen: Derste not etmenizi söylemişim. Sanırım dikkatli dinlememişsin. Dağınık peki senin ödevin hazır mı?

(Dağınık çantasını karıştırırken bir yandan yerlere dökülen eşyalarını toplamaya çalışır. En sonunda bir defter bularak gururla öğretmenine gösterir.)

Dağınık: İşte burada öğretmenim! Hepsini yaptım.

(Öğretmen defteri alır, kontrol eder ve gülümser.)

Öğretmen: Dağınık ödevini çok güzel yapmışsın ama bu Matematik ödevi. Bizim dersimiz ne?

(Dağınık utanarak tekrar çantasını karıştırmaya başlar.)

Dağınık: Dersimiz... Ders programım nerede benim? Şeyy... Dersimiz Türkçeymiş öğretmenim. Defterim de buradaydı aslında...

Öğretmen, Dağınık ve Uykulu'ya dönerek, yapmadıkları ödevlerini tamamlamalarını, bir dahaki derse daha hazırlıklı gelmelerini ister. Zil çalar ve öğretmen dersi bitirir.

Çalışma Yaprağı 2

TARİH	DAVRANIŞLAR																						
	1. Sabah kahvaltımı yaptım.																						
	2. Evden çıkmadan çantamı kontrol ettim.																						
	3. Ders zili çalınca o derse ait defterimi, kitabımı hazırladım.																						
	4. Derslerde notlarımı eksiksiz tuttum.																						
	5. Verilen ödevleri not ettim.																						
	6. Gün içindeki bilgisayar, tablet vs. oynama süremi yapmam gereken şeylere/ihtiyaçlarıma göre ayarladım.																						
	7. Gün içindeki televizyon izleme süremi yapmam gereken şeylere/ihtiyaçlarıma göre ayarladım.																						
	8. Gün içerisinde kitap okudum.																						
	9. Eve gelince ders tekrarlarımı yaptım.																						
	10. Ödevlerimi bitirdim.																						
	11. Yatmadan önce ertesi gün için çantamı hazırladım.																						
	12. En geç 22.30'da yattım.																						

Çalışma Yaprağı 2

DAVRANIŞ TAKİP ÇİZELGESİ

Değerli öğrencim, Davranış Takip Çizelgesi'ni evde hep görebileceğin uygun bir yere asmanı ve her akşam uyu-
madan önce doldurmanı istiyorum. Çizelgede gerçekleştirdiğin davranışların karşısındaki boşluğa etiket yapıştırabilir,
gülen yüz çizebilir veya artı (+) işareti koyabilirsin.

Çizelge bittiğinde 15 gününün nasıl geçtiği ile ilgili konuşacağız. Kendine iyi bak.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

ELLERİMİZ EL ELE

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulunun ve sınıfının bir üyesi olduğunu fark eder. / 11. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. A4 Kâğıtları 3. Kalem 4. Pastel boya veya boya kalemleri 5. Sınıf panosu 6. İğne 7. Makas 8. Projeksiyon
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 incelenir. 2. Sınıf mevcudu kadar A4 kâğıdı hazırlanır. 3. Sınıf panosu etkinlik sonunda ortaya çıkacak olan çalışmanın asılabileceği şekilde hazırlanır. 4. Etkinlik sonunda çıkacak olan çalışmanın panoya asılması için gerekli olan araç-gereç temin edilir. (İğne, raptiye, yapışkan bant vs.) 5. Sınıf dörder kişilik gruplara bölüneceği için pastel boya veya boya kalemleri ve makaslar tüm gruplara dağıtılacak sayıda ayarlanır. 6. Sınıf dörder kişilik gruplara bölündüğünde eğer sınıf mevcuduna göre dışarıda kalan öğrenciler olacaksa etkinlik başlamadan önce gerekli sayıdaki öğrenciyi gönüllü çalışmacı olarak seçiniz. Örneğin sınıf mevcudu 27 ise sınıf dörder kişilik gruplara ayrıldığında dışarıda kalacak 3 öğrenciyi gruplara ayırma işleminden önce gönüllülük esasına göre seçiniz ve bu öğrencileri yapılacak çalışmaların panoya asılmasında görevlendiriniz. Bu öğrencilerin verdikleri katkıyı değerlendirme kısmında mutlaka belirtiniz.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Öğrencilere "Tek başımıza bir damlayız, birlikte bir okyanusuz." sözünden ne anladıkları sorularak etkinlik süreci başlatılır.
2. Öğrencilerden alınan cevaplar dinlendikten sonra aşağıdaki yönerge verilir.
"Değerli öğrenciler, bugün hep birlikte sınıf panomuz için bir çalışma yapacağız. Bu çalışmada her birinizin ayrı ayrı katkıları olacak. Süreç sonunda ortaya çıkan ürün hepinizden izler barındıracak. Hazırsanız başlayalım."
3. Öğrenciler dörder kişilik gruplara ayrılır ve Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır.
4. Gruplardaki öğrencilerden bir tanesi elini A4 kâğıdının üzerine Çalışma Yaprağı-1 gösterilen şekiller örnek alınarak koyar.
5. Gruptaki ikinci öğrenci elini kâğıdın üzerine koymuş olan arkadaşının elinin etrafından kalemle çizerek elinin figürünü ortaya çıkarır.
6. Gruptaki üçüncü öğrenci ortaya çıkan figürün içini boyar. Bu aşamada öğrenciler figürün içerisini istedikleri renge boyayabilirler, figürün içine farklı resimler çizebilirler, yaratıcılıklarını istedikleri şekilde kullanabilirler.
7. Gruptaki dördüncü öğrenci ortaya çıkan resmi el figürünün sınırlarından keserek son hâline getirir.
8. Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra figürler sınıf panosuna asılır.
9. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:
  - Panoya astığımız bu çalışmada katkıda bulunduğunuz kısmı görebiliyor musunuz?
  - Eğer sizin katkıda bulunduğunuz kısmı çıkarırsak panomuzda nasıl bir değişiklik olur?
  - Gruplarınızda görevli olan arkadaşlarınızdan bir tanesi görevini yapmamış olsaydı bu çalışma ortaya çıkar mıydı?
  - Okulun ve sınıfın bir üyesi olarak sizin bu okuluza ve sınıfınıza ne gibi katkılarınız var? Sınıfta ve okulda olmadığınızda neler yaşanabilir?
10. Tartışma sorularının sonunda öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılarak süreç sonlandırılır:

"Değerli öğrenciler, bu çalışmamızdaki amacımız bir sınıfın ve bir okulun üyesi olduğumuzu fark etmektir. Hepimizin kendine has özellikleri ile bulunduğu ortama, okuluna, sınıfa katkıları bulunmaktadır. Panoya astığımız bu çalışmayı incelediğinizde her biriniz katkılarınızı görmekteyiz. Bu panoda bulunan resimlerden katkıda bulunduğunuz alanı çıkardığımızda çalışmamız mutlaka eksik kalacaktır. Tıpkı bu çalışmada olduğu gibi okulumuzda ve sınıfımızda da bir arada olduğumuzda çok güzel şeyler ortaya çıkarabiliriz. Aramızdan bir kişi bile eksildiğinde bu çalışmadaki gibi aramızdan eksilen kişiyi mutlaka hissederiz. Bir arada olduğumuzda, birlikte fikir yürüttüğümüzde, bilgi alışverişinde bulunduğumuzda ve birbirimize destek olduğumuzda ise bu çalışmada olduğu gibi ortaya güzel ürünler çıkarabiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Sınıftaki her öğrencinin katılımı ve katkısıyla sınıfları adına bir şarkı yazmalarını isterim.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlikte önemli olan nokta öğrencilerin bir arada çalışmaları, her öğrencinin sürece somut bir katkıda bulunması ve her bir öğrencinin katkısının gözle görülür şekilde sergilenmesidir. Bunun gerçekleşmesi için her öğrenciye pano çalışmasında bir rol verilmesine dikkat edilmelidir.
2. Projeksiyonun olmadığı durumlarda Çalışma Yaprağı-1 her grup için çıktı olarak alınabilir ya da bir çıktı alınarak tahtaya asılabilir veya uygulayıcı tarafından tahtaya çizilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. A4 kâğıtlarının dağıtımı ve yapılan resimlerin panoya asılması sırasında öğrenciden yardım alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1'in sınıfın rahatlıkla görebileceği şekilde büyük boylarda çıktısının alınmasına ya da tahtaya yansıtılmasına dikkat edilerek materyalde uyarlama yapılabilir.
4. Etkinlik sırasında öğretmen gruplara rehberlik ederek onlara destek verebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Mahmut Furkan KARABUDAK

Çalışma Yaprağı 1

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BENİM HAYALİM VAR

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Akademik gelişimi için amaç oluşturur. / 12. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Geleceğe yönelik amaçlarınız nelerdir?" sorusu yöneltilerek etkinliğe giriş yapılır. Öğrencilerin cevapları dinlenir ve ardından sınıfa "Amaç belirlemek neden önemlidir?" sorusu yöneltilir. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile sürece devam edilir: <p><i>"Geleceğe yönelik amaçlarınız arasında akademik gelişiminizle ilgili olanları (okul hayatınıza, öğrenmelerinize ya da derslerinize yönelik olanlar vb.) düşünmenizi istiyorum. Şimdi sizlere bir çalışma yaprağı vereceğim. Kendi akademik gelişiminizi düşünerek bir tane akademik amaç belirleyeceksiniz. Bu akademik amaç sizin evdeki ve okuldaki etkinlikleriniz ya da derslerinizle ilgili olabilir. Amacınızın eğitim yaşamınızı desteklemesi ve akademik gelişiminize yardımcı olması gerektiğini unutmayınız."</i></p> Açıklama yapıldıktan sonra öğrencilere Çalışma Yaprağı-1'de yer alan örnek açıklanır ve Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Tüm öğrenciler Çalışma Yaprağı-2'yi doldurduktan sonra aşağıdaki tartışma soruları ile sürece devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> Hangi akademik amaçları belirlediniz? Akademik amacınızı belirlerken nelere dikkat ettiniz? Belirlediğiniz amacın akademik gelişiminize katkısı nedir? Akademik amacınızın uygun bir amaç olduğunu düşünüyor musunuz? Neden? Öğrenciler ile akademik amaçları üzerinde tartıştıktan sonra akademik gelişim için amaç belirlemek gerektiği, amaçların bize gideceğimiz yolu gösterdiği ve nerede olmak istediğimizi hatırlattığı söylenerek etkinlik sonlandırılır.

**Kazanımın
Değerlendirilmesi:**

1. Öğrencilerin belirledikleri amaca ulaşmak için bir davranış günlüğü tutmaları, amaçlarını gerçekleştirirken hangi noktalarda zorlandıkları, neler yaptıkları ya da yapamadıkları gibi konularda bir hafta boyunca not almaları istenir. Amacı gerçekleştirmede zorlanıyorsa yeniden gözden geçirmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin akademik amaçları belirlerken akademik gelişimleri ile bağlantısını kurmaları desteklenmelidir.
2. Öğrenciler her hafta kendilerine yeni bir ya da iki amaç belirleyebilecekleri ve bu amaçlara ulaşmak için plan yapabilecekleri bilgisi verilir. Başlangıçta çok fazla amaç belirlemek değil bir ya da iki amaç belirlemeleri ve bunu gerçekleştirmeleri önemlidir. Süreçte amaçlarına ulaşma konusunda kendilerini değerlendirip daha farklı amaçlar belirleyebilirler.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2'ye yazmaları gereken amaçların ve içeriklerin sayısı azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Soruları yanıtlama sürecinde öğrencilere ipucu verilerek çeşitli hatırlatmalar yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda akademik amaçlara ilişkin örnekler verilmiştir. Kendi akademik amacınızı yazarken bu örneklerden yararlanabilirsiniz. Akademik amaçlarınızın anlaşılır ve ulaşılabilir olması, tam olarak ne yapmak istediğinizi anlatması, belirli bir süre aralığında gerçekleştirilmek için belirlenmiş olması gerekir. Akademik amacınıza ulaştığınızı nasıl anlayacağınızı da belirlemelisiniz. Örneğin 10 sayfa kitap okumak dediğinizde amacınızın gerçekleşmesi için 10 sayfa okumanız gerektiğini bilirsiniz. Ancak ne kadar sürede okumanız gerektiğini bilemezsiniz. Bu nedenle amacınızı hafta içi her gün 10 sayfa hikâye okumak, ya da pazartesi günü 10 sayfa hikâye okumak şeklinde ifade etmelisiniz. Akademik amacınız bir ders ile ilgili olabileceği gibi, belirli bir beceriyi edinmek, belirli bir konuda bilgi edinmek ile de ilgili olabilir.

Şimdi örneği inceleyip kendinize önünüzdeki bir hafta içinde ve bir dönem boyunca gerçekleştirmek üzere iki akademik amaç belirleyebilirsiniz.

Bugünün tarihi:18.11.2021

Başlangıç tarihi:19.11.2021

Bitiş tarihi:25.11.2021

Akademik amacımın konusu

A Dersi

Amaç cümlesi (Amacım):

Bir haftalık amaç örnekleri:

- Evde hafta içinde 15 sayfa hikâye, roman vb. kitap ya da süreli yayın (dergi) okuyacağım.
- A dersinde verilen beş alıştırmaya ek iki alıştırmaya yapacağım.
- Canlı derslerde kamera ve mikrofon açık olarak derse katılacağım.
- Her gün A dersinde öğretmene ders içeriği ile ilgili soru soracağım, sorulara cevap verip tartışmalara katılacağım.
- Bu hafta A dersinde ..... konusunda fazladan 2 saat daha çalışacağım ve alıştırmaya yapacağım.

Bir dönemlik amaç örnekleri:

A dersindeki başarıyı .....’dan ..... puana taşıyacağım.

Bu amacı gerçekleştirirken hangi zorluklarla karşılaşabilir ve bunları nasıl aşabilirim?

Amacımı gerçekleştirirken sosyal medya ya da arkadaşlarımla telefon konuşmalarına çok fazla zaman ayırabilir ve amacımı gerçekleştirmek için gereken süreyi harcayabilirim.

Bunu engellemek için alarm kurabilir ve zamanı doğru kullanmak için kendime yönergeler asabilirim.

Amacımı görünür bir yere asabilirim.

Ailemden zamanı yönetme konusunda yardım isteyebilirim.

Çalışma Yaprığı 2

Bugünün tarihi:

Başlangıç tarihi:

Bitiş tarihi:

Akademik amacımın konusu

Amaç cümlesi (Amaçım):

Bir haftalık amacım:

1.....
.....
.....

2.....
.....
.....

Bir dönemlik amacım:

1.....
.....
.....

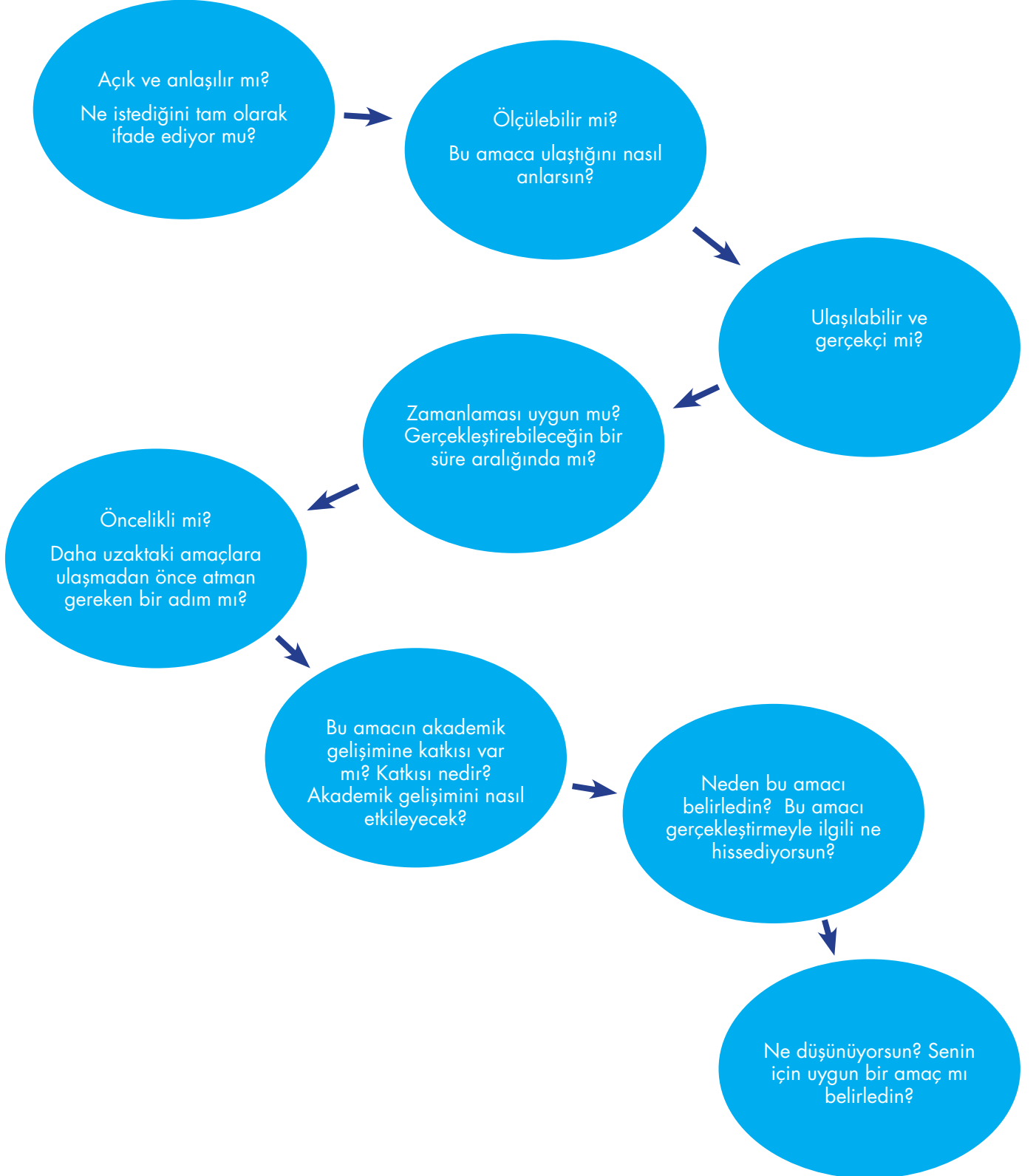
Bu amacı gerçekleştirirken hangi zorluklarla karşılaşabilir ve bunları nasıl aşabilirim?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Çalışma Yaprağı 3

Haydi şimdi amacını gözden geçirelim! Cevaplarını kutuların uygun yerlerine not edebilir ya da sadece düşünebilirsin. Eğer sorulara cevabın amacının uygun olmadığına işaret ediyorsa geri dönüp amacını gözden geçirmelisin.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİLEĞİMDEKİ GÜÇ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sahip olduğu karakter güçlerini fark eder./ 13. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Etkinlik Bilgi Notu-2 5. 12 adet kutu 6. Delgeç 7. Renkli ipler (Bileklikler için)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı 1’de poster boyutunda çıkartılır. 2. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan küçük resimlerin her biri sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır ve işaretli yerlerden kesilir. Kesilen bu resimlerin sol üst tarafına delgeç yardımıyla küçük bir delik açılır ve gruplandırılarak her resim grubu bir kutunun içine atılır. 3. Her bir kutuya Etkinlik Bilgi Notu-1’de yer alan karakter güçlerinin biri yazılır. 4. Renkli iplerden 30-40 cm uzunluğunda öğrenci sayısı kadar parça kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinliğe başlanır: “Evet çocuklar bugün sizlerle hepimizde var olan bazı güçlerden bahsedeceğiz. Onlar harika bir ekipler ve biz bugün onların bir kısmını burada keşfedeceğiz. Onların isimleri (birkaç saniye duraklayıp) karakter güçleri. (Karakter güçleri ifadesi daha vurgulu söylenir.)” 2. Poster boyutunda çıkartılan Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yapıştırılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu-1’den yararlanarak posterde yer alan karakter güçlerinin neler olduğu öğrencilere açıklanır. 4. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik devam ettirilir. “Posterde görmüş olduğunuz karakter güçlerinin neler olduğundan bahsettim. Şimdi sizlere bazı örnek olaylar okuyacağım. Okumuş olduğum örnek olayın hangi karakter gücünü içerdiğini birlikte bulalım.” 5. Etkinlik Bilgi Notu-2’de yer alan örnek olaylar sırasıyla okunarak öğrencilerin örnek olayların hangi karakter gücü ile ilgili olduğunu bulmaları sağlanır. 6. Tüm örnek olay-karakter güçleri eşleştirmesi yapıldıktan sonra öğretmen masası sınıfın ortasına çekilir ve küçük resimlerin içinde olduğu kutular

Süreç (Uygulama Basamakları):

- üzerine dizilir. Öğrencilere şu yönerge verilir.
- “Biraz önce konuştuğumuz karakter güçlerini düşünmenizi istiyorum. Sonrasında sırayla buraya gelin ve “Evet ben bu karakter gücünü kendimde gözlemliyorum.” dediğiniz karakter gücünün olduğu kutudan bir tane resim alarak yerinize geçin. Birden fazla kutudan resim alabilirsiniz.”*
7. Tüm öğrenciler yerlerine geçtiğinde uygulayıcı ip parçalarını öğrencilere dağıtır ve şu yönergeyi verir.
- “Şimdi kendinize güzel bir bileklik yapma vakti. Elinizdeki ipi kutulardan aldığınız küçük resimlerin üzerlerindeki deliklerden geçirerek hepsini ipe dizmenizi istiyorum. Hepsini dizdikten sonra bilekliğinizi kolunuza takabilirsiniz.”*
- Tüm öğrenciler bu işlemi tamamladıktan sonra tartışma soruları ile süreç devam ettirilir.
  - Bugün keşfettiğiniz karakter güçlerini daha önce kullandınız mı? Örnekler verir misiniz?
  - Burada öğrendiğiniz karakter güçlerinin kendinizde veya çevrenizde ne gibi örneklerini görüyorsunuz?
  - Bu karakter güçlerini kullanmanın size ve çevrenize ne gibi katkıları oldu?

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere 1 hafta boyunca kendilerini ve çevresindeki insanları gözlemlenmeleri ve bu gözlemleri sonucunda öğrendikleri 12 karakter gücünün kullanıldığını gördükleri durumları gözlemlenmeleri istenir. Gözlemleri ve önceki yaşantılarını da göz önüne alarak bu karakter güçleri ile ilgili bir şiir yazmaları istenir. Öğrencilerin yazmış olduğu şiirler sınıf panosunda ayrılan uygun bir bölüme asılır.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 poster şeklinde çıkartılmadığı durumlarda etkileşimli tahta veya projeksiyondan yansıtılabilir.
2. Kutu yerine şeffaf poşet dosya veya aynı işlevi görebilecek farklı bir materyal kullanılır.
3. Delgeç olmadığı durumlarda küçük delik açabilecek farklı bir materyal kullanılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan resimler dayanıklılığını artırmak amaçlı kartonlara yapıştırılıp o şekilde işaretli yerlerden kesilebilir.
5. Sınıf mevcudunun kalabalık olması durumunda öğrenciler karakter güçleri kutularının yanına teker teker değil uygun sayıda öğrenci gruplandırılarak alınır.
6. Çalışma yaprakları tercihen renkli çıktı alınır.

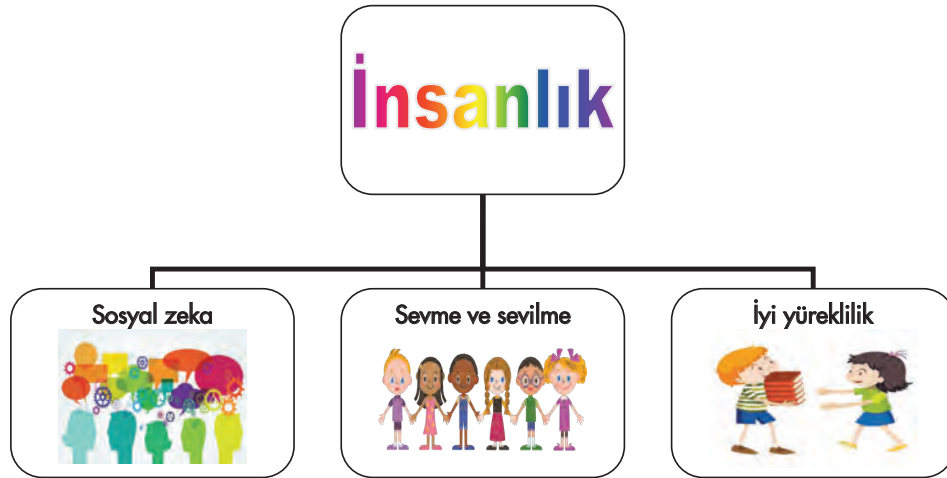
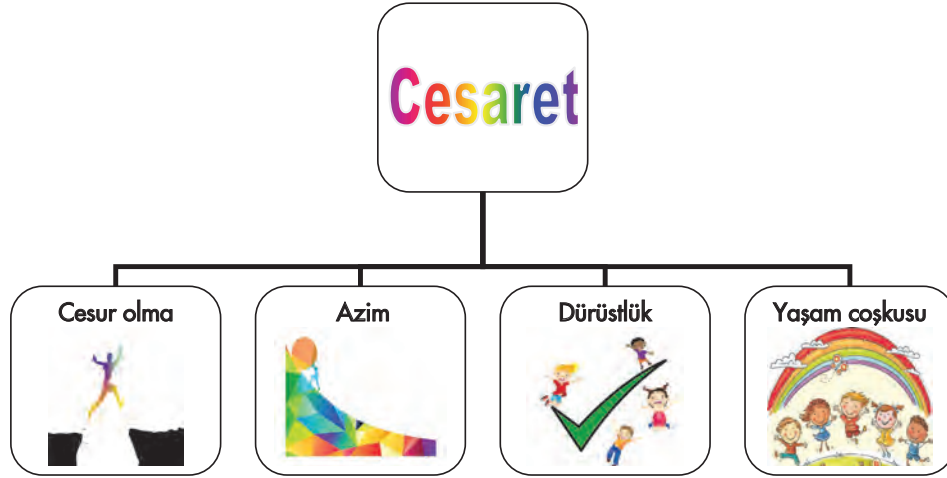
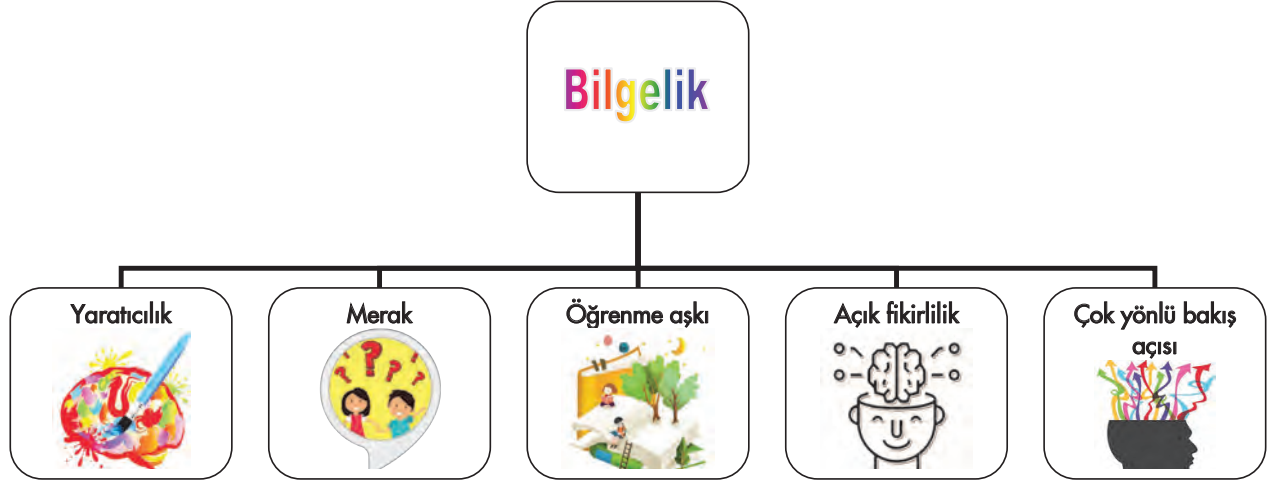
Özel gereksinimli öğrenciler için;

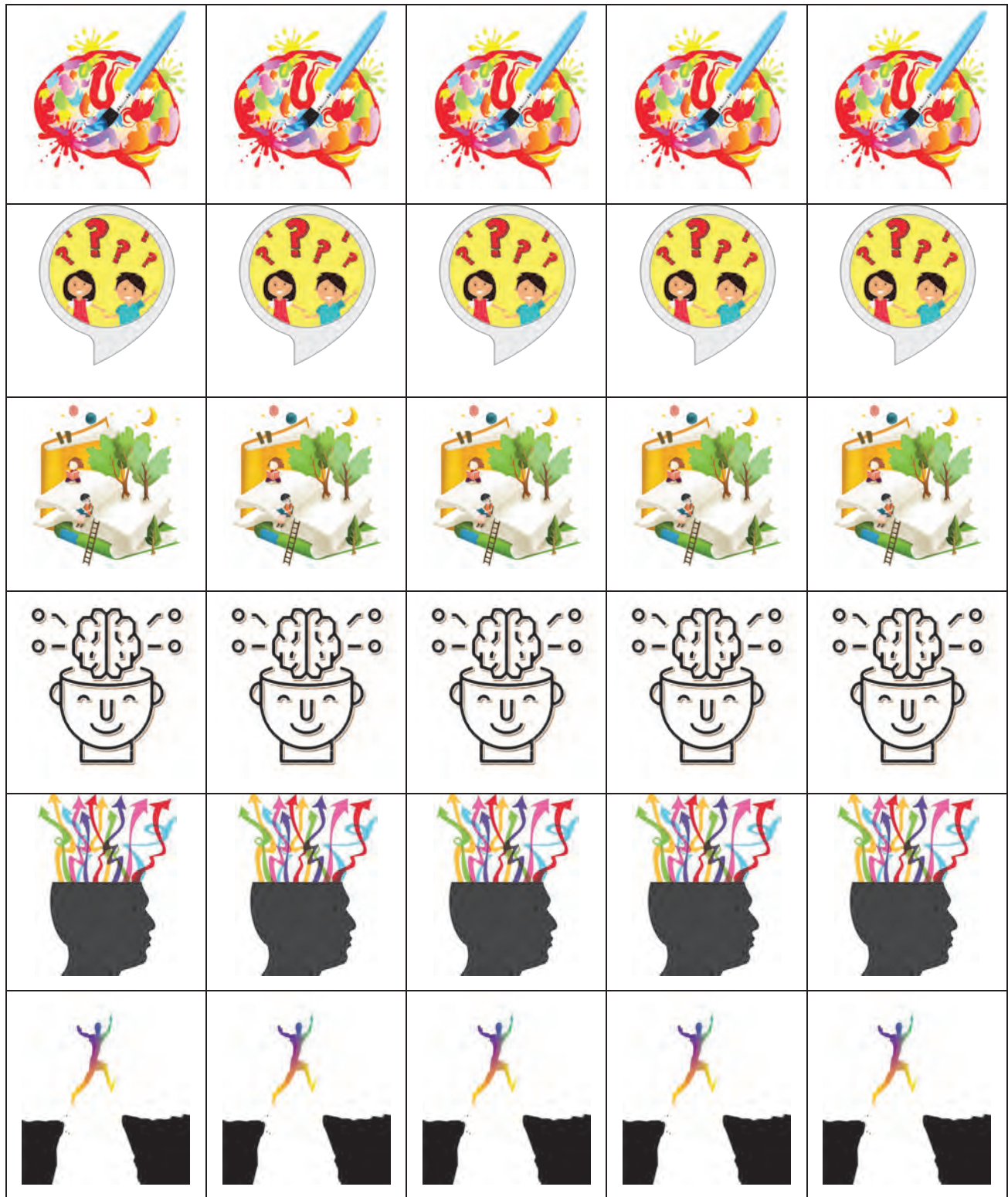
1. Grup çalışması sırasında akran desteği sağlanabilir.
2. Karakter güçlerinde yer alan güçlerinin anlamı öğrencilere açıklanarak ve geri bildirimler sunulurken öğretmen desteği sağlanabilir.
3. Bileklik yapma aşamasında öğrenciye fiziksel destek sunulabilir.
4. Öğrencinin kendi yaşantısından örnekler sunulurken kendisinde gözlemlediği karakter gücünü bulması için öğretmen desteği sunulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

Çalışma Yapağı 1

Yaratıcılık

Ben yaratıcılık, sorunların çözüldüğünü farklı fikirlerin ortaya koyulduğunu gördüğünde oradayım.

Merak

Ben merak, yaşamla ilgili keşfetmek istediğinde, enteresan konulara ilgi duymaya başladığımda oradayım.

Öğrenme aşkı

Ben öğrenme aşkı, yeni bir şey öğrenmek istediğinde, farklı bilgiler gördüğünde oradayım.

Açık fikirlilik

Ben açık fikirlilik, bir olayı farklı açılardan düşündüğünde sonuca karar vermeden önce kanıtlara baktığımda hatta bu kanıtların ardından fikrini değiştirme ihtimalinin olduğu zamanlarda oradayım.

Çok yönlü bakış açısı

Ben çok yönlü bakış açısı, çevredekilerden insanların senin düşüncelerine ve önerilerine ihtiyacı olduğunda oradayım.

Cesur olma

Ben cesur olma, zaman zaman zorluklarla karşılaşsan da korkmadan devam ettiğinde, cesaretini toplayıp engellere rağmen doğruyu söylediğinde oradayım.

Azim

Ben azim, bir işe başladığımda onu bitirmek için uğraştığımda, zaman zaman zorlansan da sonunda bitirdiğime mutlu olduğunda oradayım.

Dürüstlük

Ben dürüstlük, duygularının ve davranışlarının sorumluluğunu alarak gerçeği söylediğinde oradayım.

Yaşam coşkusu

Ben yaşam coşkusu, yaşamında enerji olduğunda, işlerini hep sonuna kadar yaptığında, meraklı ve aktif olduğunda oradayım.

Sosyal zekâ

Ben sosyal zekâ, çevrendeki diğer insanların duygu, düşünce ve isteklerinin farkında olduğunda, yeni bir ortama girdiğinde ne yapman gerektiğini bildiğinde oradayım.

Sevme ve sevilme

Ben sevme ve sevilme, çevrende senin değer verdiğin ve sana değer veren insanlarla kurduğun ilişkide, birbirinizle bir şeyler paylaştığınızda oradayım.

İyi yüreklilik

Ben iyi yüreklilik, başka insanların yararına iyi bir şeyler yaptığında, onlara yardım edip ilgilendiğinde oradayım.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Yaratıcılık	Aylin sınıfta farklı fikirleriyle tanınan bir öğrencidir. Ne zaman sınıfta öğrencilere bir soru sorulsa ya da bir konu hakkında fikirleri öğrenilmek istense Aylin çoğunlukla alışılmışın dışında cevaplar vermektedir.
Merak	Dilara araştırma yapmayı seven bir çocuktur. Her hafta aldığı bilim dergisinde bitkiler kısmı çok dikkatini çeker. Dergide okuduğu küçük bir deneyi kendisi de yapmaya karar verir. Mutfaktan aldığı birkaç fasülyeyi nemli pamuğun arasında çimlendirmeye çalışarak kendi küçük keşif laboratuvarını kurmaya başlar.
Öğrenme aşkı	Deniz yeni şeyler öğrendiğinde çok mutlu olan, farklı bilgiler öğrenmek için önüne gelen tüm fırsatları değerlendiren bir öğrencidir. Bulduğu her fırsatta kitapları kuralayan Deniz arkadaşları tarafından tam bir kitap kurdu olarak bilinir.
Açık fikirlilik	Ahmet ve arkadaşları cumartesi günü arkadaşlarıyla oyun oynamak için sözleşirler. Cumartesi günü bir araya geldiklerinde arkadaşları Ahmet'i çok düşünceli görürler ve ne düşündüğünü ona sorarlar. Ahmet " Kedim için bir kedi evi yapmak istiyorum ama bunu nasıl yapacağımı bilemiyorum." der. Arkadaşları üzülmemesini ve birlikte düşünüp bir şeyler bulabileceklerini söylerler. Biraz düşündükten sonra herkes aklına gelen fikri söyler. Ahmet tüm bu fikirleri dinler, değerlendirir ve "Hepinize çok teşekkür ederim artık nasıl bir kedi evi yapacağımı biliyorum." der.
Çok yönlü bakış açısı	Funda çevresindeki insanlarla iletişimi oldukça iyi bir çocuktur. Arkadaşları bir problemle karşılaştığında ya da ailesinden biri bir güçlük yaşadığında mutlaka Funda'ya fikrini sorarlar. Funda ise hemen hemen hepsine bir çözüm önerisi sunar, olaylara onların baktığından daha farklı bakmaya çalışır.
Dürüstlük	Kayra, annesi evde yokken, annesinin çok sevdiği bir vazoyu yanlışlıkla kırmıştır. Annesi eve geldiğinde, Kayra annesi kızar diye düşünerek gerçeği söylemekte tereddüt etse de doğruluğa önem verdiği için annesine vazoyu yanlışlıkla kırdığını söyler. Annesi Kayra'ya kızmamış, " Bana doğruyu söylemen beni sevindirdi, teşekkür ederim. Bir dahakine daha dikkatli olursun, tamam mı?" der.
Cesur olma	Okuldan çıkıp eve giden Can yolun ortasında kanadından yaralanmış yerde yatan bir kuş olduğunu fark eder. Kuşun durumuna çok üzülen Can onu alıp en yakın veterinere götürmeye karar verir. Fakat Can köpeklerden korkmaktadır yolun karşısına büyük köpekler olduğunu görür. Ne yapacağını düşünürken kuşla köpekler arasındaki mesafenin çok da yakın olmadığını fark eder. Hızlı koşabilirse kuşu yerden alıp köpekler onları kovalamadan oradan uzaklaşabileceğine karar verir. Derin bir nefes alır ve koşarak yaralı kuşun yanına gelip onu dikkatlice yerden kaldırarak en yakın veterinere götürmek için hızlı hızlı yürümeye başlar.
Azim	Ecem uzun zamandır gitar çalmak istediğini ailesine söylemektedir. Ailesi de Ecem'in bu isteği üzerine onu bir gitar kursuna yazdırır. Ecem kursa başladığında gitar çalmayı öğrenmenin sandığından daha uzun süreceğini anlar. Hatta zaman zaman dersler de zorlandığı da olmaktadır. Fakat Ecem tüm karşılaştığı tüm şeyler karşısında pes etmeden kursa gitmeye devam eder. Her geçen gün daha da güzel gitar çalmaya başlar.

Yaşam coşkusu

Yeni sınıfına ilk defa gelen Eda sınıf arkadaşlarını gözlemlemeye, onları tanımaya başlar. Sınıfta ki öğrencilerde Buket Eda'nın en çok dikkatini çeken kişi olmuştur. Buket sınıfta enerjiktir ve bu enerjisini diğer arkadaşlarına da yansıtan bir öğrencidir.

Sosyal zekâ

Arda sınıf arkadaşlarıyla iletişimine çok önem veren bir öğrencidir. Arkadaşlarıyla güzel bir bağ kurmak, onlarla fikir alışverişinde bulunmak, fikirlerini samimi bir şekilde ifade etmekten çok hoşlanır. Farklı insanlarla bir araya geldiğinde de onların duygu ve düşüncelerini dinleyerek onlarla iletişim kurmakta zorluk çekmemektedir.

Sevme ve sevilme

Murat arkadaşları ile iyi anlaşan onlar tarafından çok sevilen bir öğrencidir. İlişkilerinde ve günlük hayatının her yerinde sevgiye büyük önem veren Murat bir gün sınıfa olduğundan çok daha mutlu gelir. En yakın arkadaşı Aslı "Bir süredir seni olduğundan daha mutlu görüyorum, ne güzel." der. Murat "Evet çok mutluyum çünkü bir kardeşim oldu. Onu çok seviyorum okuldan çıkınca koşu koşu onun yanına gitmek istiyorum. Onunla ilgilenirken anne ve babama yardım etmek beni çok mutlu ediyor."

İyi yüreklilik

Okulda bir müzik korusunun kurulacağını duyan Caner ve Elif bu habere çok sevinirler ve mutlaka katılmamız derler. Seçmenin yapılacağı gün Caner sınıfa geldiğinde Elif'i sınıfta göremez. Onun hasta olduğunu ve o gün okula gelemeyeceğini öğrenir. Elif'in seçmelere katılamama durumunda olması Caner'i çok üzer ve öğretmeniyle konuşmaya karar verir. Öğretmeni Caner'in arkadaşını böyle düşünmesini takdir eder ve Caner'den iyileştiğinde Elif'in yanına gelmesini ona bir şans daha verebileceğini iletmesini ister.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SAHİP OLDUKLARIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sahip olduğu karakter güçlerini fark eder./14. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Etkinlik Bilgi Notu-2 5. Çıkartma 6. Kahverengi karton 7. Yeşil renk A4 kâğıt
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 poster boyutunda çıkartılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Kahverengi kartondan ağaç gövdesi ve dallar kesilir. 4. Yeşil A4 kağıdın küçük parçalar hâlinde kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki yönerge ile etkinliğe başlanır: <i>"Geçen hafta sizlerle karakter güçlerinin bir kısmından bahsetmiştik. Şimdi kaldığımız yerden, karakter güçlerimizi keşfetmeye devam edeceğiz."</i> 2. Poster şeklinde çıkartılan Çalışma Yaprağı-1 tahtaya asılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu-1'den yararlanarak posterde yer alan karakter güçlerinin neler olduğu öğrencilere açıklanır. 4. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. 5. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek sürece devam edilir. <i>"Görmüş olduğunuz karakter güçlerinin neler olduğundan bahsettim. Şimdi sizlere bazı örnek olaylar okuyacağım. Okumuş olduğum örnek olayın hangi karakter gücünü içerdiğini birlikte bulalım."</i> 6. Etkinlik Bilgi Notu-2'den teker teker örnek olaylar okunur. Her bir örnek olaydan sonra öğrencilerle birlikte örnek olayın hangi karakter gücünü içerdiği bulunur.

Süreç (Uygulama Basamakları):

7. Örnek olayın içerdiği karakter gücünü bulduktan sonra uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge verilir: "Bu karakter gücünü günlük hayatımda kendimde gözlemliyorum diyenler ayağa kalsınlar."
8. Uygulayıcı tarafından ayağa kalkan öğrencinin elindeki Çalışma Yaprağı-2'de yer alan ilgili karakter gücünün olduğu kutucuğa bir çıkartma yapıştırılır.
9. Tüm örnek olaylar tamamlanana kadar süreç bu şekilde devam ettirilir.
10. Örnek olayların hepsi tamamlandıktan sonra tartışma sorularının tartışılması ile süreç sonlandırılır.
  - Bugün keşfettiğiniz karakter güçlerini daha önce kullandınız mı? Örnekler verir misiniz? size ne gibi katkısı oldu?
  - Burada öğrendiğiniz karakter güçlerinden en çok hangilerini kendinizde gözlemliyorsunuz?
  - Bu durumda neler hissediyorsunuz?

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere 2 hafta boyunca kendilerini gözlemlenmeleri ve bu gözlemleri sonucunda iki hafta boyunca öğrendikleri 2 karakter gücünden kullandıklarını gördükleri durumları kısaca not almaları söylenir. Sonrasında yaptıkları bu gözlemleri küçük yeşil kâğıtlara yazarak ("Ben .....(öğrencinin ismi)" şeklinde başlayıp yaşadığı durumunu ve kullandığı karakter gücünü yazabilir.) uygulayıcının daha önceden hazırladığı ağacın dallarına yapraklar olarak yapıştırmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 poster şeklinde çıkartılmadığı durumlarda etkileşimli tahta veya projeksiyondan yansıtılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 tercihen renkli çıktı alınır.
3. Çıkartma temin edilemediği durumda öğrencilere karakter güçlerinin altındaki kutucuğa işaretleme yapabilecekleri, istedikleri şekli çizebilecekleri söylenebilir.
4. Yeşil A4 kâğıtlar yaprak formatında kesilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

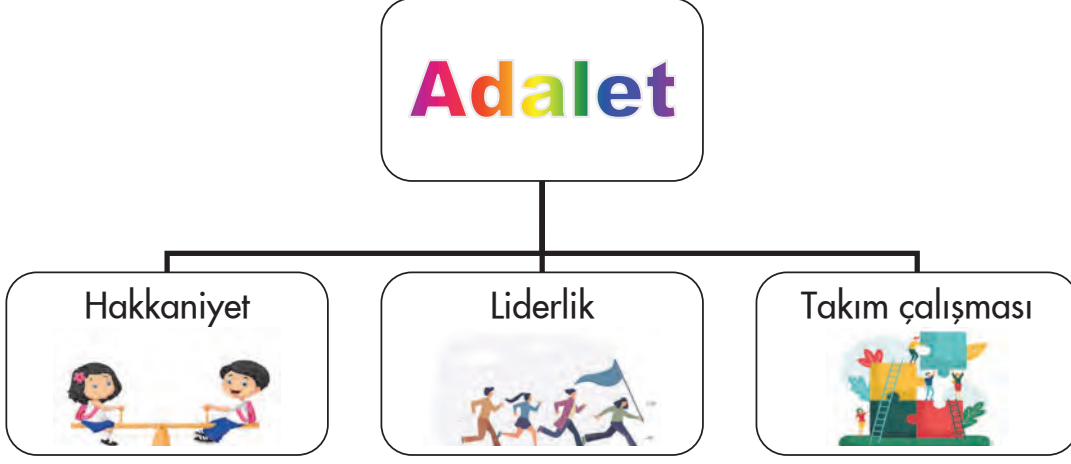
1. Karakter güçlerinde yer alan güçlerinin anlamı öğrencilere açıklanarak ve geri bildirimler sunulurken öğretmen desteği sağlanabilir.
2. Karakter güçleri ile örnek olayları eşleme sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
3. Kazanımların değerlendirilmesinde not almada güçlük yaşayan öğrenciler için kendilerinde gözlemledikleri karakter güçlerini işaretleme yapabilecekleri gözlem çizelgeleri hazırlanarak öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

Çalışma Yaprağı 1

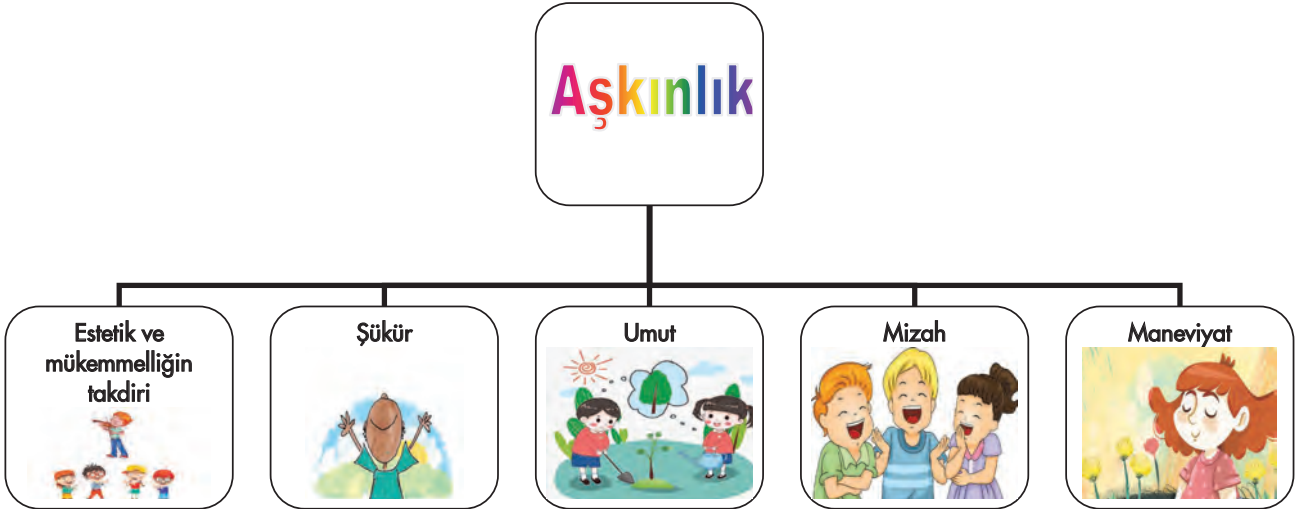
Adalet

Ölçülülük

Aşkınılık

Çalışma Yaprağı 2

Hakkaniyet

Liderlik

Takım çalışması

Affedicilik

Alçak gönüllülük

Tedbirlilik

Öz düzenleme

Estetik ve mükemmeliğin
takdiri

Şükür

Umut

Mizah

Maneviyat

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Hakkaniyet

Ben hakkaniyet, herkese eşit davrandığımda düşünerek, aklının sana söylediklerini dinleyerek herkese eşit şans verdiğimde oradayım.

Liderlik

Ben liderlik, bir grubun görev paylaşımını yaptırdığımda onların neler yaptığını bakıp onları cesaretlendirdiğimde oradayım.

Takım çalışması

Ben takım çalışması, bir grubun üyesi olarak çalışmak ortak amaçlarınızı bilip onlar için çaba harcadığımda oradayım.

Affedicilik

Ben affedicilik, birisi hata yaptığında ve sen onu affettiğinde, ona ikinci bir şans verdiğimde oradayım.

Alçak gönüllülük

Ben alçak gönüllülük, başarılı birisi olabilirsin ama bu başarılarını sürekli olarak söylemediğinde, hataların ve yanlışların olduğunda onları kabul ettiğinde oradayım.

Tedbirlilik

Ben tedbirlilik bir işe başladığımda dikkatli olup gereken önlemleri alıp, sonrasında pişman olacağın bir şeyi yapmadığımda oradayım.

Öz düzenleme

Ben öz düzenleme, duygu, düşünce ve davranışların senin kontrolünde olduğunda onları sen şekillendirdiğinde oradayım.

Estetik ve mükemmelliğin takdiri

Ben estetik ve mükemmelliğin takdiri, çevrende pek çok güzellik var, farklı beceriler var onları görüp takdir ettiğinde oradayım.

Şükür

Ben şükür, hayatında gerçekleşen seni mutlu eden şeyler için içinde teşekkür etme isteği oluştuğunda ve teşekkür ettiğinde oradayım.

Umut

Ben umut, gelecek için hayal kurup güzel şeyler olmasını istediğinde ve bunun için elinden geleni yaptığında oradayım.

Mizah

Ben mizah, gülmeyi seviyorsan, şakalar yapmak diğer insanları güldürmek hoşuna gidiyorsan oradayım.

Maneviyat

Ben maneviyat, yaşamla, dünyamızla evrenle ilgili büyük amaç ve isteklerin olduğunda onların gerçekleşeceğine dair inancın olduğunda oradayım.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Hakkaniyet

Bir proje çalışması için sınıfta ki öğrencileri gruplara ayıran öğretmen grup başkanlarına proje için yapılması gerekenlerin yazılı olduğu bir liste verir ve grup arkadaşlarının da görüşlerini alarak bu görevleri dağıtmasını ister. Listeyi eline alan Ece görev sayısına, görevlerin neler olduğuna bakar ve grup arkadaşlarıyla bu listeyi paylaşır. Onlarında görüşlerini ve isteklerini öğrendikten sonra herkese eşit görev düşecek şekilde görev dağılımını gerçekleştirir.

Liderlik

Oy çokluğu ile sınıf başkanı seçilen Öykü, öğretmenin kendisine verdiği görevleri kolaylıkla yerine getirebilmektedir. Ayrıca sınıf arkadaşları bir durumla karşılaştıklarında ona danışır, Öykü de onlara yardımcı olmakta ve onları cesaretlendirmede oldukça başarılıdır. İyi bir sınıf başkanı olan Öykü'nün yeni hedefi ise okul başkanı seçilmektir.

Takım çalışması

Ömer ve ailesi hafta sonu pikniğe gitmek için bir plan yaparlar. Annesi ve babası yiyecekleri hazırlayacak Ömer ve ablası ise örtüyü serip bardak ve çatalları yerleştirecektir. Hafta sonu gelip pikniğe gittiklerinde aynen konuştukları gibi yaparlar ve onlar için çok keyifli bir piknik olur. Onlar iyi bir aile oldukları kadar iyi de bir takım olmuşlardır.

Affedicilik

Ali evde oyun oynarken su almak için mutfığa gider. O sırada odaya giren ablası ise Ali'nin oyuncak kamyonunu görmez ve üstüne basar, oyuncak kırılır. Odaya geri gelen Ali oyuncağının kırıldığını görünce çok üzülür. Ablası Ali ile konuşur kazayla olduğunu söyler ve özür diler. Ali ne kadar üzülse de ablasının özrünü kabul eder ve onu affettiğini söyler.

Alçak gönüllülük

Engin okulda yapılan deneme sınavlarının çoğunda birinci olmaktadır. Ancak Engin bunu sürekli söylemek yerine arkadaşlarının da kendisi kadar iyi yapabilmeleri için bildiği tüm bilgileri onlarla paylaşır, onlara yardımcı olur. Yanlık yaptığı sorularda nerede yanlış yaptığına bakar ve doğrusunu öğrenmek için çabalar.

Tedbirlilik

Doğukan ve arkadaşları hafta sonu tatilinde neler yapacaklarını aralarında konuşurlar. Arkadaşlarından Seçil "Ailelerimizden izin alarak cumartesi öğleden sonra hep beraber bisiklet sürmeye gidebiliriz." der. Tüm çocuklar bu öneriye çok sevinirler fakat Doğukan "Geçen gün kaskım ve dizliklerimi nereye koyduğumu bulamamıştım. Onlar olmadan bisiklet süremem, çok tehlikeli. Onları bulabilirsem tabii ki gelmek isterim." der.

Öz düzenleme

Defne duygularını ve düşüncelerini iyi tanıyan, yapacağı işlerde nasıl bir yol izlemesi gerektiğini planlayan ve sonucunda neler olabileceğini tahmin edebilen birisidir. Kardeşi Çınar ablasının bu özelliğini çok beğenmekte ve o da ablasını örnek alarak kendini bu yönde geliştirmeye karar verir.

Estetik ve mükemmelliğin takdiri

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için düzenlenen resim yarışmasına katılmaya karar veren Mahir günlerdir düşündüğü resmi çizmek için uğraşır. Resmini tamamladıktan sonra öğretmene teslim etmeden önce resmi hakkında fikrini sormak için arkadaşı Emre'nin yanına gider. Emre resmi gördüğünde Mahir'e " Sen gerçekten çok yeteneklisin. Resmin gerçekten çok güzel olmuş, çok beğendim." der.

Şükür

Kübra en yakın arkadaşı Gizem ile teneffüste kendi aralarında muhabbet ederlerken Kübra Gizem'e " Seninle bir şey paylaşmak istiyorum. Son günlerde hayatımda çok güzel şeyler oluyor, sürekli beni mutlu edecek olaylar oluyor. Bunların karşısında içimde hep bir teşekkür etme isteği oluyor elimden geldiğince de teşekkür ediyorum. Kendimi çok iyi hissediyorum." der.

Umut

Öğretmen bir gün öğrencilerine "Çocuklar hepiniz büyüyeceksiniz ve ileride bir meslek sahibi olacaksınız. Hayalinizdeki meslek nedir, ileride ne olmak istiyorsunuz?" diye bir soru sorar. Tüm öğrenciler ileride sahip olmak istedikleri mesleği sırayla söylerler. Ardından öğretmen " Peki bu mesleklere sahip olmak için neler yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?" diye bir sorar. İleride bilim insanı olmayı hayal eden İrem " Şimdiden merak ettiğim konuları araştırıyorum, bir sürü bilgiler öğreniyorum. Öğrendiğim bu bilgileri nasıl yararlı olarak kullanabilirim diye düşünüyorum. İleride çok iyi bir bilim insanı olacağıma ve insanlar için yararlı şeyler yapacağıma inanıyorum." cevabını verir.

Mizah

Büşra gülmenin dünyanın en güzel şeyi olduğunu düşünmektedir. Büşra bir gün okula gittiğinde bir arkadaşının mutsuz olduğunu görür ve onun için üzülür. Arkadaşının yanına giderek onunla konuşur ve moralini düzeltmek için şakalar yaparak onu güldürmeyi ve eğlendirmeyi başarır. Birlikte gülerken bahçeye çıkarlar.

Maneviyat

Ders sırasında öğretmen öğrencilerine, "Çocuklar insanlar zaman zaman hayal kurarlar, olmasını istedikleri şeyleri hayal ederler. Sizin en büyük hayaliniz nedir?" diye bir soru sorar. Söz hakkı isteyen Mert "Öğretmenim benim en büyük hayalim bir gün dünya üzerindeki tüm savaşların, kavgaların bitmesi. İnsanlar birbirlerini daha çok sevseler, birbirlerine daha çok yardım etseler çok daha güzel bir dünya olur. İleride bir gün tüm savaşlar bitecek buna çok ama çok inanıyorum." der.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SENİNLE ÇOK İYİ ANLAŞACAĞIZ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlık kurmada karakter güçlerini kullanır/15. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1’de altı erdemi temsil edecek mektuplar yer almaktadır. Her bir mektup kesilerek öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Mektuplar zarflara konular, zarflar içinde bulunan mektuba göre sınıflandırılır ve her zarfın üzerine zarfın verileceği öğrencinin ismi yazılır. 3. Uygulayıcı zarfları öğrencilere hitap edecek ve ilgilerini çekecek şekilde kendisi seçebilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından önceki haftalarda edinilen “Sahip olduğu karakter güçlerini fark eder.” kazanımı hatırlatılarak giriş yapılır. 2. Gönüllü öğrencilerden kendilerinde bulunan karakter güçlerini anlatmaları istenir. 3. Karakter güçleri hatırlandıktan sonra aşağıdaki yönerge verilir. <i>“Bugün hepiniz için bazı arkadaşlarımızdan mektuplar aldık. Bu mektupları gönderirken sizleri çok merak ettiklerini ve sizlerden de mektup beklediklerini söylediler. Hadi hep birlikte bizlere gönderdikleri mektupları okuyalım ve biz de onlar için birer mektup yazalım.”</i> 4. İçinde bilgelik erdemi ve ilgili karakter güçlerini içeren mektuplar öğrencilere dağıtılır. 5. Gönüllü bir öğrenciden mektubu yüksek sesle okuması istenir. 6. Gönüllü öğrenci mektubu okuduktan sonra aşağıdaki sorular sorularak tartışma süreci sağlanır. <ul style="list-style-type: none"> • Sizce bu arkadaşımızda hangi karakter güçleri öne çıkmaktadır? • Mektubu yazan arkadaşımızda kendinize benzettiğiniz özellikler var mı? Varsa neler?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Çevrenizde mektubu yazan arkadaşımıza benzer özellikler taşıyan başka arkadaşlarınız var mı?
- Mektubu yazan arkadaşımızla aynı sınıfta olsaydınız onunla nasıl arkadaşlık kurardınız?
- Mektubu yazan arkadaşımızla arkadaşlık kurmanızı kolaylaştıran özellikleri nelerdir?
- Mektubu yazan arkadaşımızda bulunan özellikler, aranızdaki arkadaşlık ilişkisini nasıl etkilerdi?

7. Her bir erdemle ilişkili mektuplar sırayla dağıtılarak süreç tekrarlanır.

8. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir.

- Sınıfınızdaki, okulunuzdaki ve mahallenizdeki arkadaşlarınızda da kendinize benzer karakter güçleri bulunan arkadaşlarınız var mı?
- Bu arkadaşlarınızla hangi özellikleriniz birbirine benziyor?
- Bu özelliklerinizi derslerinizde veya oyunlarınızda nasıl kullanıyorsunuz?
- Daha farklı özellikteki karakter güçlerine sahip arkadaşlarınızla nasıl bir iletişiminiz var?
- Kendinizde öne çıkan özellikleri hayatınızda ve arkadaşlık ilişkilerinizde nasıl kullanıyorsunuz?

9. Tartışma soruları kapsamında değerlendirme yapıldıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılarak süreç sonlandırılır.

"Değerli arkadaşlar, bugün farklı karakter güçlerindeki kişilerle nasıl arkadaşlık kuracağımızı, arkadaşlık kurmada karakter güçlerimizi nasıl kullanacağımızı öğrendik. Hepimiz, kendimizde ve çevremizdeki kişilerde öne çıkan karakter güçlerini fark edebilir, bu karakter güçlerini kullanarak arkadaşlık ilişkileri kurabiliriz. Bu şekilde birbirimizin farkında olarak kurduğumuz ilişkiler birbirimizi daha iyi anlamamızı ve iletişiminizi daha doğru kurmamızı sağlar. Karakter güçlerimizi öğrenmemiz ve farkında olmamız bu yüzden çok önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendilerinde bulunan karakter güçlerini temel alarak mektup yazmalarını isteyebilirsiniz. Bu mektupları başka şehirlerde yaşayan veya başka okullarda okuyan arkadaşlarına göndermelerini ve onlardan da mektup belediklerini söylemelerini isteyebilirsiniz.
2. Benzer ve farklı karakter güçlerine sahip öğrencilerin bir arada faaliyetlerde bulunmalarını ve bunu yaparken karakter güçlerini öne çıkarmalarını isteyebilirsiniz.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcının etkinliğin sunumunu yaparken öğrencilerin anlatılan kişileri canlandırabilmeleri için iyi bir anlatım oluşturması gerekmektedir.
2. Uygulayıcı her bir mektubun okunması esnasında sınıf düzenini, zaman yönetimini sağlayamaması veya gönüllü öğrenci olmaması durumunda mektupları yüksek sesle kendisi okuyabilir.
3. Öğrencilerin her bir karakter gücü üzerine bir süre düşünebilmeleri, tartışmaları ve adım adım ilerleyebilmeleri için her bir mektup sırayla okunmalı, sonrasında tartışma sorularıyla üzerinde durulduktan ve öğrencilerin karakter güçlerini fark etmelerinden sonra diğer mektuba geçilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Öğrenciden mektup yazma yerine resim çizmesi de istenebilir etkinlik çeşitlendirilebilir.
3. Mektup paylaşımı sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Mahmut Furkan KARABUDAK

Çalışma Yaprağı 1

BİLGELİK

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Aylin. Tıpkı senin gibi 5. Sınıf öğrencisiyim. Öğretmenlerim benim çok çalışkan bir öğrenci olduğumu söylediklerinde çok mutlu olurum. Çünkü öğrenmeyi çok seviyorum. Öğretmenlerime o kadar çok soru soruyorum ki bazen bana gülerek şimdiden bir bilim insanı olduğumu söylüyorlar. Ben de buna çok seviniyorum. Çünkü her şeyi merak ediyor ve öğrenmek istiyorum. Bazen sınıfımızla proje çalışmalarını yapıyoruz ve öyle fikirler sunuyorum ki arkadaşlarım bu nasıl aklına geldi diye şaşırıyorlar. Ben böyle olduğum için çok mutluyum. Ama bir şey söyleyeceğim. Çok meraklıyım demiştim ya hani. Seni de çok merak ediyorum. Sen de bana kendinden bahseder misin? Şimdiden tanıştığımızıza memnun oldum.

AŞKINLIK

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Berna. Aylin ile sınıf arkadaşınız. Ben de 5. Sınıf öğrencisiyim. Yani aslında seninle de sınıf arkadaşı sayılırız. Resim yapmayı çok seviyorum. Hatta bir arkadaşımın doğum gününde onun karakalem resmini çizip ona hediye etmişim. Çok mutlu olmuştu. Ama aslında hata yapmışım. Çünkü bunu gören diğer arkadaşlarım kendilerini de çizmemi istediler. Tabii ki onları da çizdim. Çünkü resim yapmayı ve arkadaşlarımı güldürmeyi çok seviyorum. Çok şakacı biri olduğumu söylemiş miydim? Eğer söylemediysem hemen söylüyorum. Ya da yok yok söylemeyeyim. Belki de sen daha şakacıdır. Bunu bana mektubunda yaz. Seninle tanışmayı dört gözle bekliyorum.

ADALET

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Cemil. Aylin ve Berna ile sınıf arkadaşınız. Ben de 5. sınıf öğrencisiyim. Sınıfımızın sınıf başkanımı. Arkadaşlarım beni sınıf başkanı seçtiklerinde çok mutlu oldum çünkü onlarla bir arada olmayı ve birlikte sınıfımız için bir şeyler yapmayı çok istiyorum. Bazen beni çok yorsalar da her zaman iyi anlaşıyoruz ve öğretmenlerimiz de bizi çok seviyorlar. Biz bir arada çok iyi işler çıkarıyoruz. Zaman zaman zorlandığımızda da birbirimize destek oluyoruz. Bir gün sınıf öğretmenimiz bana çok iyi bir lider olduğumu ve arkadaşlarıma karşı haksızlık yapmadığımı söylediğinde çok gururlanmışım. İleride de hep böyle devam etmek istiyorum. Peki sen nasıl birisin? Eminim birlikte çok güzel şeyler yapabiliriz. Seninle tanıştığım için çok mutluyum.

CESARET

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Derya. Mektup gönderen diğer arkadaşlarımdan hemen yanındaki sınıfta okuyorum. 5. Sınıf öğrencisiyim. Okulumuzun futbol takımının da kaptanıyım. Geçen hafta beden eğitimi dersinde maç 6. sınıflarla yaptık. Tam 4 tane gol attım. Ama maalesef yenildik. Olsun. Daha çok çalışarak daha da iyisini yapabiliriz. Bizden büyük sınıflarla maç yapacağımız zaman herkes bize bu maçı kazanamayacağımızı söylemişti. Ama cesurca hareket etmemiz ve kendimize inanmamız gerektiğini düşünüyorum. Çünkü çok iyi bir takımımız var ve hatalarımızdan ders alarak daha da güçlü bir takım oluyoruz. Peki senin ilgilerin neler? Bana kendinden bahsetmek ister misin? Mektubunu dört gözle bekliyorum.

İNSANİYET

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Emre. Seni tanıdığıma çok memnun oldum. Arkadaşlarımızla size bu mektupları yazmaya karar vermek benim fikrimdi. Çünkü yeni arkadaşlar edinmeyi, insanlarla konuşmayı çok seviyorum. Ayrıca okulumuzun düzenlediği sosyal yardım çalışmalarına da gönüllü olarak katılıyorum. Çünkü insanlar iletişim kurmak, onlara yardım etmek, onları dinlemek ve problemlerini paylaşmak, onlar için elimden geleni yapmak içimdeki en büyük tutku. Sen de insanlara yardım etmeyi seviyor musun? Bunu bana yazabilirsin. Seninle iyi bir arkadaş olabileceğimizi düşünüyorum. Kendine çok iyi bak.

ÖLÇÜLÜLÜK

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Fatih. Nasılsın? Umarım iyi ve mutlusundur. Arkadaşlarımızla size böyle bir mektup yazmaya karar verdiğimizde bana çok iyi mektup yazabileceğimi çünkü kompozisyon yarışmasında okul birincisi olduğumu söylediler. Evet yazmayı seviyorum ama bunda en iyisi olmama gerek yok. Yazmak ve okumak içimden gelen ve yapmayı sevdiğim şeyler. Sanırım benim en çok öne çıkan özelliğim hata ve kusurlarım olabileceğini kabul etmem ve başkalarının hatalarını çabuk affedebilmem. Bunların dışında derslerime çalışıyorum ve ideallerime ulaşmak istiyorum. Peki sen neler yapıyorsun? Okumayı seviyorum demiştin, senin mektubunu da büyük bir keyifle okuyacağım. Tanıştığımıza memnun oldum.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

ANLAMAK İÇİN DİNLİYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	İyi bir dinleyici olur. / 16.hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1'in yansıtılması mümkün olmadığında, bir kartona çizilerek hazırlanır, tahtaya asılır ve EBA'ya yüklenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Etkinliğin amacının iyi bir dinleyici olmak olduğu açıklanır ve aşağıdaki hikâye öğretmen tarafından sınıfta okunur:

"Bir gün öğretmen, öğrencilere okul gezisi için velilerinden izin yazısı getirmelerini istedi. Öğretmen izin yazısı getirmeyenlerin okul gezisine katılamayacağını söyledi. Öğrencilerin çoğunluğu öğretmeni dikkatle dinlediler, ancak sınıfta üç öğrenci, öğretmenlerini dikkatle dinlemediler. Ertesi gün bu öğrenciler okula formu imzalatmadan geldiler ve okul gezisine katılamadılar."

2. Daha sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir ve gelen cevaplar tartışılır:

- Bu çocuklar okul gezisine neden katılamadılar?
- Konuşmacıyı dinlemek neden önemlidir?
- İyi bir dinleyicinin özellikleri nelerdir?

3. İyi bir dinleyici özelliklerinin olduğu Çalışma Yaprağı-1'deki liste etkileşimli tahtaya yansıtılır/ tahtaya yazılır.

4. Tahtaya yansıtılan bu liste gönüllü iki üç öğrenci tarafından sesli olarak okunur. Okuma tamamlandıktan sonra gönüllü bir öğrencinin okuması için yönerge izlemeyi gerektirecek bir durum uygulayıcı tarafından (ders sonu masa üzerinde kitap, defter vb.nin toplanma süreci, yemekhanede yemek alma süreci...) okunur.

5. Gönüllü üç öğrenci seçilir. Konuşmacı, dinleyici ve gözlemci.

Konuşmacı: Bu öğrenci bir konuyu ya da sorunu dinleyici olan öğrenci ile paylaşır. (Okula gelirken servisin camından ya da yürürken tatlı bir kedi gördü... vb.)

Dinleyici: Konuşmacı olan öğrenciyi Çalışma Yaprağı-1'de verilen becerileri kullanarak dinler. Daha sonra konuşmacı olan öğrenciye ne duyduğunu kendi cümleleriyle ifade eder.

Gözlemci: Konuşmacı ve dinleyici görevlerini tamamlayana kadar not alır ve

Süreç (Uygulama Basamakları):

herhangi bir eksik ya da yanlış anlaşılma olup olmadığına bakar.

6. Yeterli süre varsa, rol oynama süreci başka üç öğrenci ile tekrarlanır.

7. Rol oynama tamamlandıktan sonra bu süreç şu sorularla tartışılır:

Konuşmacıya şu soru sorulur:

- *Dinleyici olan kişinin seni duyduğunu düşünüyor musun?*
- *Dinleyici olan kişinin seni anladığını düşünüyor musun?*

Dinleyiciye şu sorular sorulur:

- *Konuşan kişiye bakmadan, göz teması kurmadan onu dinleyebilir, anlayabilir miyiz?*
- *Konuşan kişiyi dinlediğinizi ona nasıl hissettirdiniz? Belli ettiniz?*
- *Çevremizde dikkat çeken şeylere dikkat edersek konuşan kişiyi dinleyebilir miyiz?*
- *Söylenen şeyleri zihninde nasıl tutabildin?*
- *Duyduklarımızın bir bölümünü anlayamadığımız zaman oldu mu? Olduğu zaman ne yaptın?*
- *Duyduklarını kendi kendine tekrar edebildin mi?*

Gözlemciye şu sorular sorulur:

- *Konuşmacı ve dinleyici arasında neler oldu? Görüşlerin neler?*
- *Öğrendiğiniz dinleme becerilerini rol oynama sürecinde gözlemlediniz mi?*
- *Siz günlük yaşamınızda tahtada gösterilen dinlemeyle ilgili davranışları yerine getiriyor musunuz?*

8. Uygulayıcı etkinliği iyi bir dinleyici olmak için bazı becerileri yerine getirmek gerektiği ifadesi ile sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'deki davranışları dersleri dinlerken ve kişilerarası ilişkilerde konuşurken ne kadar gerçekleştirdikleriyle ilgili günlük değerlendirme yapmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı etkili dinlemeyle ilgili ön okuma yapabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma yaprağı görsellerle zenginleştirilerek sunulabilir.
3. İyi bir dinleyici olmanın basamakları aşamalı hale getirilip öğrenciye sunulacak öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.
4. İyi bir dinleyici olmak için gerekli olan davranışlar öğrenciye gösterilerek ve uygulatılarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

Çalışma Yaprığı 1¹

Yaptığın işi bırak.

Sandalyende sessizce otur.

Konuşan kişiye bak. Göz teması kurmaya çalış.

Dikkat dağıtıcı şeyleri görmezden, duymazdan gel.

Neler duyduğunu düşün.

Duyduklarını anlamak için ihtiyaç duyuyorsan sorular sor.

Duyduğun içeriği kendi kendine tekrar et.

¹ Begun, R.W. (Ed.). (1996). Social skills lessons activities for grade 4-6. San Francisco, CA: Willey Imprint

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

NASIL ANLATSAM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Beden dilinin iletişimdeki önemini fark eder. / 17. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Küçük yapışkanlı kâğıtlar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan senaryolar için seçilen öğrencilere senaryolar öncesinde çıktı alınarak verilir. Öğrencilerin etkinlik için hazırlanmaları istenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge verilerek süreç başlatılır: <i>“Bugün sizlerle kurduğumuz iletişimlerde kullandığımız beden dilinin önemi hakkında bir etkinlik yapacağız.”</i> Önceden görevlendirilen öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1’de yer alan Senaryo-1’i okumaları istenir. <i>(Öğrenciler senaryoyu okurken beden dillerini kullanmamaya özen göstermelidir.)</i> Öğrenciler Senaryo-1’i okuduktan sonra öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: <i>“Arkadaşlarınız size iki arkadaş arasında geçen bir iletişim örneğini okudular. Sizce duygu ve düşüncelerini karşı tarafa daha iyi nasıl gösterebilirlerdi?” (“nasıl gösterebilirlerdi” kısmı vurgulanarak söylenir.)</i> Öğrencilerden yanıtları alınır ve etkinlik şu yönerge ile devam ettirilir: <i>“Arkadaşlarınızın okuduğu senaryonun üzerine konuştuk. Şimdi burada konuştuklarımızdan hareketle bu senaryoyu tahtada canlandıralım. Kim yapmak ister?”</i> Gönüllü öğrencilerden 2 kişi seçilir ve tahtaya kaldırılır. Öğrencilerden senaryoyu sınıfta konuşulanlardan hareketle canlandırmaları istenir. <i>(Öğrencilerin benden dilini kullanmalarına özen göstermeleri istenir.)</i> Aynı işlem Senaryo-2 için de tekrarlanır. Aşağıda verilen tartışma soruları ile süreç devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> Senaryoları önce sesli okuduk sonrasında burada canlandırdık. Siz hangisinde duyguları ve düşünceleri daha iyi anladınız? Beden dilimizi kullanmadan kurduğumuz iletişim sizce yeterince iyi bir iletişim olur mu? Beden dilimizi kullanmanın iletişim kurarken bize ne gibi faydaları olabilir?

Süreç (Uygulama Basamakları):

8. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Çevremizle kurduğumuz iletişimde en çok kelimeleri kullanırız ancak kelimeler kadar sık kullandığımız bir diğer şeyse beden dilimizdir. Ellerimiz, bedenimizin duruşu, yüzümüzdeki jest ve mimikleri kullanarak anlatmak istediğimiz şeyleri karşımızdaki kişiye çok daha iyi anlatabiliriz. Beden dilimiz ve kelimelerimiz birbirini tamamlayan çok önemli parçalardır.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca kendilerinin ve çevresindeki insanların kurdukları iletişimleri gözlemlenmesi istenir. Bu iletişim örneklerinde beden dilinin anlatılan konuyu daha iyi anlaşılmasını sağladığını düşündükleri örnekleri yapışkan kâğıtlara yazmaları ve sınıfta ayrılan uygun köşeye yapıştırılmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Senaryoları okuyacak öğrencilerin beden dillerini kullanmadan tekdüze bir ses tonu ile senaryoları okumasına özen gösterilmelidir.
2. Senaryoları okuyacak öğrencilerin hazırlanamamaları durumunda uygulayıcı senaryoları tekdüze bir sesle ve beden dilini kullanmadan kendisi okuyabilir.
3. Sınıfta senaryoları canlandıracak olan öğrenciler bu konuda cesaretlendirilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Senaryolar tahtaya yansıtılarak tüm çocukların görmesi sağlanarak öğrenme ortamı düzenlenebilir.
2. Senaryolar canlandırılmadan önce nasıl yapılacağı öğrencilere model olarak açıklanabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

Çalışma Yaprağı 1

Senaryo-1

Ali ve Ömer teneffüste okul çıkışı birlikte oyun oynamak için sözleşmişlerdir. Son teneffüste oynayacakları oyunla ilgili aklına gelenleri söylemek için Ömer'in yanına giden Ali onun hasta olduğunu görür.

Ali: Ömer neyin var? Hasta mı oldun?

Ömer: Galiba hasta oldum. Başım ağrıyor ve biraz da midem bulanıyor.

Ali: Hasta olmana çok üzuldüm. Ben de tam okul çıkışında oynayacağımız oyunla ilgili konuşmak için senin yanına gelmişim.

Ömer: Ali bu halde oyun oynayabileceğimi sanmıyorum. Eve gitmek istiyorum. Başka bir gün oynasak olmaz mı?

Ali: Olur tabii. Sen yeter ki iyi ol, iyileştiğinde yine oynarız. Gel seni öğretmenimizin yanına götürüyüm seninle ilgilenirler.

Ali öğretmenlerinin yanına gidebilmek için Ömer'e yardım ederek sınıftan çıkarlar.

Senaryo-2

Elif okuldan çıkınca bir an önce eve gitmek ister çünkü ailesine anlatacağı çok güzel şeyler olmuştur bugün. Mutluluk ve heyecan içinde eve gelen Elif hemen anlatmaya başlar.

Elif: Bugün çok ama çok güzel bir gün. Okulda çok güzel şeyler yaşadım.

Annesi: Ne kadar güzel. Neler olduğunu anlat bakalım güzel kızım.

Elif: Bugün doğum günüm olduğu için arkadaşlarım teneffüste bir araya geldiler ve doğum günümü kutladılar. Sonra da bana hep beraber aldıkları hediye verdi. Hediyemi çok beğendim çok sevdim. Sonrasında da teneffüslerde arkadaşlarımla oyunlar oynadık günüm çok güzel geçti.

Babası: Seni böyle görmek bizi de çok mutlu etti güzel kızım. O zaman senin mutluluğuna biraz daha mutluluk ekleyelim. (Arkasında sakladığı hediye çıkarak) Al bakalım bu da annenle benim sana doğum günü hediyemiz.

Elif: (Heyecanla hediyesini alarak) Bugün benim en mutlu günüm. Teşekkür ederim sizi çok seviyorum.(der ve annesiyle babasına sarılır.)

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

ETKİNLİK AKVARYUMUM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sanatsal ve sportif etkinliklerden başarabildiklerini ayırt eder. / 18. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Renkli boya kalemleri 5. Makas 6. Yapıştırıcı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik uygulamasından birkaç gün önce öğrencilere boya kalemlerini, makaslarını ve yapıştırıcılarını yanlarında getirmeleri söylenir. 2. Çalışma Yaprağı-1 etkileşimli tahtaya yansıtılmak üzere hazırlanır. 3. Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere "sanatsal ve sportif etkinlikler" denildiğinde akıllarına gelen etkinliklerin neler olduğu sorulur ve yanıtlar alınır. 2. Öğrencilerden gelen yanıtlardan sonra Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'i incelemeleri istenir. Çalışma Yaprağı-1'de olmayıp sınıfta ifade edilen etkinlikler tahtaya yazılır. 3. Öğrencilere aşağıdaki açıklama ile etkinliğin amacı açıklanır. <i>"Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle sanatsal ve sportif etkinliklerden hangilerinde başarılı olduğunuzu keşfedeceğiniz bir etkinlik yapacağız."</i> 4. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. 5. Öğrencilerden yaşamlarında yer alan, deneyimledikleri tüm sanatsal ve sportif etkinlikleri Çalışma Yaprağı-2'deki balıklara yazmaları istenir. 6. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:<ul style="list-style-type: none"> • Bir etkinlikte başarılı olup olmadığınızı nasıl anlarsınız?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Başarının göstergeleri neler olabilir?
- Hangi sanatsal ve sportif etkinliklerde başarılı olduğunuzu düşünüyorsunuz? Neden?

7. Yanıtlar alındıktan sonra Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır.

8. Çalışma Yaprağı-2'ye yazdıkları sanatsal ve sportif etkinliklerden başarılı olduklarının yazılı olduğu balıkları istedikleri renklere boyamaları, ardından boyadıkları balıkları keserek Çalışma Yaprağı-3'teki akvaryuma yapıştırmaları istenir.

9. Çalışma Yaprağı-3 tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır.

10. Süreç aşağıdaki tartışma soruları çerçevesinde değerlendirilir:

- Başarılı olduğunuz etkinlikleri belirlerken nelere göre karar verdiniz? (Geçmiş deneyimler, çevredeki insanların söylemleri vs. vurgulanmalıdır.)
- Başarılı olduğunuz etkinlikleri fark etmek size neler hissettirdi?
- Başarılı olduğunuz etkinliklerin ortak yanları var mı? Varsa bunlar neler?
- Sanatsal ve sportif etkinliklerden başarılı olmak istediğiniz etkinlikler neler?
- Bu etkinlikte başarılı olmayı isteme sebepleriniz neler?

11. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir ifade ile süreç sonlandırılır:

"Sanatsal ve sportif etkinlikler günlük yaşamımızda serbest zaman faaliyetlerimizi sürdürmede oldukça önemlidir. Her birimiz farklı etkinliklerde başarılı olabiliriz. Bu etkinlikler içinde başarılı olduklarımızı ayırt edebilmemiz, daha isabetli seçimler yapmamızı ve mutlu olmamızı sağlayabilir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, daha önce deneyimlemedikleri sanatsal ve sportif etkinliklerden birini seçmeleri ve gelecek iki hafta içerisinde seçtikleri etkinlikleri deneyimleyip bu etkinlikte ne kadar başarılı olduklarını görmeleri istenir. Deneyimledikleri etkinliği ve bu etkinlikte ne kadar başarılı olduklarını resmetmeleri istenir.
2. İki haftanın sonunda öğrencilerden deneyimlerini paylaşımları istenir ve süreç birlikte değerlendirilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılmıyor ise poster şeklinde çıktısı alınıp tahtaya yapıştırılabilir ya da yazılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 büyütülüp doküman özellikler (örneğin başlıkların siyah çizgilerinin kontürlenmesi) eklenebilir.
2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-2 ve 3 için kesme yapıştırma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

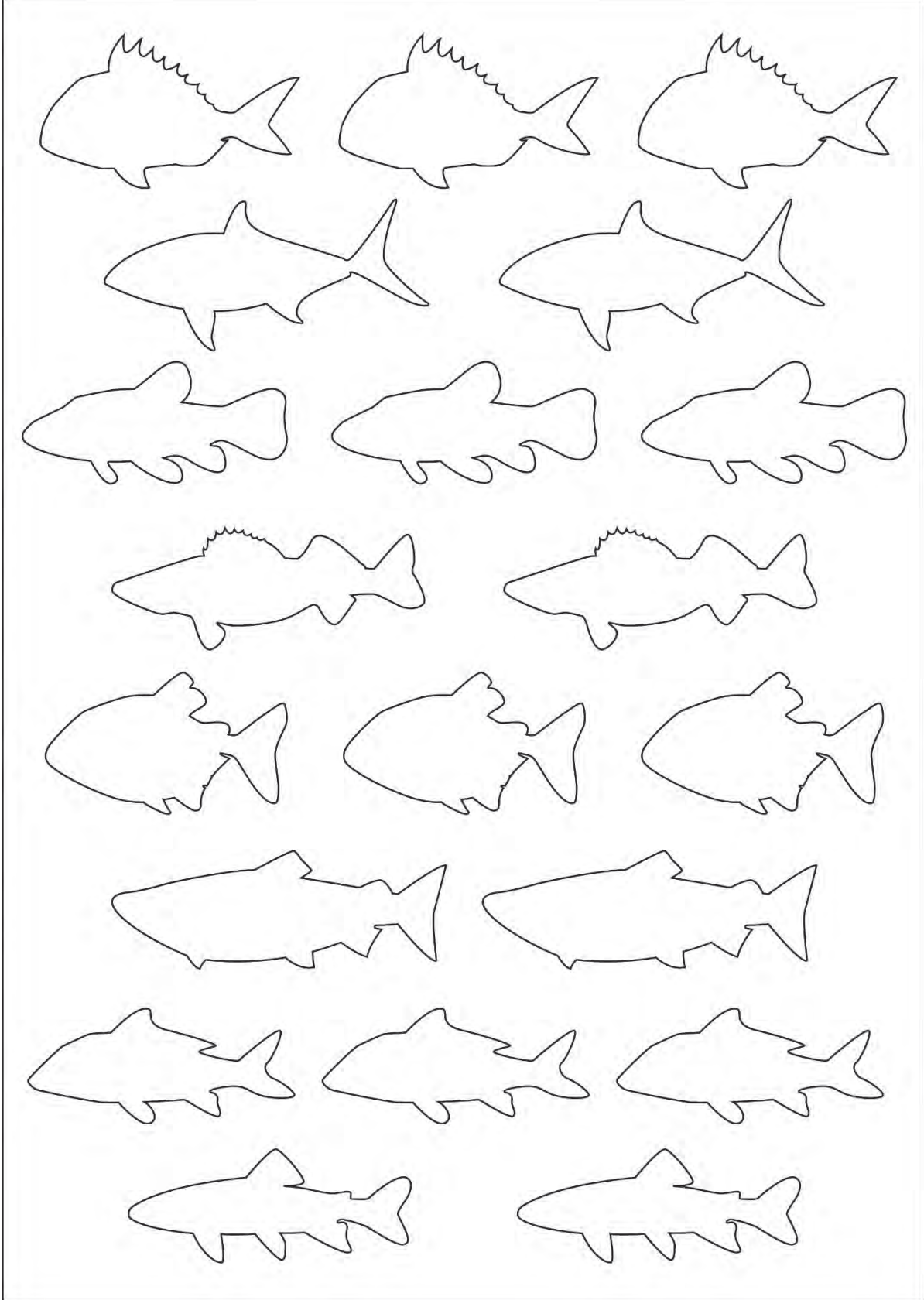
Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

Adı Soyadı:

Çalışma Yaprığı 3

Adı Soyadı:

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

GELDİM, GÖRDÜM, ÜRETTİM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Çalışma ve üretmenin insan yaşamındaki önemini fark eder. / 19. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Renkli karton 5. Bant 6. Tahta kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-2 etkinlik öncesinde renkli kartona yapıştırılıp poster hâline getirilir. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının çalışmanın ve üretmenin insan yaşamındaki önemini fark etmek olduğu ifade edilir. 2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan "Ağustos Böceği ve Karınca" hikâyesi okunur. Hikâye sonunda öğrencilere şu sorular yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> • "Ağustos Böceği ve Karınca" hikâyesinde tüm yaz çalışıp kışa hazırlık yapan, yiyeceklerini üreten hayvan hangisiydi? • Karınca çalışıp üretirken ağustos böceği neler yapıyordu? • Bu hikâyeden çıkarabileceğimiz dersi kimler bizimle paylaşmak ister? 3. Gönüllü öğrencilerin paylaşımlarından sonra öğrencilere "Evde büyüklerimizden sık sık tabağımızdaki yiyecekleri bitirmemiz, hiçbir şeyi israf etmemiz, emeğe her zaman saygı duymamız, emek verilen her şeyin kıymetini bilmemiz gerektiğine dair cümleler duyarız. Size göre çalışmak ve üretmek, bir şeye emek etmek nedir? Tarihin ilk çağlarından itibaren insanlar niçin çalışmaya ve üretmeye ihtiyaç duymuştur?" sorusu yöneltilir. Gönüllü öğrencilerin yanıtları üzerinde konuşulur, eksik veya hatalı yanıtlar uygun dönütler verilerek düzeltilir. Öğrencilere "Daha önce sizlerin emek harcayarak ürettiği bir şey oldu mu?" sorusu yöneltilir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

4. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan, dersten önce renkli bir kartona yapıştırılarak poster hâline getirilmiş ya da etkileşimli tahta üzerinden yansıtılmaya hazır hale getirilmiş atasözleri ve açıklamaları gösterilir. Gönüllü öğrencilerden sırayla tahtaya gelerek yazılı olan atasözlerini okuyup uygun açıklamasıyla eşleştirmeleri istenir. Öğrencilerin fikirlerini özgürce ifade edebilmeleri sağlanmalı, cevap verirken zorlanılan atasözleri varsa ipucu ve dönütler verilmeli, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmeleri cesaretlendirilir.

5. Aşağıdaki sorularla süreç yönlendirilir:

- Çalışmak ve üretmek insana ne gibi katkılar sağlar?
- Çalışan ve üreten bir insanla çalışmayan ve üretmeyen bir insan arasında ne gibi farklar olabilir?
- Çalışmayan ve üretmeyen bir insanın kendine ve çevresine verdiği zararlar sizce nelerdir?

6. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Çalışma ve üretme hem kendi yaşamımız hem de toplumsal yaşam için oldukça önemli iki temel kavramdır. Herhangi bir konuda kendi emeğimizle ortaya çıkardığımız ürünler bize üretmenin ve çalışmanın ne kadar önemli olduğunu gösterir niteliktedir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-3’te yer alan saat şeklindeki kâğıtlar tüm öğrencilere dağıtılır. Bu saatleri sevdikleri renklere boyayarak, isterlerse şekiller çizip eklemeler yaparak kendilerine ait saatler tasarlama istenir. Öğrencilere bir haftanın sonunda ürettikleri bu saatleri takarak derse gelmeleri, geriye kalan diğer üç saati ise istedikleri üç kişiye armağan etmeleri tavsiye edilir. Saati tasarlama sürecinde ve sonrasında neler hissettiklerini not alarak uygulayıcıya gelecek hafta teslim etmeleri, gelecek haftaki derste zaman kalırsa yazdıkları notları dersin ilk 5 dakikasında sınıfta paylaşmaları dile getirilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan “Ağustos Böceği ve Karınca” hikâyesi etkileşimli tahtanın olduğu sınıflarda hikâye şeklinde okunmadan video/animasyon şeklinde de öğrencilere izletilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hikâye okunurken görselleri de öğrencilerle paylaşarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Hikâye ile ilgili sorularda öğrencilere hatırlatıcı ipuçları verilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

Çalışma Yaprağı 1

AĞUSTOS BÖCEĞİ İLE KARINCA

Ağustos Böceği bütün yaz
Saz çalmış, türkü söylemiş.
Kara kış birden bastırınca
Şafak atmış zavallıda;
Bir şey bulamaz olmuş yiyecek:
Koca ormanda ne bir kurtçuk, ne bir sinek.
Gitmiş komşusu karıncaya:
Ne mi olmuş?
Buyurun hep beraber masalı okuyalım, öğrenelim.

Ağustos böceği, uzun yaz günlerinde saz çalar ve şarkı söylemiş. Hiç çalışmaz, kış için hazırlık yapmazmış. Karınca ise çok çalışkan ve çok zekiymiş. Karınca tüm yaz boyunca gelecek soğuk kış günleri için dişini tırnağına katarak çalışmış durmuş. Yazın sıcak günleri artık bitmiş ve havalar soğumaya başlamış. Kış gelmiş. Artık ağustos böceği saz çalamıyor, şarkı söyleyemiyormuş. Çok üşümüş ve karnı acıkmış.

Ağustos böceği yazın eğlenirken küçük karınca bütün yaz boyunca bütün gün çalışıp kış için hazırlık yapmış. Ağustos böceğinin aklına karıncanın kışa hazırlık yaptığı ve gidip ondan yiyecek isterse ona yardım edeceği gelmiş.

Karıncanın yuvasına gelmiş. Karınca kapıyı açtığı anda karşısında soğuktan titremekte olan ağustos böceğini görmüş ve ona:

"Ne istiyorsun ağustos böceği?" demiş.

Ağustos böceği karıncaya:

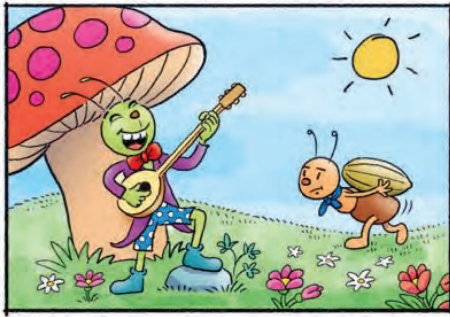
"Çok üşüyorum, hiç yiyeceğim yok karnım da çok aç. Bana yiyecek bir şeyler verir misin? Söz veriyorum ağustosta sana olan borcumu ödeyeceğim." demiş.

Karınca:

"Bütün yaz sen ne yaptın? Niye yiyecek bir şeyin yok?" demiş. Ağustos böceği başını öne eğerek mahcup bir şekilde:

"Ben bütün yaz saz çalıp, şarkı söyledim." deyince karınca çok sinirlenmiş.

"Madem öyle bütün yaz saz çalıp, şarkı söyledin şimdi de oyna biraz." demiş. Kapıyı ağustos böceğinin suratına kapatmış. Ağustos böceği kendi kendine bende yazın yiyecek toplasaydım, şimdi bu halde olmayacaktım diyerek bir daha aynı hataya düşmeyeceğine dair kendisine söz vermiş."

Çalışma Yaprağı 2

Emek olmadan yemek olmaz.

Tembele dediler "Kapını ört.", dedi "Yel eser örter."

Nerede hareket, orada bereket.

Akşamın işini sabaha (yarına) bırakma.

İnsanın iyisi işte belli olur.

Yazın gölge hoş, kışın çuval boş.

Bir kişinin iyi ve becerikli olduğu yaptığı işlerden anlaşılır.

Özenle ve çok çalışmadan bir şey kazanıp meydana getiremeyiz. Yiyip içmek, harcamak ve kısacası yaşayabilmek için haksız bir yolla değil, alın teri dökerek kazanmamız şarttır.

Kişi çalışıp kazanabildiği zamanı boş geçirmemeli, çalışamayacağı günler için geçimini sağlayacak varlık edinmelidir.

Hareketin, çalışmanın, değişikliğin olduğu yerde verim artar, bolluk olur.

Yazın keyifli yerlerde tembel tembel oturan kışın yiyecek bulamaz; gençliğinde kazanç peşinde koşmayı zevke dalan hastalığında veya ihtiyarlığında perişan olur.

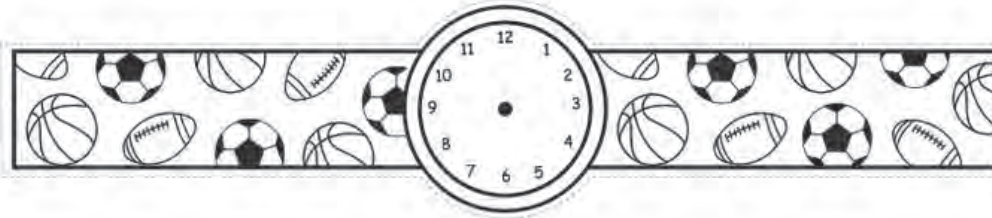
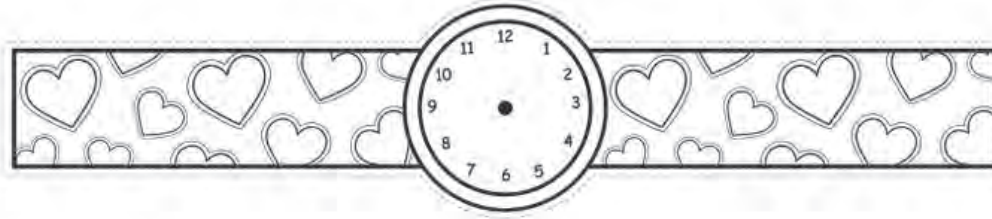
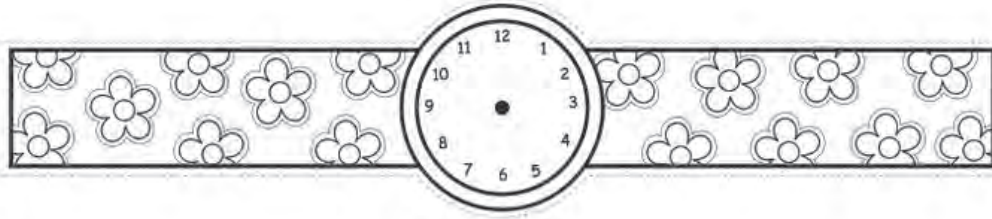
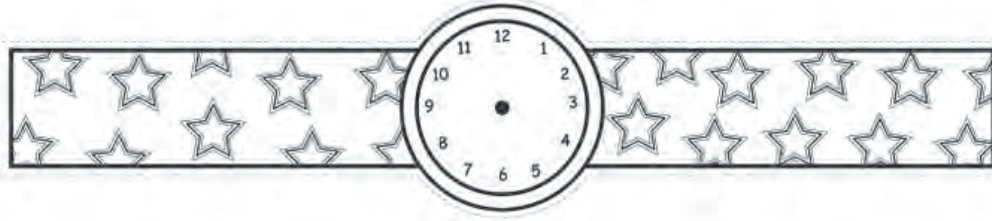
Bugün yapılması gereken bir işi ertesi güne bırakma.

Tembel, kendisine buyurulan işi yapmamak için ya onun yapılmasına ihtiyaç bulunmadığını söyler ya da buyurulan biçimde değil, kendisinin işine gelen biçimde yapmayı önerir.

Çalışma Yaprağı 3

Bizimle birlikte saat tasarlamak ister misin? Ürettiğin saatlerden birini gelecek haftaki derste takarsan öğretmen çok mutlu olacaktır emin ol. Ürettiğin diğer üç saati ise istediğin üç kişiye hediye edebilirsin. Eğer sen de bizimle birlikte bu saatleri tasarlamak istiyorsan hadi başlayalım çalışmaya...

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

MESLEĞİMLE VAR OLUYORUM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Bir meslek sahibi olmanın kendisi ve toplum için önemini fark eder. / 20. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki ifade ile etkinliğin amacı öğrencilere açıklanır: "Değerli öğrencilerim hepinize merhaba. Bugün sizinle birlikte bir meslek sahibi olmanın öneminden bahsedeceğiz. İlk olarak şöyle bir soruyla başlayabiliriz: Bir kişi neden meslek sahibi olmalı?" Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra öğrencilere "Evet değerli öğrencilerim. Bir kişi neden meslek sahibi olmalı sorusu ile alakalı olarak cevaplarınızı biraz önce ifade ettiniz. Peki meslek sahibi olmanın hem sizin için hem de toplum için önemli olduğunu size söylesem ne dersiniz?" sorusu sorulur ve öğrencilerin cevapları alınır. Daha sonra aşağıdaki yönerge ile etkinliğe devam edilir: "Meslek sahibi olmanın hem bizler için hem de toplum için ne kadar önemli olduğunu biraz önce konuştuk. Şimdi de bu konuştuklarımız üzerinde çalışmaya başlayacağız. İlk olarak bireysel çalışacağız sonrasında grup olarak çalışmalarımızı sürdüreceğiz." Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır: "Şu an dağıtmış olduğum Çalışma Yaprağı-1'de, sol tarafta ekonomik, psikolojik ve sosyal ihtiyaçların başlıklarını görüyorsunuz. Bu başlıkların her biri için birer örnek de yan tarafında yer almakta. Sizden istenilen bir meslek sahibi olmanın sizin için önemini ifade eden boşlukları doldurmanız. Bu noktada hem biraz önce konuştuklarımızdan hem de sağdaki satırlarda yer alan örneklerden yararlanabilirsiniz. Bu çalışmayı tamamlamamız için süremiz 10 dakika." Süre tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır ve aşağıdaki sorularla süreç yönlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> Bir meslek sahibi olmanın sizin için önemini ifade eden Çalışma Yaprağı-1'i doldururken neler düşündünüz/hissettiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Sizce bir meslek sahibi olmak bu başlıklar dışında başka hangi noktalarda önemlidir?

6. Çalışma Yaprağı-1'in değerlendirilmesi tamamlandıktan sonra etkinlik, aşağıdaki yönerge ile sürdürülür:

"Evet sevgili öğrenciler, biraz önce bir meslek sahibi olmanın sizin için önemi hakkında konuştuk. Şimdi de bir meslek sahibi olmanın toplum için önemini konuşacağız. Bunun için 4 gruba ayrılacağız. 1.grup yaz mevsiminde doğanlar, 2.grup kış mevsiminde doğanlar, 3.grup sonbahar mevsiminde doğanlar, 4.grup ise ilkbahar mevsiminde doğanlardan oluşacak. Şimdi gruplara ayrılabiliriz."

7. Öğrenciler gruplara ayrıldıktan sonra Çalışma Yaprağı-2 tüm gruplara dağıtılarak, aşağıdaki ifade ile etkinliğe devam edilir:

"Değerli öğrencilerim. Şimdi de bir meslek sahibi olmanın toplum için önemini anlamamız amacıyla bir çalışma gerçekleştireceğiz. Bunun için tüm gruplara Çalışma Yaprağı-2'yi biraz önce dağıttım. Bir önceki bireysel çalışmamızda olduğu gibi sol tarafta yer alan başlıkları inceleyerek sağ taraftaki örnekleri arttırmaya çalışacağız. Bu grup çalışması için süreniz 10 dakika."

8. Gruptan seçilen bir sözcü tarafından yazılanların sınıfa okunması istenir ve aşağıdaki sorularla grup etkileşimi sürdürülür:

- Bir meslek sahibi olmanın toplum için önemini ifade eden Çalışma Yaprağı-2'yi doldururken neler yaşadınız?
- Sizce bir meslek sahibi olmanın toplum için önemini ifade eden başka hangi noktalar olabilir?

9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Değerli öğrencilerim. Bugünkü etkinliğimizde gördüğümüz gibi bir meslek sahibi olmanın hem kendimiz hem de toplum için önemi vardır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden iki haftalık süre zarfında yakın çevrelerinde mesleklerini sürdüren bireylerle görüşme yapmaları istenir. Görüşmede bireylerin yaptıkları mesleklerin hangi ekonomik, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını karşıladığını gözlemlediğini not etmeleri amaçlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinliğin ikinci kısmında yer alan gruplara ayırma işleminde, sürenin etkili kullanımı adına sınıf listesinden ve öğrencilerin okul numaralarından yararlanılabilir.
2. Etkinliğin ikinci kısmında grup paylaşımları, seçilecek bir grup lideri tarafından ifade edilerek sürenin etkin kullanımı sağlanabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'de öğrencilerin performanslarına göre doldurulması gereken içerikler azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Etkinlik için ek süre verilebilir.
3. Gruplar oluşturulurken öğrencilerin destek alabileceği akranları ile bir arada olmasına dikkat edilebilir, akran eşleşmesi yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Bir Meslek Sahibi Olmamın Benim İçin Önemi

Ekonomik
İhtiyaçlarım

- Bir meslek sahibi olabilirim istediğim kıyafeti alabilirim.

- .....
- .....
- .....

Psikolojik
İhtiyaçlarım

- Bir meslek sahibi olabilirim kendimi iyi hissedebilirim.

- .....
- .....
- .....

Sosyal
İhtiyaçlarım

Bir meslek sahibi olabilirim kendime uygun arkadaşlıklar kurabilirim.

- .....
- .....
- .....

Çalışma Yaprağı 2

Bir Meslek Sahibi Olmamın Toplum İçin Önemi

Ekonomik İhtiyaçlarımız

- Bir meslek sahibi olabilirim ailemin ihtiyaçlarını karşılayabilirim.

- .....
- .....
- .....

Psikolojik İhtiyaçlarımız

- Bir meslek sahibi olabilirim kendimi içinde bulunduğum topluma ait hissedebilirim.

- .....
- .....
- .....

Sosyal İhtiyaçlarımız

- Bir meslek sahibi olabilirim çevremde yardıma muhtaç kimselere yardım edebilirim.

- .....
- .....
- .....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

YAŞAM YOLU

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Geleceği hayal ederek yaşam amaçları oluşturur. / 21.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu uygulama öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının geleceği hayal ederek yaşam amaçları oluşturma olduğu açıklanır. Öğrencilerden gözlerini kapamaları ve kendilerini rahat hissetmeleri istenir. Etkinlik Bilgi Notu uygulayıcı tarafından okunur. Etkinlik Bilgi Notu okunduktan sonra aşağıdaki sorular yöneltilecek öğrencilerin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> Geleceğinizi hayal ederken zorlandınız mı yoksa bu sizin için kolay mı oldu? Gelecekteki siz, amaçlarınızı oluşturabildi mi? Oluşturduğunuz amaçların gerçekleştiğini de hayal edebildiniz mi? Amaçlarınızı gerçekleştirmiş olmak size neler hissettirdi/düşündürdü? Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Uygulayıcı tarafından: "Sizlerle biraz önce hep birlikte geleceği hayal ettik. Her birimizin gelecekle ilgili hayalleri birbirinden farklı, bu sebeple yaşam amaçlarınız da birbirinden farklı olacaktır. Şimdi sizlerden dağıttığım kâğıtlardaki yaşam yolunuz üzerine hayalini kurduğunuz amaçları sırayla yazmanızı istiyorum." şeklinde yönerge verilir. Bunun için öğrencilere 10-15 dakika süre verilir. Çalışma Yaprağı-1 tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Tartışma soruları yönlendirilerek öğrencilerin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenir. <ul style="list-style-type: none"> Geleceğe dair hayaller kurarken önceliğiniz neler oldu? Yaşam amaçlarınızı belirlemede en çok neler etkili oldu? (sağlık, aile, ekonomi vb. gibi)

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Amaçları sıralarken nelere dikkat ettiniz, önem sırasını neye göre belirlediniz?
- Yaşam amaçlarınızı oluştururken hangi alanlarda daha çok zorlandınız?
- Hayal kurarken amaçlarınıza ulaştığınızda neler hissettiniz?

7. Tartışma sorularıyla ilgili paylaşımlar alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Nasıl ki hepimizin hayata yüklediği anlamlar birbirinden farklı ise yaşamımız için belirlediğimiz amaçlar da kişiden kişiye farklılık gösterebilir. Yaşama yönelik belirlediğimiz amaçlar hayatımızı daha anlamlı hale getirir ve bu bizim kendimizi iyi hissetmemizi sağlar. Bu etkinlikte olduğu gibi yaşam amaçlarımız hakkında sorgulamak ve hayal kurmak geleceğe yönelik amaçlarımızı netleştirmemizde bizlere yardımcı olur."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'de belirlemiş oldukları bir alana ait yaşam amaçları hakkında bir eylem planı oluşturmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinlik Bilgi Notu okunmadan öğrencilerin hayal etmelerini kolaylaştırmak için çeşitli görseller gösterilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1 yapılırken öğrencilere bireysel olarak destek sunularak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

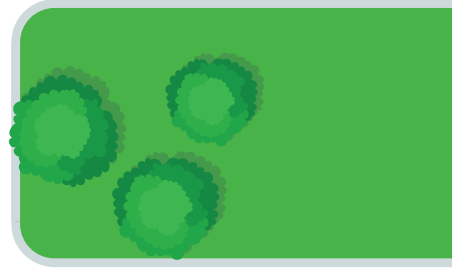
Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

Çalışma Yaprağı 1

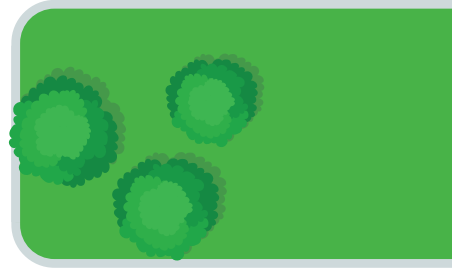
1- Sağlık Amaçlarım

2- Sosyal Amaçlarım

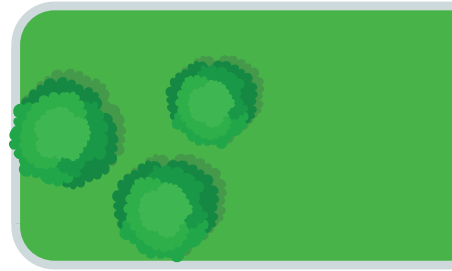
3- Duygusal Amaçlarım

4- Ailevi Amaçlarım

5- Ekonomik Amaçlarım

6- Akademik Amaçlarım

7- Mesleki Amaçlarım

8- ...

YAŞAM YOLUM

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Gözlerimizi kapayalım. Burnumuzdan derin bir nefes alıp ağızımızdan verelim. Her nefes alışımızda daha güçlü ve sağlıklı olduğumuzu hayal edelim.

Dalga seslerinin ve esen hafif bir rüzgarın uğultusundan başka bir şeyin duyulmadığı bir deniz kıyısında, güneşin sıcaklığını hissederek kumsalda yürüdüğümüzü veya bulutların üstünde, yemyeşil ormanlarla örtülü bir dağın yüksek bir tepesinde oturduğumuzu düşünelim. İstersek bizden başka kimsenin olmayacağı bu yerlerde, istediğimiz her şeyi canlandırabileceğimizi hiç unutmayalım. Hayal etmenin sınırı yoktur; bizi mutlu edebilecek her şeyi hayal edebiliriz.

Şimdi hayatımızı düşünelim: Gelecekteki siz, nerede ne yapıyor olabilir? Onun neleri gerçekleştirmiş olmasını isterdiniz? Neleri amaç edinmiş ve gerçekleştirmiş olabilir? Amaçlarını, hayallerini gerçekleştirmek nasıl hissettirmiş olabilir?

Şimdi tekrar derin bir nefes alalım ve gözlerimizi yavaş yavaş açalım.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR ARKADAŞLIKLAR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişilerarası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlık ilişkilerini sürdürme konusunda yapabileceklerini bilir. / 22. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de bulunan hikâye etkinlik öncesinde okunur. 2. Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısına çoğaltılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu’nda yer alan bulmaca çözümü incelenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından, “Merhaba sevgili öğrenciler. Bugün sizlere bir hikâye anlatacağım. Hikâye bittikten sonra üzerine sohbet edeceğiz. Şimdi rahatça arkanıza yaslanıp beni dikkatlice dinlemenizi istiyorum.” yönergesini verildikten sonra Çalışma Yaprağı-1’de bulunan hikâye sınıfa sesli olarak okunur. 2. Tartışma soruları ile hikâye değerlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Sizce Mete hangi davranışları sebebiyle arkadaşlarıyla sorun yaşadı? • Sizce Mete hangi davranışlarını değiştirerek arkadaşlıklarını sürdürmeye başlamıştır? • Arkadaşlıklarımızın devam etmesi için nelere dikkat etmemiz/ neler yapmamız gerekir? 3. Tartışma sorularından sonra Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilere bulmacayı çözmeleri için süre verilir. Ardından Etkinlik Bilgi Notu’nda yer alan cevap anahtarında yer alan kelimelerden faydalanılarak öğrencilerin bulmacalarını kontrol etmeleri sağlanır. 4. Uygulayıcı tarafından, “Evet çocuklar, bugün Mete’nin davranışlarını ve sonrasında yaşadıklarını öğrendik. Arkadaşlıklarımızı sürdürmek için sahip olmamız gereken özellikleri ise bulmacayı çözerek öğrendik. Bu davranışlarımızdan bazılarını geliştirmemiz, bazılarını ise öğrenmemiz gerekebilir. Şimdi hep birlikte bu özellikleri tekrar edelim.” yönergesi verilir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

Öğrencilerle birlikte bulmacada yer alan kelimeler tekrar edilir. Bulmacada öğrencilerin bilmedikleri kavramlar varsa açıklanır.

5. Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

- Bulmacada yer alan özelliklerle ilgili neler düşünüyorsunuz?
- Sizce arkadaşlık ilişkilerimizi sürdürmede neler yapmalıyız?
- Arkadaşlık ilişkilerinizi sürdürebilme konusunda kendinizde bulunduğunu düşündüğünüz özellikler hangileridir?
- Arkadaşlık ilişkilerinizi sürdürebilme konusunda geliştirmeniz gerektiğini düşündüğünüz özellikler hangileridir?

6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, yaşamımız boyunca yüzlerce insanla tanışıp iletişim kurarız. Ancak bunlardan yaşamımıza anlamlı katkıları olanlar, arkadaşlarımızdır. İnsanlarla tanışıp arkadaşlıklar kurmak, onlarla bir şeyler paylaşmak bizim en temel ihtiyaçlarımız arasındadır. Bu nedenle arkadaşlık ilişkilerimizi sürdürmek için gereken çaba ve özeni karşılıklı olarak göstermeliyiz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Hazırlanan Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır. Sayfada yer alan durumlar hakkında bir hafta boyunca kendilerini gözlemlemeleri ve isterlerse Çalışma Yaprağı-3'ün arka sayfasına not alabilecekleri söylenir. Bir hafta boyunca tabloyu dikkatlice doldurmaları ve uygulayıcıya teslim etmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıfta benzer isimli çocuklar varsa hikâyede yer alan isimler değiştirilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hikaye okunurken görselleri de öğrencilere gösterilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 de yer alan yazıların puntosu büyütülerek ve/ya dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

Çalışma Yaprağı 1

Bugün sizleri Mete ile tanıştıracam. Mete, derslerinde çok başarılı bir öğrenciymiş. Öğretmenleri Mete'yi ders başarılarından dolayı hep tebrik edermiş. Ancak Mete'nin bazı davranışlarını düzeltmesi gerektiğini düşünürler ve Mete'yi de uyarırlarmış. Çünkü Mete arkadaşlarıyla oyun oynarken kuralları hep kendisi koymak ister, arkadaşları kabul etmeyince de hemen küsermiş. Bahçede sıra olacakları zaman arkadaşlarını iter, en öne geçmeye çalışmış. Arkadaşları Mete'nin herkese lakap takmasından hiç hoşlanmazlarmış. Onlar Mete'ye şaka yaptıklarında ise Mete kızar ve bazen de kavga çıkarırmış. Mete'yi uyardıklarına rağmen davranışlarını değiştirmede için arkadaşları zamanla ondan uzaklaşmaya başlamışlar.

Mete'nin bu davranışlarına rağmen sınıf arkadaşı Erdem, Mete'yle arkadaşlığını sürdürmeye devam ediyormuş. Erdem, Mete'ye hatalarını söyler, davranışlarını düzeltmesi için ona yardım etmeye çalışırmış. Ama Mete, Erdem'i hiç dinlemezmiş. Bir gün Mete Erdem'i kenara çekip ona demiş ki; 'Mete ben sana yardım etmeye çalışıyorum ama beni hiç dinlemiyorsun. Her şeyle dalga geçtiğin için seninle hiç konuşamıyorum. Böyle davranmaya devam edersen yakında hiç arkadaşın kalmayacak.' Erdem cümlesini bitirince Mete Erdem'e dönmüş ve 'Ben kimseden yardım istemedim. Sizler oyun oynarken benim dediklerimi hiç yapmıyorsunuz. Artık sen de benimle konuşma.' demiş. Erdem üzülerek yerine geçmiş ve Mete ile bir daha konuşmamış. Erdem'le de arası bozulan Mete, iyice yalnız kalmış.

Zamanla hatalı davranışlarını fark etmiş ama özür dilemeyi bilmediği için arkadaşlarıyla barışamamış. Başarılı olduğu ders notları da düşmeye başlamış. Mete bir gün, 'Herkes birbiriyle oyun oynuyor, konuşuyor, geziyor ama ben yalnızım. Kimse benimle konuşmuyor, beni yanlarına çağırıyorlar ve oyunlarına almıyorlar. Benim neden hiç arkadaşım yok?' diye düşünmeye başlamış.

Gel zaman git zaman, Mete zamanla bazı davranışlarını değiştirerek arkadaş edinmeye ve arkadaşlıklarını sürdürmeye başlamış. Sınıfta ve okulda en sevilen çocuklardan biri olmuş. Erdem de onun en yakın arkadaşı olmuş. Derslerinde de çok başarılı olarak, okulunu başarıyla bitirmiş.

Çalışma Yaprağı 2

Bulmacaya gizlenmiş olan kelimeleri bularak aşağıdaki boşluklara yaz. Bulmacayı tamamladığında arkadaşlıklarını sürdürebilmek için sahip olman gereken bazı özellikleri öğrenmiş olacaksın. Haydi başla!

A	D	İ	L	Z	U	B	Ö	R	Ç	G	Y	Ü	Ğ
I	Ç	B	U	S	E	V	E	C	E	N	İ	P	Ş
L	I	Z	T	A	U	L	M	U	Ö	A	A	Y	U
F	E	G	L	Y	S	N	F	S	C	Z	L	A	G
V	S	Ü	Ç	G	P	K	T	R	E	İ	Ç	F	Ç
N	Y	L	U	I	C	J	Ğ	G	M	K	A	F	P
U	Ş	E	M	L	Ö	A	L	Ü	U	G	K	E	A
Y	A	R	D	I	M	S	E	V	E	R	G	D	Y
U	Ç	Y	A	G	E	A	J	E	B	O	Ö	İ	L
M	Y	Ü	E	V	R	M	S	N	R	T	N	C	A
L	K	Z	H	I	T	İ	Ğ	İ	V	U	Ü	İ	Ş
U	U	L	N	F	P	M	D	L	H	Y	L	T	I
K	Ş	Ü	D	U	G	İ	K	İ	Z	T	L	A	M
R	Ç	A	İ	V	J	U	Z	R	S	C	Ü	H	C
Y	D	Ü	R	Ü	S	T	Ş	H	Ç	A	Ğ	Z	I

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

8. ....
9. ....
10. ....
11. ....
12. ....
13. ....
14. ....

Bulmacaya saklanmış olan tüm kelimeleri buldun. Tebrikler!

Artık arkadaşlıklarını sürdürebilmek için sahip olman gereken özellikleri biliyorsun. Bunlardan bazılarını geliştirmen, bazılarını ise öğrenmen gerekebilir. Lütfen bundan sonra daha dikkatli davranmayı dene. Böylece arkadaşlıkların daha sağlam ve uzun süreli olacak.

Çalışma Yaprağı 3

Aşağıdaki tabloyu bir hafta boyunca kendi davranışlarını düşünerek dikkatlice doldurmanı istiyorum. Lütfen dürüstçe doldur, yazdıklarını sadece ben göreceğim. Bir haftanın sonunda tabloyu bana getirmeyi unutma.

.....
Sınıf Rehber Öğretmenin

DURUMLAR	DERECELER			
	Hiçbir Zaman	Bazen	Çoğunlukla	Her Zaman
1. Arkadaşıma karşı güler yüzlü davrandım.				
2. Oynadığımız oyunlarda kurallara uymaya dikkat ettim.				
3. Yardıma ihtiyacı olan arkadaşlarıma yardım ettim.				
4. Arkadaşımla konuşurken nazik davranmaya özen gösterdim.				
5. Bir hata yaptığımda özür diledim.				
6. Benden özür dilediklerinde onları affettim.				
7. Dürüst davrandım.				
8. Arkadaşıma karşı saygılı davrandım.				
9. Arkadaşıma karşı adil davrandım.				
10. Paylaşımçı olmaya özen gösterdim.				

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

(Bulmaca Çözümü)

A	D	İ	L	Z	U	B	Ö	R	Ç	G	Y	Ü	Ğ
I	Ç	B	U	S	E	V	E	C	E	N	İ	P	Ş
L	I	Z	T	A	U	L	M	U	Ö	A	A	Y	U
F	E	G	L	Y	S	N	F	S	C	Z	L	A	G
V	S	Ü	Ç	G	P	K	T	R	E	İ	Ç	F	Ç
N	Y	L	U	I	C	J	Ğ	G	M	K	A	F	P
U	Ş	E	M	L	Ö	A	L	Ü	U	G	K	E	A
Y	A	R	D	I	M	S	E	V	E	R	G	D	Y
U	Ç	Y	A	G	E	A	J	E	B	O	Ö	İ	L
M	Y	Ü	E	V	R	M	S	N	R	T	N	C	A
L	K	Z	H	I	T	İ	Ğ	İ	V	U	Ü	İ	Ş
U	U	L	N	F	P	M	D	L	H	Y	L	T	İ
K	Ş	Ü	D	U	G	İ	K	İ	Z	T	L	A	M
R	Ç	A	İ	V	J	U	Z	R	S	C	Ü	H	C
Y	D	Ü	R	Ü	S	T	Ş	H	Ç	A	Ğ	Z	İ

1. ADİL
2. SEVECEN
3. UYUMLU
4. GÜLERYÜZLÜ
5. YARDIMSEVER
6. SAYGILI
7. SAMİMİ

8. NAZİK
9. GÜVENİLİR
10. AFFEDİCİ
11. PAYLAŞIMCI
12. CÖMERT
13. DÜRÜST
14. ALÇAK GÖNÜLLÜ

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

DUYGU SANDALYESİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Değişen duygu durumlarını fark eder. / 23.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 veya "Duygular Nasıl Bizde Açılıyor?" (https://www.youtube.com/watch?v=fNELCVPvOBQ) isimli "Ters Yüz" filminden bir kesitin olduğu video 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Makas 5. Sandalye
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Duygular Nasıl Bizde Açılıyor?" isimli videonun derste izlenmesi için etkileşimli tahta veya projektör hazırlanır. 2. Etkileşimli tahtanın veya projektörün olmadığı sınıflarda ise videonun hikayeleştirilmiş hâli olan Çalışma Yaprağı-1 hazır hale getirilir. 3. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan örnek olaylar kesilerek pozitif ve negatif duygular masanın üzerine "bir pozitif-bir negatif" olmak üzere iki farklı grup olarak sıralanır. 4. Masanın yanına bir adet sandalye yerleştirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının değişen duygularımızı fark etmek olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere, "Duygular Nasıl Bizde Açılıyor?" isimli video izletilir ya da Çalışma Yaprağı-1'de yer alan hikâyeleştirilmiş senaryo okunur. Ardından öğrencilere şu sorular sorulur ve öğrencilerin paylaşımları alınır: <ul style="list-style-type: none"> • İzlediğiniz videoda/okuduğum hikâyede hangi duygular vardı? • Burada anlatılan beş duygu dışında hissettiğiniz başka duygular neler? • Günlük hayatta sıklıkla yaşadığınız duygulara örnekler verir misiniz? • Hangi durumlar karşısında bu duyguları yaşıyorsunuz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

3. Gönüllü öğrenciler sırayla tahtaya çağrılır ve öğrencilerden masanın üzerindeki duyu kâğıtlarından iki tanesini seçerek masanın hemen yanında yer alan sandalyeye oturmaları ve kâğıtta yazılan örnek olayları 30 saniye düşünüp arkadaşlarına bu duyguları jest, mimik ve beden diliyle anlatmaları istenir.
4. Öğrencilerin kâğıtlarda yazılı olaylara ve hissettikleri duygulara odaklanmaları ve o olayı sanki gerçek hayattan bir anmış gibi yaşamalarını sağlamaları için “Şimdi arkana yaslan, gözlerini kapat, olaya ve hissettiğin duyguya odaklan.” gibi yönergeler verilir.
5. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:
  - Oynadığımız oyun esnasında duygularınızı ifade ederken neler hissettiniz?
  - Yaşadığımız farklı duyguları ve bu duygular arasındaki değişimi fark ettiğiniz anda neler düşündünüz?
  - Bugün oynadığımız bu oyun size nasıl bir deneyim kazandırdı?
6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, her duygunun hayatımızda farklı işlevleri vardır. Bazı duygular yaşadığımız olayları hatırlamamızı kolaylaştırırken bazı duygular tehlikelere karşı bizi korur. Benzer şekilde kimi duygularımız vereceğimiz kararları etkilerken kimi duygular da kendimizi ifade etmemizi sağlar. Bu nedenle her bir duyu çok kıymetlidir ve yaşanması gerekir. Önemli olan, değişen duyguları fark ederek bunlar arasındaki uyumu sağlayabilmektir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır, hafta boyunca yaşadıkları olaylar sonucu deneyimledikleri farklı duyguları gün gün bu çizelgeye not etmeleri, bir haftanın sonunda da uygulayıcıya bu çizelgeyi teslim etmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahta veya projektör olan sınıflarda “Ters Yüz” filminden bir kesit olan video izletilmeli, eğer bunlar yoksa Çalışma Yaprağı-1’de yer alan hikâyeleştirilmiş senaryo öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde okunmalıdır. Önceden hazırlık yapılarak birkaç öğrencinin katılımıyla senaryonun sınıf içinde canlandırılması da tavsiye edilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hikâye okunurken görselleri de kullanılarak öğrencilerin olayları somutlaştırmaları desteklenebilir.
2. Eğer video izleniyorsa hangi duygunun jest ve mimiklerle, yüz ifadeleri ile nasıl ifade edildiği betimlenerek öğrencilerin anlamaları kolaylaştırılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan yazıların puntosu büyütülerek, kontrast zemin üzerine yapıştırılarak veya yazıların yanına görselleri de yapıştırılarak materyal uyarlaması yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

Çalışma Yaprağı 1

TERS YÜZ

Birine bakıp hiç merak ettiniz mi acaba aklından neler geçiyor? Ben biliyorum, Riley'nin aklından geçenleri biliyorum. Aaa kendimi tanıtmadım öyle değil mi? Ben Sevinç. Riley'nin zihnindeki duygulardan yalnızca biriyim. O beni görmez ama hep hisseder. Riley 11 yıl önce dünyaya gözlerini açıp anne ve babasını görüp gülümsediğinde ben vardım. Sonsuza dek yalnızca o ve ben olacağız diye düşünürken Riley birden bire ağlamaya başladı. O da ne? Duygu kontrol panelinde benden başka birisi daha vardı. Adı Üzüntü'ymüş o an öğrendim. Geldiği günden beri yanımdan hiç ayrılmıyor, başta ondan pek hoşlanmamıştım ama Riley'i çok sevdiğine ve her zaman onun iyiliğini düşündüğüne eminim. Bir keresinde Üzüntü ve ben kontrol panelinden kaybolduğumuzda Riley'nin ailesinin yanına dönebilmesini ve empati kurabilmesini sağlamıştı, bazen gerçekten hayat kurtarıcı olabiliyor.

Zaman ilerledikçe kontrol panelindeki arkadaşlarım artmaya başladı. Üzüntü'den sonra Korku aramıza katıldı. Biraz ürkek biri ama amacı Riley'i dünyadaki tüm tehlikelerden korumak, onun göremediği zararlı durumları hissederek önlem almasını sağlamak.

Sizi Tiksinti ile tanıştırmadım öyle değil mi? Tiksinti, Riley'i zehirlenmekten koruyor. Kimseler fark etmese bile Riley'nin sağlığı için çok çalışıyor Tiksinti.

Ve ekibimizin son üyesi, Öfke. Dıştan biraz korkutucu görünse de aslında tek amacı Riley'nin hakkını savunmak. Öfke haksızlıklara karşı aşırı duyarlıdır, ama onu sakinleştirip durdurmayı sağlamazsak Riley için birtakım sorunlara yol açıp başını belaya sokabiliyor.

Hepimiz Riley'nin zihninde uyum ve denge içinde yaşamaya ve Riley'nin davranışlarına yön vermeye çalışıyoruz. Birimiz hakimiyeti eline alacak olursa ya da birimiz eksik olursak tüm dengeler bozuluyor ve Riley içinden çıkılmaz durumlarla karşı karşıya kalabiliyor. O yüzden hepimiz çok kıymetli ve çok özeldir, tek amacımız Riley'nin hayatta kalmasını ve iyi bir yaşam sürebilmesini sağlamak.

Seninle tanıştığıma çok memnun oldum güzel çocuk. Sen de bu dersten çıktıktan sonra kendi duygularını düşün olur mu? Kardeşlerimiz senin zihninde de var, yeter ki onları tanımayı, her bir duyguyu yerinde hissetmeyi ve hissettiğin bu duyguları hem kendine hem de çevrene ifade etmeyi bil.

Çalışma Yaprağı 2

Pozitif Duygular	Negatif Duygular
Çok emek vererek hazırladığım maketim arkadaşlarım tarafından çok beğenildi.	Tam çöpleri kutuya atacağım sırada önüme bir kedi fırladı.
Uzun süredir görmediğim ve çok sevdiğim bir arkadaşım beni ziyarete geldi.	Küçük kardeşim ev ödevimin üstüne meyve suyu döktü.
Ailem beni uzun süredir gitmek istediğim lunaparka götürdü.	Çok sevdiğim evcil hayvanım bugün biraz rahatsızlandı.
Eve bir geldim ki ne göreyim, annem en sevdiğim yemeği yapmış.	En sevdiğim kazağımı kaybettim.
Bugün doğum günüm ve bunu kimse hatırlamıyor sanıyordum, unutmamışlar, sürpriz yapmışlar bana.	Sıra arkadaşım bana sürekli hoşlanmadığım bir şaka yapıyor.

Kardeşimin kırdığı oyuncağın aynısını dedem bana aldı.

Uyurken gök gürledi, şimşek çaktı ve yatağımdan sıçrayarak uyandım.

Bugün okulda çok önemli yeni bilgiler öğrendim.

Alarmı kurmayı unutmuşum ve dersin başlamasına yarım saat kala uyandım.

Hafta sonu pikniğe gidecekmışiz, bizimkiler bana söz verdi.

Sıra arkadaşım yemek yedikten sonra ellerini hiç yıkamıyor ve ben bu durumdan çok rahatsızım.

Öğretmenim resim dersinde çok başarılı olduğumu söyledi.

Yolda yürürken yere düştüm ve herkes bana gülmeye başladı.

Ablamla birlikte en sevdiğim çizgi filmi izledik.

Arkadaşım en sevdiğim kalemimi aldı ve ısrarla vermek istemiyor.

DUYGULARIM VE BEN

GÜNLER	DUYGULARIM
PAZARTESİ	
SALI	
ÇARŞAMBA	
PERŞEMBE	
CUMA	
CUMARTESİ	
PAZAR	

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BENİ DİNLİYOR MUSUN?

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Başkalarının duygu ve düşüncelerini anlamak için etkili dinleme stratejilerini kullanır. / 24. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının başkalarının duygu ve düşüncelerini anlamak için etkili dinleme stratejilerini kullanmak olduğu açıklanır. 2. Öğrencilerden sıra arkadaşlarıyla ikişerli grup oluşturmaları istenir. 3. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: "Sevgili öğrenciler, şimdi sizlerden eşlerinize birlikte 10 dakika boyunca istediğiniz bir konu üzerine sohbet etmenizi istiyorum. Sohbet konusunu seçerken tahtaya yansıtılmış olduğum konu başlıklarından da yararlanabilirsiniz. Sohbet ederken size vereceğim Çalışma Yaprağı-1'deki sorularla arkadaşınızı etkin dinleme özellikleri açısından değerlendireceksiniz. Daha sonra da çalışma yapraklarınızı karşılıklı değiştireceksiniz." 4. Tüm öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Öğrencilerden sohbete başlamaları ve sohbet bittiğinde sohbet süresince arkadaşının dinleme davranışını dikkate alarak Çalışma Yaprağı-2'yi doldurmaları istenir. 5. Öğrencilerin doldurma işlemleri bittikten sonra çalışma yapraklarını değiştirmeleri istenir. Öğrencilerden arkadaşlarının gözüyle kendi dinleme davranışlarını incelemeleri istenir. 6. Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> • İletişim kurarken etkili dinleme stratejilerini kullandığınızı düşünüyor musunuz? Bu konuda arkadaşınızın sizinle ilgili belirttiği görüşe katılıyor musunuz? • Etkin dinleme stratejileri açısından hangi konuda kendinizi güçlü görüyorsunuz? Neden?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Etkin dinleme stratejileri açısından hangi konuda kendinizi geliştirmeniz gerektiğini fark ettiniz? Bu özelliği nasıl geliştirebilirsiniz?

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Hem derslerimizde hem kişilerarası ilişkilerde başarılı ve mutlu bir ilişki sürdürmenin en önemli kuralı etkin dinlemekten geçer. Karşımızdaki kişinin ne demek istediğine dikkatimizi vermek, onu anlamaya çalışmak, konuşurken onu bölmek ve empatik tepkiler vermek etkin dinlenin temelleri arasındadır. İyi bir dinleyici olabilmek için göz kontağı kurmak, beden dilini kullanmak, dinlemeye istekli olmak ve karşımızdaki kişiye anlaşıldığını hissettirmek gibi özelliklere sahip olmak önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkin dinleme açısından kendini geliştirmesi gereken yönleri ile ilgili okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile iletişime geçmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Eğer sınıf mevcudu 20 öğrencinin altındaysa öğrenciler farklı gruplara ayırma teknikleriyle 2'şerli gruplara ayrılır.
2. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılmadığı durumlarda çıktı alınarak tahtaya yapıştırılır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Akran eşleşmesi yapılarak öğrencilerin sosyal etkileşim ortamı düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'deki yazıların puntosu büyütülebilir ve/ya yanına ipucu olabilecek görseller yapıştırılabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nilay SOYAT

Çalışma Yaprığı 1

Bilgisayar oyunları

Sahibi olmak istediğiniz hayvan

Yapmaktan hoşlandığınız sanatsal ve sportif faaliyetler

Çocukluk anılarınız

Sizi en çok sevindiren olay

En son okuduğunuz kitap/En son izlediğiniz film

Yaz tatili planlarınız

Değer verdiğiniz hayaliniz

Geleceğe yönelik kariyer planınız

Kendinizde takdir ettiğiniz özellikler

Çalışma Yaprağı 2

	SORULAR	EVET	HAYIR
1	Arkadaşınız sizin kendinizi ifade etmenize imkân sağlıyor mu?		
2	Arkadaşınız sizin duygularınızı ve düşüncelerinizi anlamak için uygun sorular soruyor mu?		
3	Arkadaşınız konuşma esnasında beden dilini kullanıyor mu?		
4	Arkadaşınız konuşma esnasında göz teması kuruyor mu?		
5	Arkadaşınızın konuşma esnasında bedeninin yönü size doğru mu?		
6	Arkadaşınız vurgulanan durumlarla ilgili notlar alıyor mu?		
7	Arkadaşınız eleştirel bir tutum sergiliyor mu?		
8	Arkadaşınız sizi dinleme konusunda istekli mi?		
9	Arkadaşınız konuşulan konuyla ilgili özetleme yapıyor mu?		
10	Arkadaşınızla konuşmanız sırayla mı oluyor?		

Arkadaşınızın sizle sohbet ettiği konu hakkında neler söylediğini yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÖZLÜĞÜM ŞEKİL

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Başkalarının bakış açısının kendi bakış açısından farklı olabileceğini kabul eder. / 25. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Makas 5. Paket lastiği 6. Bir adet renkli karton
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısının yarısı kadar çoğaltılır. Her bir kâğıt işaretli yerden kesilerek öğrenci sayısı kadar gözlük sayfası elde edilir. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Bugün sizinle eğlenceli bir etkinlik yapacağız, haydi başlayalım" açıklaması yapılır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'de yer alan gözlük şeklini kesmeleri istenir. Sonrasında ise her öğrencinin kâğıtta gözlük camı olarak düşünülen kısmına istedikleri bir şekli çizmeleri ve sonra bu şekli makasla kesmeleri istenir (Kare, daire, üçgen, kalp, yıldız, ay, oval, çiçek vb.). Şekillerin tam gözlük camı olarak düşünülen kısmın ortasına gelmesi ve şekillerin çok küçük, orta ya da büyük olabileceğinin, öğrencilerin isteğine kalmış olduğu hatırlatılır. Ardından öğrenciler gözlük çerçevelerinde açtıkları deliklere paket lastiğini bağlayarak gözlüklerini kulaklarına takacakları kısmı oluşturmaları sağlanır. 3. Öğrenciler gözlüklerini tamamladıktan sonra gözlük camlarında birbirinden farklı şekiller oluşturmuş gönüllü birkaç öğrenci sınıfın önüne çıkarılır. Kendi tasarladıkları gözlüklerini takmaları ve gözlerini kapatmaları istenir. Uygulayıcı elindeki renkli kartonu bu öğrencilerin tam karşısında tutar ve sırayla gözlerini açan öğrencilere ne gördükleri sorulur. Öğrencilerin gözlüklerindeki şekillere göre kare şeklinde küçük bir karton, üçgen şeklinde büyük bir karton, kalp şeklinde karton vb. cevapları alındıktan sonra sınıfa dönülür ve şu sorular sorulur:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Arkadaşlarınızın aynı kartona bakmalarına rağmen farklı şekil ve boyutlarda kartonlar görmelerinin sebepleri neler olabilir?
  - Arkadaşlarınızın birbirinin gördüğü karton şeklini görebilmesi için ne yapılabilir?
4. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra öğrencilere bugün yapılacak etkinliğin amacının başkalarının bakış açısının kendi bakış açılarından farklı olabileceğini kabul etmek olduğu açıklanır.
  5. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan görsel tahtaya yansıtılır. Sonrasında şu sorularla süreç değerlendirilir:
    - Bu görselde sizce kim haklı? Neden?
    - Bu görsel ile az önce yaptığımız etkinlik arasında nasıl benzerlikler var?
    - Günlük yaşantınızda çevrenizdeki insanlarla aynı olaylara farklı tepkiler verdiğiniz oluyor mu? Nasıl?
    - Başka insanlar aynı olaylara sizden farklı tepkiler verdiğinde ne düşünüyorsunuz/ hissediyorsunuz?
    - Aynı olaylara başkalarının sizden farklı tepkiler vermesinin nedenleri neler olabilir?
    - Başka insanların farklı bakış açılarının olmasının günlük hayata katkıları neler olabilir?
  6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler. Her insanın kendine özgü bir bakış açısının olduğu, bu nedenle insanların bir olaya farklı açılardan yaklaşabileceği ve bunun hayata bir bakıma zenginlik katacağını unutmayalım.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinliğin sonunda Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır. Bir hafta boyunca günlük hayatlarında kendi bakış açılarından farklı bakış açısına sahip insanlarla hangi durumlarda karşılaştıklarını ve insanların farklı bakış açısına sahip olmalarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini Çalışma Yaprağı-3’e not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. İstenmesi durumunda öğrenciler oluşturdukları gözlükleri paket lastiği kullanarak takmak yerine elleriyle gözlerine de tutabilirler.
2. Bir hafta sonra Çalışma Yaprağı-3 her öğrenci tarafından doldurulduğunda uygulayıcı tarafından mutlaka incelenmelidir.

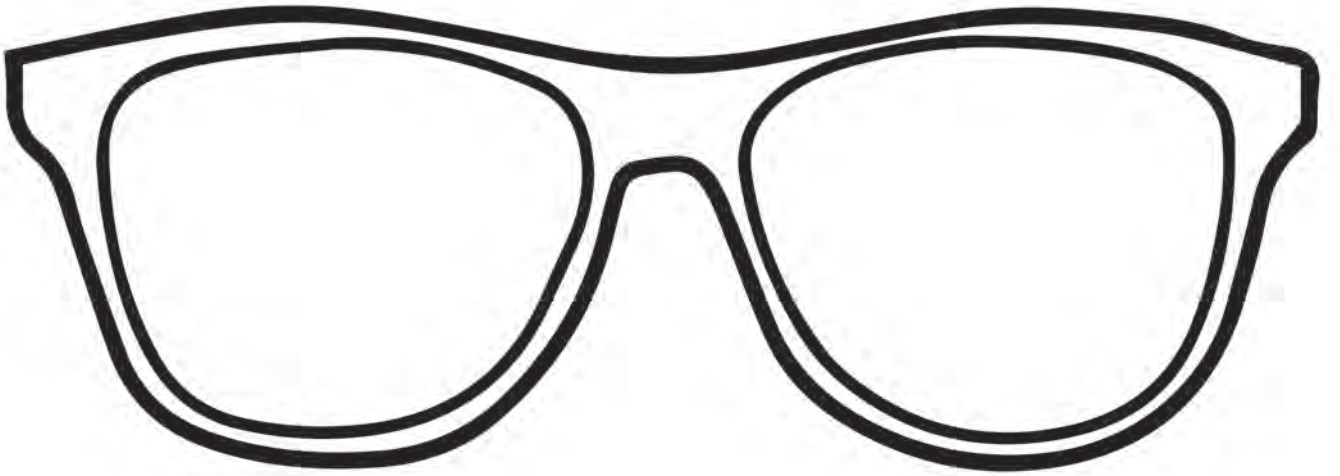
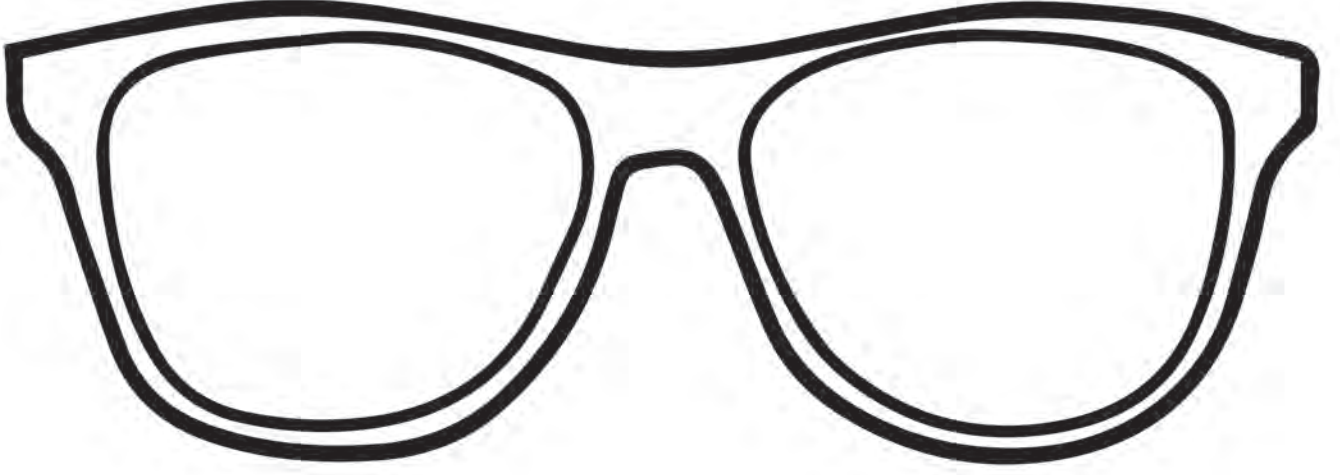
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’deki gözlük yapılırken öğrencilere fiziksel yardım sunulabilir, bireysel destek olunabilir.
2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımları artırılabilir.
3. Gözlüklerini tamamlamaları için öğrencilere ek süre verilebilir.

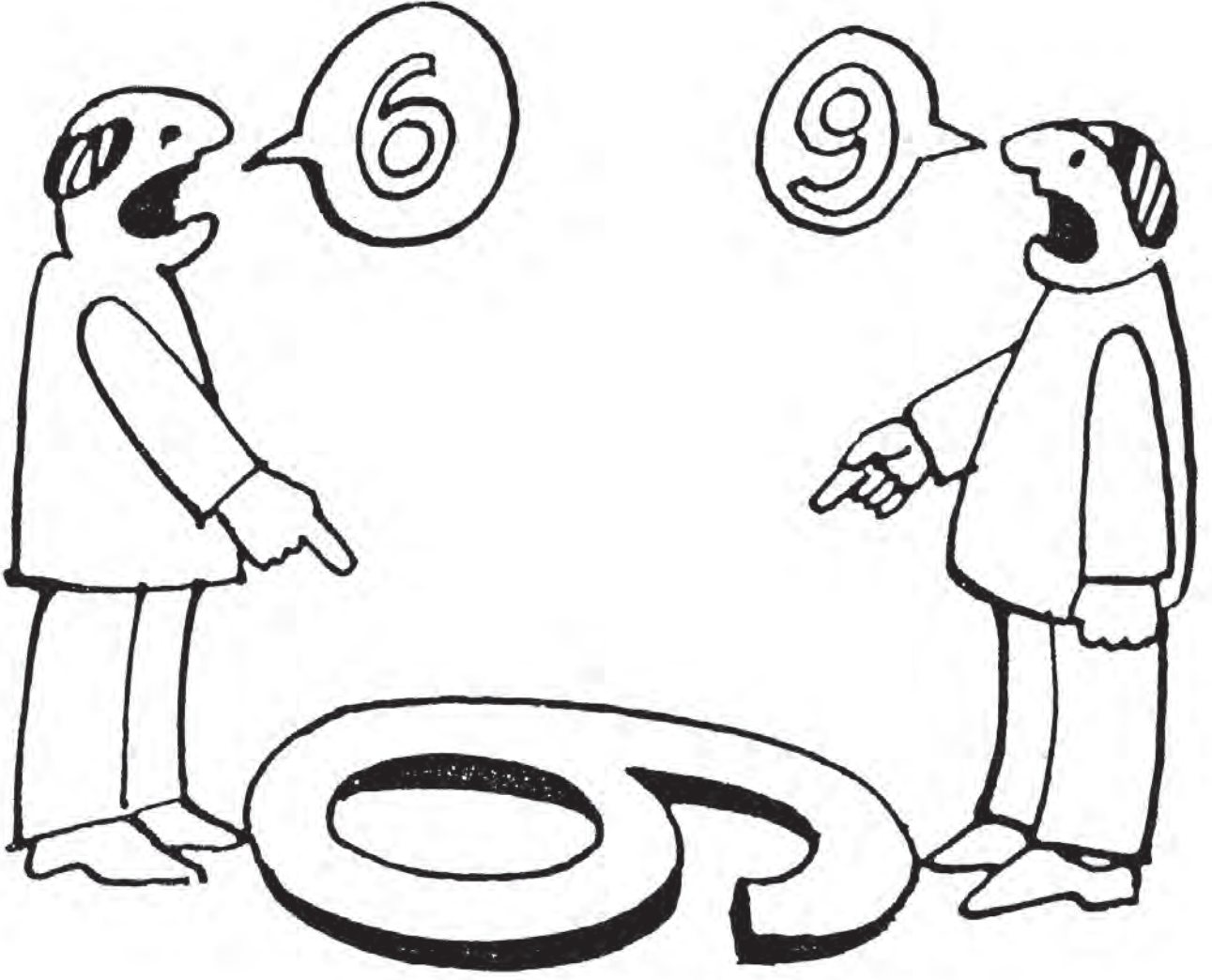
Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprığı 1

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprığı 3

GÜNLER	BUGÜN BENİMKİNDEN FARKLI HANGİ BAKIŞ AÇILARIYLA KARŞILAŞTIM?	BU FARKLI BAKIŞ AÇILARI HAKKINDA NE DÜŞÜNDÜM?
PAZARTESİ	1. 2. 3.	
SALI	1. 2. 3.	
ÇARŞAMBA	1. 2. 3.	
PERŞEMBE	1. 2. 3.	
CUMA	1. 2. 3.	
CUMARTESİ	1. 2. 3.	
PAZAR	1. 2. 3.	

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

FARKLILIKLAR HARMONİSİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Kültürel farklılıklara duyarlı bir bakış açısı geliştirir. / 26. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Sabah güneş doğarken kuş sesleri" isimli video (https://www.youtube.com/watch?v=b-AZvuti5Ew) 2. Çalışma Yaprağı-1 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Çalışma Yaprağı-3 5. Etkinlik Bilgi Notu olarak
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 poster şeklinde hazırlanır ve dersten önce tahtaya/duvara yapıştırılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından tüm öğrencilerden arkalarına yaslanıp derin bir nefes aldıktan sonra gözlerini kapatmaları, çok güzel bir ormanda oldukları, bu ormanı ve ormanın içindekileri hayal etmeleri istenir. Öğrenciler gözlerini kapatır kapatmaz önceden indirilen veya etkileşimli tahta/tablet/dijital telefondan ulaşılabilen "Sabah güneş doğarken kuş sesleri" isimli videonun ilk iki dakikası öğrencilere dinletilir. 2. Videonun ardından öğrencilere "Sevgili öğrenciler. Az önce hep birlikte güzel bir hayale daldık. Kimler hayalini bizlerle paylaşmak ister?" diye sorulur. Öğrencilerin paylaşımda bulunmaları teşvik edilerek gönüllü öğrenciler başta olmak üzere diğer öğrencilerin de paylaşımları dinlenir. 3. Öğrencilerin paylaşımlarının ardından sınıfa şu sorular sorulur: <ul style="list-style-type: none"> • Hayal ettiğiniz ormanda kuş seslerini duyduğunuzda neler hissettiniz? • Tüm kuşlar aynı sesi çıkarmış olsalardı hayal kurarken duyduğumuz sesler nasıl farklılaşirdi? • Hayal ettiğiniz ormanda kuşlar dışında başka neler vardı? Onların varlığı hayalimizi nasıl etkiledi? 4. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra farklı kuş seslerinin ahenkli bir bütün oluşturduğu vurgusu yapılarak aşağıdaki yönerge verilir: <p>"Sevgili öğrenciler, bu haftaki etkinliğimizin amacı kültürel farklılıklara duyarlı bir bakış açısı geliştirmek. Bu amaçtan yola çıkarak kimler bize kültür, kültürel farklılıklar, kültürel farklılıklara duyarlı olmak kavramlarını açıklamak ister?"</p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan bilgilerden yararlanarak eksik kalan yanlar tamamlanır.

6. Uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan dünya kültürlerinden örnekler sınıfa okunur ve aşağıdaki yönerge öğrencilere verilir:

"Dünya'nın her tarafında bizlere farklı gelen bazen de kendi kültürümüzle benzer özellikler taşıyan kültürleri fark ederiz. Bahsettiğimiz örneklere baktığımızda bizim kültürümüzle benzer olan ya da bize farklı gelen durumlar nelerdir? Kendi kültürümüzde buna benzer durumlara örnekler verir misiniz?"

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

- Dünyada ve ülkemizde farklı kültürlere sahip insanların var olduğunu fark ettiğinizde neler hissettiniz?
- Kültürel farklılıkların hayatımıza etkileri neler olabilir?
- Kültürel farklılıklar bize ne gibi katkılar sağlar?

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

"Sevgili öğrencilerim, bugün sizlerle çok önemli bir konu üzerine konuştuk. Nasıl ki bir kuş diğerini farklı ötüyor diye ötekileştirmiyorsa, dünyanın dört bir yanında birbirinden farklı ve güzel canlılar uyum içinde yaşayabiliyorsa, bir gökkuşağı tüm renkleri bir arada barındırıp bizlere huzur veriyorsa insanların ve kültürlerin farklılıkları da bizlere öyle huzur ve mutluluk vermelidir. Farklılıklar zenginliklerimizdir, bizleri geliştirir ve büyütürler. Kültürel farklılıklar ve bu farklılıklara duyarlı olup hoşgörü içinde yaşayabilmek birçok kültür ve medeniyete ev sahipliği yapmış Anadolu topraklarının bizlere bıraktığı önemli bir mirastır. Her kültür kendi içinde çok kıymetli ve özel parçalar barındırır. Önemli olan görebildiğimiz bu farklılıkları yargılamadan, kendi kültürümüzle kıyaslama yapmadan, eleştirmeden olduğu gibi kabul edip saygı duyabilmektir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Sınıf 7 gruba ayrılır. Birinci gruba Azerbaycan, ikinci gruba Mısır, üçüncü gruba İtalya, dördüncü gruba Brezilya, beşinci gruba ABD, altıncı gruba Papua Yeni Gine ve yedinci gruba Japonya'da yaşadığını hayal ettiğimiz bir çocuğa kendi kültürlerini anlatmaları ve öğrencilerden mektup yazdığı bölgede yaşayan "hayali arkadaşının" da kültürünü araştırıp benzerlikleri ve farklılıkları, bu benzerlik ve farklılıklarla ilgili duygu ve düşüncelerini bu mektupta ifade etmeleri istenebilir. Bir haftanın sonunda yazdıkları mektupları uygulayıcıya teslim etmeleri söylenebilir.

2. Öğrencilerden merak ettikleri, ilgi duydukları ülkemizdeki ve/veya dünyadaki kültürleri araştırıp bu konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini anlatan bir kompozisyon yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahta veya projektör bulunan sınıflarda Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 kontrast zemin üzerine yapıştırılarak ya da dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılım süreci desteklenebilir.
3. Kültürel farklılıkları açıklamak için Çalışma Yaprağı-1'deki çocukların fiziksel özellikleri betimlenerek farklılıklara dikkat çekilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

KÜLTÜR

KÜLTÜREL FARKLILIKLAR

KÜLTÜREL FARKLILIKLARA DUYARLILIK

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Kültür: Kültür kelime anlamı olarak inşa etmek demektir. Toplumların kendilerine özgü olan ve gelecek nesillere aktardıkları maddi veya manevi her şey kültürdür. Kültür bizi sarıp sarmalayan, hayatımızı şekillendiren; dil, din, gelenek, görenek, tarih, sanat, dünya görüşü gibi öğeleri içinde barındıran yaşam şeklidir. Toplum var oldukça kültür de gelecek nesillere aktarılmaya ve yaşatılmaya devam edecektir.

Kültürel farklılıklar: Kişilerin veya toplumların sahip oldukları, benimsedikleri kültür öğelerinin birtakım farklılıklar göstermesidir. Tarihe baktığımızda neredeyse her coğrafyada birçok medeniyetin ve onların kültürlerinin izlerine rastlarız. Bunlardan en kıymetlileri ve zenginleri hiç şüphesiz Anadolu topraklarıdır. Tarihin ilk çağlarından bu yana Anadolu'da pek çok uygarlık ve kavim yaşamıştır. Dolayısıyla Anadolu'da dünyanın en zengin kültür izlerine rastlanabilir. Bu kadar kültürün bulunduğu bir coğrafyada kültürel farklılıkların olması da hâliyle kaçınılmazdır.

Kültürel farklılıklara duyarlılık: Kültürler arasında fark olabileceğini anlamakla başlayan bir süreçtir. Bu süreçte kendi kültürümüzden farklı olan kültürleri fark edip onları doğru-yanlış, iyi-kötü olarak sınıflandırmak yerine onları oldukları gibi kabul etmektir. Kültürel farklılıklara duyarlılık demek saygı ve hoşgörü demektir. Farklılığımız, zenginliklerimizdir.

HADI DÜNYADAKİ BAZI ÖRNEKLERE BAKALIM... ¹

Hindistan'da hangi elinle yemek yediğin çok önemli. Ellerini yıkayıp tabağa elini uzattığında sağ elini kullandığında yemeğin tadının daha lezzetli geldiğini düşünüyorlar.

Orta Asya'da yaşayan birçok insan yemeklerini bizim gibi çatal ve kaşıkla yemiyor, onlar çubuklar kullanıyorlar. Çok ilginç öyle değil mi?

İran'da misafirlğe gittiğinde görgü kuralları gereği tabağın hepsini bitirmemen gerekirken, İtalya'da durum tam tersi, burada eğer tabağındaki yemeğin tamamını bitirmezsen yemeği beğenmediğin düşünülebilir.

Evet derken başımızı yukarı ve aşağı, hayır derken ise sağa ve sola sallarız öyle değil mi? Bulgaristan'da ise bu durum tam tersi.

Japonya'da bir eve gireceğin zaman ayakkabılarını çıkarmalısın. Ama kesinlikle çoraplarını çıkarma yoksa seni saygısız biri olarak algılayabilirler. Ayrıca onlarda da bizdeki gibi misafir terliği denen bir şey var.

Filipinler'de bir eve misafir olduğunda o evin en yaşlı kişisini bulup ondan dua istemek oldukça yaygın bir gelenektir. Yaşlı kişinin elini alnına koyup ona saygını gösterebilirsin.

¹ KAYNAK:
<https://www.momondo.com.tr/discover/ilginc-gelenekler-ve-ipuclari>

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

NEZAKET BALONLARIM

Gelişim Alanı

Sosyal Duygusal

Yeterlik Alanı

Kişiler Arası Beceriler

Kazanım/Hafta

Yardım etme becerilerini kullanır. / 27.Hafta

Sınıf Düzeyi

5. Sınıf

Süre

40 dk (Bir ders saati)

Araç-Gereçler

1. Çalışma Yaprağı-1
2. Çalışma Yaprağı-2

Uygulayıcı İçin
Ön Hazırlık

1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısına çoğaltılır.

Süreç (Uygulama
Basamakları):

1. "Bugün kendimizi daha iyi, daha mutlu, daha neşeli, daha cesur hissetmemizi sağlayan, bizlere sorumluluğu öğreten 'yardım etme' davranışı hakkında konuşacağız. Sizce yardım etmek nedir ve neden önemlidir?" cümlesiyle etkinliğe giriş yapılır. Öğrencilerden gelen paylaşımlar alınır.
2. Öğrencilerden gelen cevaplar toplanarak özetlendikten sonra aşağıdaki açıklama yapılır.
"Yardım etmek, kendi gücümüzü ve imkânlarımızı başkalarının iyiliği için kullanmak demektir. Bu anlamda çevremize birçok şekilde yardım edebiliriz. Yardım ettiğimizde; kendimizi daha iyi hissettiğimizi, sorumluluk almayı öğrendiğimizi, bencillikten uzaklaştığımızı fark ederiz. Sizler için hazırladığım Çalışma Yaprağı-1'de günlük hayatımızda karşılaşılabileceğimiz durumlara bazı örnekler var. Sizlere dağıttıktan sonra üzerinde konuşacağız."
3. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve kısaca açıklama yapılarak öğrencilerin doldurmaları için belirli bir süre verilir.
4. Çalışma Yaprağı-1'de bulunan her durum sırayla okunarak gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Diğer duruma geçmeden önce, o durumla ilgili farklı bir paylaşımda bulunmak isteyen veya benzer yaşantıları olan öğrenciler varsa söz hakkı verilir. Sırayla tüm durumlar üzerine konuşulur.
5. Öğrencilerden bu durumlar dışında çevrelerindeki insanlara yardım ettikleri durumlara örnekler vermeleri istenir.
6. Aşağıdaki sorularla süreç yönlendirilir:
  - En son ne zaman ve hangi durumda birine yardım ettiniz?
  - Yardım etmek size kendinizi nasıl hissettirir?
  - İhtiyacınızın olduğu bir durumda size yardım edildiğinde nasıl hissedersiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Bu etkinlik sonunda yardım etme becerileri ile ilgili neler fark ettiniz?
7. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Yardım etme davranışı, diğer insanlara fayda sağlayan olumlu sosyal sonuçlar doğuran ve kendimizi iyi hissetmemize neden olan önemli beceriler arasında yer alır. Bu becerileri günlük yaşamımızda uyguladığımızda hem başkalarına destek olmuş oluruz hem de kendimizi daha iyi hissederiz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-2’de öğrencilerden balonlarda yer alan yardım görevlerini yerine getirmeleri istenir. O görevler dışında yaptıkları yardımları çizdikleri yeni balonların altına not etmeleri söylenir. Her balonu istedikleri renge boyayıp 1 hafta sonunda evde uygun bir yere asarak sergileyebilirler.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan yazıların puntoları büyütülebilir, örnek durumların görselleri yanlarına yapıştırılabilir. İkinci ve üçüncü sütunda yer alan kısımlar için öğrencilerin uygun görselleri seçmeleri ve yapıştırmaları istenerek tepkileri çeşitlendirilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’deki örnek durumların sayısı öğrencilerin düzeyine göre azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

Çalışma Yaprağı 1

ÖRNEK DURUM	NASIL YARDIM EDEBİLİRSİN?	SONRA NE OLUR? NELER HİSSEDERSİN?
1. Teneffüste öğrencilerden biri koşarken yere düştü. Öğrencinin yakınlarında sadece sen varsın.		
2. Sınava birkaç gün kaldı. İlk sınavından düşük bir not alan arkadaşını teneffüste ders çalışırken gördün. Tedirgin ve üzgün görüldüğünü fark ettin.		
3. Okuldan eve geldin. Annen akşam yemeği için hazırlık yapıyor, kardeşinle ilgilenmeye çalışıyor ve biraz yorgun görünüyor.		
4. Arkadaşlarıyla oyun oynarken komşunuz Osman Amca'yı market poşetleriyle eve dönerken gördün. Nefes nefese kalmış ve çok yavaş yürüyor.		
5. Kantin sırasında bekliyorsun. Önündeki öğrencinin boyunun rafa yetişmediğini ve zorlandığını fark ettin.		
6. Okuldan eve dönerken mahal- ledeki kedinin yavrularının oldu- ğunu gördün. Kediler çok küçük, aç ve susuz görünüyorlar.		
7. Küçülen kıyafetlerin ve oynamadığın oyuncakların var. Dolaba sığmıyorlar ve artık onlara ihtiyacın olmadığını fark ettin.		

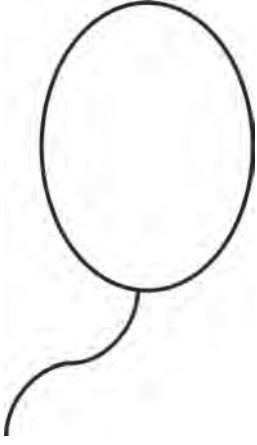

Çalışma Yaprağı 2

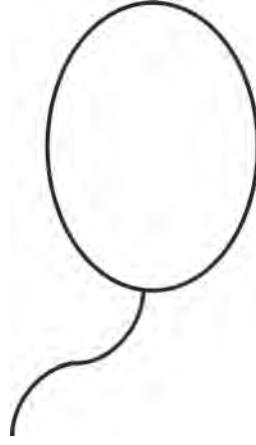
YARDIM BALONLARIM

Sevgili öğrencim, balonların altında yazan yardım ödevlerini 1 hafta içinde gerçekleştirmeni istiyorum. Bu konuda aileden yardım alabilirsin. Gerçekleştirdiğin her yardımdan sonra o balonu istediğin renge boy. Bunlar dışında yaptığın yardımlar olursa boşluklara yeni balonlar çizerek altına yaptığın yardımı yaz. Bir haftanın sonunda rengârenk balonların olacak. Balonlarını evde uygun bir duvara asarak sergileyebilirsin.

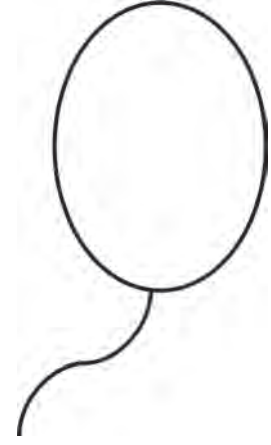
Sınıf Öğretmenin.....

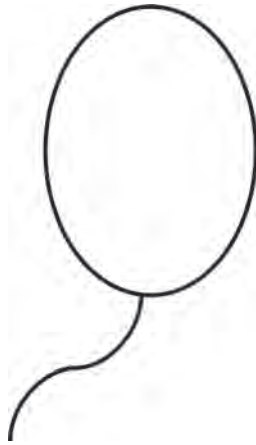
Sokak hayvanlarının susuz kalmaması için bir kaba su koyarak sokağa bıraktım.

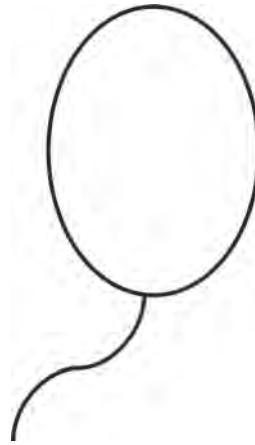
Kardeşime/arkadaşıma derslerinde/ödevlerinde yardımcı oldum.

Yardıma ihtiyacı olan arkadaşlarıma yardım ettim.

Aileme ev işlerinde yardım ettim.

Küçülen kıyafetlerimi ve oynamadığım oyuncaklarımı ihtiyacı olanlara verdim.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞKA BAŞKA BÜYÜYORUZ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik farkındalığı
Kazanım/Hafta	Büyüme ve gelişme sürecinde bireysel farklılıklar olduğunu bilir. / 28. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Boya kalemleri
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar renkli çıktı alınır. 2. Uygulama gününden önce boya kalemleri öğrencilere hatırlatılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacı aşağıdakine benzer bir açıklamayla ifade edilir: "Sevgili öğrenciler, bugün sizinle büyüme ve gelişme sürecinde bireysel farklılıklar olduğu üzerinde duracağız. Bildiğiniz gibi her birimizin büyüme ve gelişme süreci farklılıklarla ilerliyor. Bu farklılıkları fiziksel, sosyal ve duygusal olarak adlandırabiliriz. (Çalışma Yaprağı-1 gösterilerek) Birazdan dağıtacağım bu çalışma kâğıtlarında şekillerin her biri bu değişimlerden birini temsil ediyor. Sizce hangi şekil hangi değişimi gösteriyor olabilir?" Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve "Sevgili öğrenciler sizlerden ortadaki kısma şu anki kendinizi nasıl gördüğünüzü çizmenizi ve yanlarda bulunan soruları cevaplamanızı istiyorum." şeklinde açıklama yapılır. Öğrencilere bunun için 10 dakika süre verilir. Çalışma Yaprağı-1 doldurulduktan sonra Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve açıklama yapılır: "Şimdi de sizlerden 5 yıl önceki sizi çizmenizi ve aynı soruları 5 yıl önceye göre cevaplamanızı istiyorum.". Çalışma Yaprağı-2 için de 10 dakika süre verilir. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> Kendinizi 5 yıl önceyle kıyasladığınızda ne gibi farklılıklar gördünüz? Arkadaşlarınız ve sizin 5 yıl önceki ve şu anki özellikleriniz arasında benzerlikler ve farklılıklar açısından neler söyleyebilirsiniz? Büyüme ve gelişme sürecindeki bu farklılıklar nelerden kaynaklanmış olabilir? Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

“Sevgili öğrenciler, cevaplarınızda da gördüğünüz gibi her biriniz büyürken birtakım değişiklikler yaşıyorsunuz ve bu yaşadığınız değişiklikler hepimiz için bambaşka oluyor. Bu etkinlikte de bütün insanların fiziksel, duygusal, sosyal yönlerden birbirinden farklı olduğunu ve bu farklılıkların herkesin büyüme ve gelişme sürecini farklı şekillerde etkilediğini gördünüz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden 2 aile üyesiyle Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2’deki sorular kapsamında röportaj yapmaları istenir. Sonrasında aile üyelerinin büyüme ve gelişme sürecinde ne gibi bireysel farklılıklar yaşadıkları üzerinde konuşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’e dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan sorular öğrencilerin düzeylerine göre basitleştirilerek ve/ya sayısı azaltılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı artırılabilir.
4. Öğrencilere ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

Çalışma Yaprağı 1

EN YAKIN
ARKADAŞIMIN İSMİ

EN MUTLU
OLDUĞUM OLAY

BOYUM

ARKADAŞLARIMLA
YAPMAKTAN EN ÇOK
HOŞLANDIĞIM ETKİNLİKLER

EN ÇOK
KIZDIĞIM OLAY

ŞİMDİKİ BEN

KİLOM

AYAKKABI
NUMARAM

EN ÇOK
YAŞADIĞIM DUYGULAR

Çalışma Yaprağı 2

EN YAKIN
ARKADAŞIMIN İSMİ

EN MUTLU
OLDUĞUM OLAY

BOYUM

ARKADAŞLARIMLA
YAPMAKTAN EN ÇOK
HOŞLANDIĞIM ETKİNLİKLER

EN ÇOK
KIZDIĞIM OLAY

5 YIL ÖNCEKİ BEN

KİLOM

AYAKKABI
NUMARAM

EN ÇOK
YAŞADIĞIM DUYGULAR

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BÜYÜME EVRENİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik farkındalığı
Kazanım/Hafta	Büyüme ve gelişmenin yaşamın doğal bir parçası olduğunu örneklerle açıklar. / 29. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının "Büyüme ve gelişmenin yaşamın doğal bir parçası olduğunu örneklerle açıklar." olduğu açıklanır ve öğrencilere "Büyümek ve gelişmek nedir?" sorusu sorulur. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra büyüme ve gelişmenin tanımı aşağıdaki şekilde yapılır: "Büyüme ölçülebilir değişikliklerdir; boyun uzaması, kilo alma gibi. Gelişme ise bireyin sosyal, duygusal, zihinsel ve fiziksel yönden ilerleme kaydetmesidir; duygu çeşitliliğini fark etmeniz, dil kullanma becerinizin olması, arkadaş edinebilmeniz gibi..." Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilere okumaları için yeterli zaman verilir. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve Çalışma Yaprağı-1'de yer alan bilgilerden yararlanarak doldurmaları için yeterli zaman verilir. Süre bitiminde gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır ve süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> Büyüme ve gelişmenin size faydaları nelerdir? Arkadaşlarınızın sizinkinden farklı büyüme ve gelişimleri var mı? Büyüme ve gelişme olmasaydı hayatımızda neler farklı olurdu? Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki benzer bir açıklamayla süreç sonlandırılır: "Büyümemiz ve gelişmemiz hepimiz için ayrıdır ve farklıdır. Bu bizim isteğimize bağlı olan bir şey değildir. Eksiklikleriyle fazlalıklarıyla her dönemimizde değişimler yaşarız. Bu değişimler bizi bir sonraki yaşam dönemine hazırlar."

**Kazanımın
Değerlendirilmesi:**

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır. Öğrencilerden kendi gelişimleriyle ilgili büyümelerine şahit olan kişilerle (anne, baba, abla, ağabey, babaanne, dede anneanne vb.) görüşme yapmaları istenir. Görüşme sürecinde ilgili kişiye Çalışma Yaprağı-3'te yer alan soruları sormaları, cevaplarını form üzerine not almaları ve sınıf ortamında paylaşmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çıktı alınamadığı durumlarda tahtaya yansıtılabilir ya da öğretmen tarafından etkinlik öncesinde tahtaya yazılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yağrağı-2 doldurulurken öğrencinin performansına göre belli kısımlarını yapması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'de yer alan yazıların puntosu büyütülerek, kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak veya dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nilay SOYAT

Çalışma Yaprağı 1

FİZİKSEL GELİŞİM:

Bedeni oluşturan tüm organların sayısal olarak gelişimini ifade eder.

ZİHİNSEL GELİŞİM:

Çevreyle etkileşimi sağlayan, dış dünyayı anlamaya yarayan, bilginin edinilip kullanması, saklanması, yorumlanarak düzenlenmesi ve değerlendirilmesi aşamalarındaki tüm zihinsel süreçleri içermektedir.

BÜYÜME VE GELİŞİM

DUYGUSAL GELİŞİM:

Bir varlık ya da olayın bireyin iç dünyasında uyandırdığı izlenimlerin gelişimini ifade eder.

SOSYAL GELİŞİM:

Çocuğun ilk yıllarından itibaren çevresindeki diğer kişilerle kurduğu ilişkidir.

Çalışma Yaprağı 2

YAŞADIĞINIZ FİZİKSEL GELİŞİMDEN ÖRNEKLER YAZINIZ

YAŞADIĞINIZ ZİHİNSEL GELİŞİMDEN ÖRNEKLER YAZINIZ

YAŞADIĞINIZ SOSYAL GELİŞİMDEN ÖRNEKLER YAZINIZ

YAŞADIĞINIZ DUYGUSAL GELİŞİMDEN ÖRNEKLER YAZINIZ

Çalışma Yaprağı 3

Aşağıdaki soruları büyümenize şahit olan bir büyüğünüze sorarak uygun alanlara cevapları yazınız.

SORU 1: Yürümeye ne zaman başladım?

.....
.....
.....

SORU 2: Sevdiğim- sevmediğim şeyleri ne zaman söyledim?

.....
.....
.....

SORU 3: İlk ne zaman arkadaş edindim ve o arkadaşım kimdi?

.....
.....
.....

SORU 4: İlk kelimem neydi?

.....
.....
.....

SORU 5: Okula başladığımda okula gitme konusunda istekli miydim? Okuma yazma konusunda nasıldım?

.....
.....
.....

SORU 6: Bebekliğimle ilgili bir anımı anlatır mısınız?

.....
.....
.....

SORU 7: Çocukluğumda en çok hangi duyguyu yaşadım?

.....
.....
.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SANAL GERÇEKLİK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Sanal arkadaşlığı, arkadaşlık ilişkileri kapsamında sorgular. / 30. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Küçük top
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Küçük bir top temin edilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 arkalı önlü olacak şekilde grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge ile etkinlik başlatılır: "Sevgili öğrenciler hepinize merhaba. Bugün sizlerle arkadaşlığı konuşacağız. Gelin şimdi, arkadaşlarınızla en çok ne yapmayı sevdiğinizi söyleyeceğiniz bir oyun oynayalım. Oyunumuz için yanımda bir top getirdim. Aranızdan birinin ismini söyleyecek ve elimdeki topu ona doğru atacağım. Topu tutan öğrenci, arkadaşları ile yapmayı en çok sevdiği şeyi söyleyecek ve topu atmak istediği arkadaşının ismini söyleyerek topu ona doğru atacak. Böylece sıra, ismi söylenen öğrenciye geçmiş olacak. Süreç bu şekilde devam edecek. Hazırsanız başlayalım!" 2. Uygulayıcı sınıftan bir öğrencinin adını söyleyerek topu o öğrenciye atar ve oyunu başlatır. 3. Öğrenciler oyunu tamamladıktan sonra uygulayıcı topu kaldırır ve öğrencilere aşağıdaki soruları yöneltir: <ul style="list-style-type: none"> • Arkadaşlık denildiğinde aklınıza neler geliyor? • Arkadaşlarınızla nerelerde tanıştınız? • Arkadaşlarınızla neler yapıyor, birlikte nasıl zaman geçiriyorsunuz? 4. Gönüllü öğrencilerden gelen yanıtlar alındıktan sonra sınıf 5 farklı gruba ayrılır ve her gruba Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. 5. Gruplara Çalışma Yaprağı-1'i tamamlamaları için belirli bir süre verilir. Her gruptan birer grup temsilcisi seçmeleri istenir. 6. Süre tamamlandıktan sonra tüm grup sözcülerinin doldurmuş oldukları Çalışma Yaprağı-1'i sınıfla paylaşmaları sağlanır. 7. Paylaşımlar alındıktan sonra öğrencilere sanal arkadaşlığın tanımı "internet aracılığıyla, sesli ve/veya görüntülü görüşme, yazışma ile gerçekleşen bir arkadaşlık" şeklinde yapılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:
  - Sanal arkadaşlık ve yüz yüze arkadaşlık arasında ne gibi farklılıklar var?
  - Arkadaşlık ilişkileri açısından düşündüğünüzde sanal arkadaşlığı nasıl değerlendirirsiniz? Avantajlı ve dezavantajlı yönleri neler olabilir?
  - Bir arkadaşlık ilişkisinden beklentilerinizi karşılayabilme açısından sanal arkadaşlıklar hakkında neler düşünüyorsunuz?

9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

“Teknolojinin yaşamımıza girmesi ile beraber ortaya çıkan sanal arkadaşlıklar giderek hayatımızda önemli bir yer tutmaktadır. Bu noktada farklı kültürler hakkında bilgi sahibi olma, farklı bir dil öğrenme, birlikte oyun oynayabilme, eğitsel çalışmalar yapma gibi katkıları varken; sanal arkadaşlıkların birtakım riskleri de vardır. Karşıdaki kişinin gerçek kimliğini bilemememiz, sanal dünyada zaman yönetiminin zor olması, siber zorbalığa ve dolandırıcılığa maruz kalma olasılığının yüksek olması, arkadaşlık ilişkilerinin sadece ekranda kalması ve buna bağlı olarak birbirimizi anlama konusunda güçlükler yaşamamız bu durumlara örnek olarak verilebilir. Sanal arkadaşlığı, arkadaşlık ilişkileri kapsamında sorgulamak kişisel güvenliğimizi sağlamada önemlidir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sanal arkadaşlık ile gerçek hayatta kurulan (mahalledeki, apartmandaki ya da okuldaki) arkadaşlıkların farklarını ve benzer yanlarını anlatan bir resim/karikatür/posterden birini yapmaları istenir. Bunun için öğrencilere bir hafta süre verilir. Bir haftanın sonunda öğrenciler tarafından yapılan resimler/hazırlanan posterler sınıf panosunda sergilenir.
2. Öğrencilerden sanal arkadaşlığın risklerini ifade eden bir slogan bulmaları ve sloganlarını kâğıda ya da kartona istedikleri şekilde yazmaları istenir. Bunun için öğrencilere bir hafta süre verilir. Bir haftanın sonunda öğrenciler tarafından hazırlanan sloganlar sınıf panosunda sergilenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Küçük bir top yerine öğrencilere zarar vermeyecek sertlikte olan pelüş bir oyuncak vb. herhangi bir eşya kullanılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'deki öğrenci isimleri, sınıfta olmayan isimlerden seçilmelidir.
3. Sanal arkadaşı olmayan öğrencilerin sanal arkadaşı olduğunu hayal ederek soruları cevaplamaları istenir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar belirlenirken öğrencilerin akran desteği alabileceği kişilerin bulunduğu ortamda olması sağlanarak sosyal ortam düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'deki yazıların puntosu büyütülebilir, kontrast renkte bir zemine yapıştırılabilir ya da Braille yazıları ile de yazılarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

Adı Soyadı:

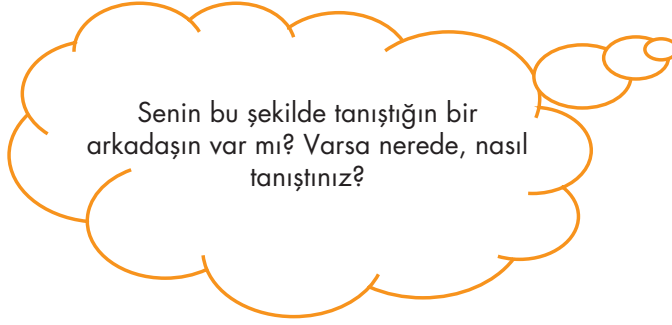

Hepinize merhaba arkadaşlar.
Ben .....
Biz .....ile hiç ortak bir mekanda bulunmadan, yüz yüze ve yan yana gelmeden, tokalaşmadan tanıştık.
Sence biz Deniz ile nerede/nasıl tanışmış olabiliriz?

.....

.....

.....

Senin bu şekilde tanıştığın bir arkadaşın var mı? Varsa nerede, nasıl tanıştınız?

.....

.....

.....

Bu arkadaşlığın adı ne olabilir? Sana bir ipucu vereyim. Bu arkadaşlığın adı ".....arkadaşlık".

.....

.....

.....

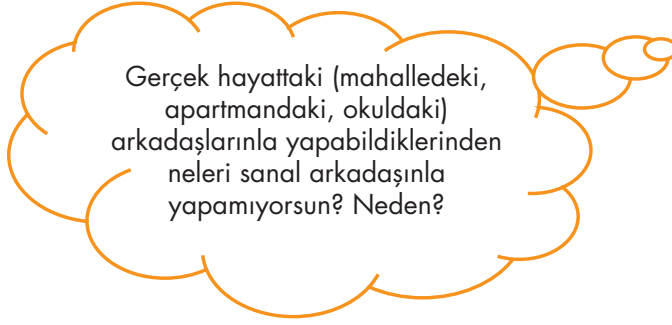

Gerçek hayattaki (mahalledeki, apartmandaki, okuldaki) arkadaşlarıyla yapabildiklerinden neleri sanal arkadaşınla da yapabiliyorsun? Nasıl?

.....

.....

.....

Gerçek hayattaki (mahalledeki, apartmandaki, okuldaki) arkadaşlarıyla yapabildiklerinden neleri sanal arkadaşınla yapamıyorsun? Neden?

.....

.....

.....

Sanal arkadaşlıktaki riskler/tehlikeler neler olabilir?

.....

.....

.....

Sanal arkadaşlığın avantajlı yönleri var mıdır? Bunlara örnek verebilir misin?

.....

.....

.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇATIŞMALAR HEP VAR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Çatışmanın ve anlaşmazlıkların yaşamın bir parçası olduğunu fark eder. / 31. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan görsel kesilir, resimler dış yüzeyde kalacak şekilde yapıştırılarak küp şekline getirilir. 2. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sınıfa girilir ve öğrencilere sınıfta yer değişikliği yapılacağı söylenir. Öğrencilerden oturmak istediği sıraya geçmeleri istenir. Uygulayıcı tarafından aynı sıraya oturmak isteyen veya birlikte oturmak isteyen/istemeyen öğrenciler arasında diyalog geçmesine, çatışma ve anlaşmazlık yaşanmasına o esnada izin verilir. Ardından öğrencilere kendi eski sıralarına geçmeleri söylenir ve aslında yer değişikliği yapmayacakları açıklanır. Yer değişikliği yapacaklarını söyleme nedeninin yaşamda zaman zaman çatışma ve anlaşmazlıklarla karşılaşılabilir olduğunu gösterilmesi olduğu belirtilir. 2. Etkinliğin amacının “<i>çatışmanın ve anlaşmazlıkların hayatın bir parçası olduğunu fark etmek</i>” olduğu açıklanır. 3. Öğrencilere ‘çatışma’ ve ‘anlaşmazlık’ kavramlarının neler olduğu sorulur. Cevaplar alındıktan sonra uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu’ndan yararlanılarak çatışma kavramını açıklanır ve konuyla ilgili gerekli bilgiler verilir. 4. Ardından öğrencilere etkinlik öncesinde hazırlanmış olan küp gösterilir ve aşağıdaki açıklama yapılır: “<i>Elimde gördüğünüz küpün her bir yüzeyinde yaşanan çatışma ve anlaşmazlık resimleri var. Şimdi bu küpü gönüllü olan arkadaşlarınız sırayla havaya atacak ve yere düştüğünde üst yüzünde gördükleri resimlerde neler olabileceğini bize açıklayacaklar. Gördükleri bu resimlerle ilgili kendi kafalarında oluşturdukları hikâyeyi anlatacaklar. Doğru veya yanlış yok. Resimlerde gördüğünüz şeylerle ilgili kendi çatışma ve anlaşmazlık hikâyeyizi oluşturabilirsiniz. Hazırsanız başlayalım.</i>” 5. Gönüllü öğrencilerden sırayla tahtaya çıkmaları, küpü havaya atmaları ve kendisine gelen resimle ilgili hikâyesini anlatmaları istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları tamamlandıktan sonra etkinlik aşağıdaki sorularla devam ettirilir:
  - Arkadaşlarınızın anlattığı hikâyelere benzer yaşantılarınız oluyor mu? Neler?
  - Yaşamda herkes çatışma ve anlaşmazlıklar yaşamakta mıdır? Neden?
  - Çatışma ve anlaşmazlık yaşadığınız durumlarda neler yapıyorsunuz? Bu çatışma ve anlaşmazlıkları nasıl çözüyorsunuz?
  - Çatışma ve anlaşmazlık yaşadığınızda o anki duygu ve düşünceleriniz neler oluyor?
  - Çatışma ve anlaşmazlıkların olmadığı bir yaşam sizce mümkün mü? Neden?
7. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler. Çatışma ve anlaşmazlıklar yaşamın bir parçasıdır ve hayatımız boyunca çatışma ve anlaşmazlıklarla karşılaşacağımızı unutmamalıyız. Bu noktada önemli olanın bu çatışma ve anlaşmazlıkları yapıcı biçimde çözümler üretebilmektir. Bu sayede daha mutlu ve huzurlu bir yaşam sürebiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları çatışmaları yapışkanlı kâğıda yazmaları istenir ve sınıf panosuna bu durumları hafta boyunca yapıştırabilecekleri söylenir.
2. Öğrencilerden günlük hayatta yaşadıkları çatışmalardan bazılarını resmetmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı sınıfa 'yer değişikliği' konusu dışında başka konularla da girebilir. Örneğin, sınıf kurallarına uymadığı için tahtaya ismi yazılan öğrencilerin yaşadıkları çatışma ve anlaşmazlık, öğretmenin sınıfta görevli öğrenci seçeceği durumlarda (ödev kontrolü, belirli gün ve haftalar kutlama programında görevlendirilecek kişi seçimleri vs. gibi) yaşanan çatışma ve anlaşmazlık gibi konularda sınıfın durumuna ve uygulayıcının isteğine göre tercih edilebilir. Hangi konu uygulanacak olursa olsun ilk etapta öğrencilerin çatışma ve anlaşmazlık yaşamasına müsaade edilmeli, ardından bu durum daha da ilerlemeden kontrol altına alınmalı ve etkinliğin amacı için yapıldığı açıklanmalıdır.
2. Küp havaya atıldığında öğrenciler gelen resimle ilgili hikâyeye oluşturmakta zorlanırlarsa, havaya ilk küp atma ve ilk hikâyeye oluşturmaya uygulayıcı yapabilir.

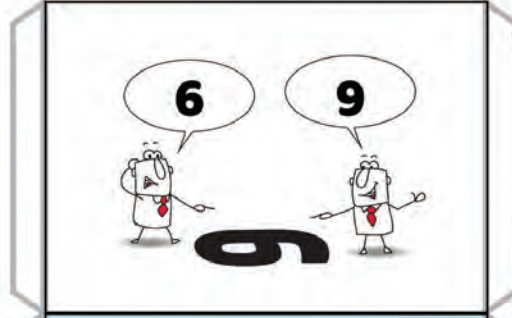
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yağrağı-1'deki resimlerin görülebilirliğinin artırılması için büyük bir küp yapılabilir, kâğıdın boyutları büyütülebilir.
2. Öğrencilere yaşantılarını ifade etmeleri kısmında geribildirim verilerek açıklamalarına destek olunabilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprağı 1

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Çatışma, iki veya daha fazla kişi arasında çeşitli sebeplerden doğan anlaşmazlık olarak tanımlanabilir. İnsanların ihtiyaçları, dürtüleri ve istekleri birbirleriyle uyuşmadığı zaman ortaya çıkar. Çatışma her ne kadar insanlar için olumsuz bir kavrammış gibi algılansa da başkalarıyla etkileşim içinde olmanın doğal bir sonucu olarak meydana gelmektedir. Kişilerarası ilişkilerde çatışmalar genellikle olumlu ya da olumsuz diye değerlendirilmez. Çatışma durumunun olumlu ya da olumsuz sonuçlanması kişilerin nasıl bir çatışma yaşadıklarına ve bu çatışmayı hangi yollarla çözdüklerine bağlıdır (Koç, Teke & Arslan, 2017). İnsanlar hayatları boyunca, evde, işyerinde, sokakta, okulda çatışma durumları ile karşı karşıya kalırlar (Arslan, 2005). Çatışmalar; karşılanmayan ya da engellenen istek ve arzularımızın sonucu olarak ortaya çıktığı için pek çok nedenden kaynaklanabilir (Koç, Teke & Arslan, 2017).

Çatışma bir ya da birden çok kişinin herhangi bir konu üzerinde anlaşamadığı zaman ortaya çıkar. Bireylerin gereksinimleri, dürtüleri, istekleri, birbirleriyle ters düştüğü zaman, çatışma yaşanır. Bazı durumlarda kişilerin söylemleri birbirlerinden farklıdır ya da bireyler bunları farklı algılar. Bu farklı bakış açıları ve farklı algılamalar da çatışmalara yol açar. İnsan olmanın özelliği gereği tüm bireyler zaman zaman farklı düşündükleri için çatışmalar yaşarlar (Öner, 1999).

Unutmayalım ki çatışma farklı fikirdeki insanlar arasındaki etkileşimin doğal bir sonucudur, çatışmalar sağlıklı, yapıcı ve düzenli şekilde çözümlenebildiği sürece, tüm taraflar için kısa ve uzun vadeli faydalar oluşturacaktır.

KAYNAK:

Arslan, C. (2005). Kişilerarası çatışma çözme ve problem çözme yaklaşımlarının yüklem karmaşıklığı açısından incelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Koç, H., Teke, A. ve Arslan, C. (2017). Kişilerarası ilişkilerde çatışma çözme. Konya: Çizgi Kitabevi.

Öner, U. (1999). Çatışma çözme ve arabuluculuk eğitimi. Y., Kuzgun (Ed.), İlköğretimde rehberlik içinde (s.s. 189-227). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

HOŞÇA KAL ARKADAŞIM!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Gerektiğinde arkadaşlığını sonlandırır. / 32.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki soru yöneltilerek etkinlik başlatılır: "Değerli öğrencilerimiz bugünkü etkinliğimizin konusu arkadaşlık. Sizce arkadaş ne demek?" Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılır: "Evet sevgili öğrenciler. Arkadaşlığa ilişkin açıklamalarda bulundunuz. Şimdi de Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nün arkadaş tanımına hep birlikte bakalım: Arkadaş, birbirlerine karşı sevgi ve anlayış gösteren kimselerden her biri." Öğrencilere "Sizce birbirine karşı sevgi ve anlayış göstermeyen kişiler ne yapmalılar?" sorusu yöneltilir. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sürdürülür: "Cevaplarınız için teşekkür ederim çocuklar. Aslında birbirine karşı sevgi ve anlayış göstermeyen kişiler ne yapmalılar sorusuna vereceğimiz cevapları iki grupta toplayabiliriz. Arkadaşlığımızı sürdürmeye çalışabiliriz ya da gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırabiliriz. Bugünkü etkinliğimizde, gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmamız üzerine konuşacağız." Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Etkinliğe aşağıdaki yönerge ile devam edilir: "Çalışma Yaprağı-1'de bazı ifadeler görüyorsunuz. Yan taraflarındaki oklar ise sizi, "Arkadaşlığımı Sonlandırıyorum" kutucuğuna götürüyor. Burada sizden istenilen, her bir ifadeyi okuyarak ona ne söylemek isterdiniz sorusuna vereceğiniz cevabı, ifadenin yanındaki okun üzerine yazmanız. Sorusu olan var mı?" Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Çalışma Yaprağı-1'deki ifadelerden yaşadıklarınız oldu mu? Olduysa nasıl tepki verdiniz?
- Bu çalışmayı yaparken neler düşündünüz/ hissettiniz?
- Sizce gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmak neden önemlidir?
- Gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmamanın bizlere ne gibi zararları vardır?
- Gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmak için daha başka neler yapabiliriz/kimlerden yardım alabiliriz?

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Evet değerli öğrencilerim. Bugün sizlerle birlikte gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmayı konu edinen bir etkinlik gerçekleştirdik. Bazı durumlarda yaşadığımız küçük problemleri konuşup arkadaşlığımızı sürdürmek mümkün ancak bazı durumlarda ise gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmamız kişisel güvenliğimiz için daha uygun bir karardır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2'de yer alan sorular çerçevesinde arkadaşlıklarını sonlandırdıkları bir yaşantılarını analiz etmeleri ve ilgili boşluklara not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı tarafından etkinlik boyunca arkadaşlığı sonlandırmadan önce arkadaşlığın sürmesi için gerekli olan çabanın gösterilmesine vurgu yapılmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'deki durumlara ilişkin çeşitli görseller eklenerek ve yazıların puntosu büyütülerek materyal uyarlaması yapılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2'deki soruların sayısı ve/ya içeriği öğrencilerin düzeyine göre basitleştirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Bir arkadaşınız onu uyarmanıza rağmen size küçük düşürücü ve aşağılayıcı sözler söylemeyi sürdürdü. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız size okuldan izinsiz şekilde ayrılmayı birden fazla kez teklif etti. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız size zararlı bir madde kullanmayı teklif etti. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız haber vermeden size ait olan bir şeyi alarak izinsiz kullandı ve bunun yanlış olduğunu belirtmenize rağmen bu davranışını sürdürdü. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız internet ortamında tanımadığınız kişilerle konuşmanız konusunda size baskı yaptı. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız rahatsız olduğunuzu söylemenize ve birden fazla kez uyarmanıza rağmen size el şakaları yapmaya devam etti. Ona ne söylersiniz?

ARKADAŞLIĞIMI
SONLANDIRIYORUM

Çalışma Yaprağı 2

1. Daha önce hiç arkadaşlığınızı sonlandırdınız mı? Durumu/olayı açıklayınız.

2. O an için arkadaşlığınızı sonlandırma gerekçeniz neydi/nelerdi?

3. Peki bu durumda arkadaşlığınızı gerçekten sonlandırmanız gerekiyor muydu? Alternatif bir yol bulunarak arkadaşlık ilişkinizi sürdürülebilir miydiniz?

4. Bugün olsa yine aynı durumu yaşadığınızda arkadaşlığınızı sonlandırır mıydınız?

5. Şu anda arkadaşlıklarınızı sonlandırma nedenleriniz/gerekçeleriniz neler olabilir?

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

AKADEMİK AMAÇ MERDİVENİM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Akademik amaçlarını gerçekleştirme konusunda kendini değerlendirir. / 33. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Makas 4. Yapıştırıcı 5. Boya kalemi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Sınıf Rehberlik Programı 5. sınıf 12. hafta kazanımı yeniden gözden geçirilerek hatırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere bugün yapılacak etkinliğin amacının akademik amaçlarını gerçekleştirme konusunda kendilerini değerlendirmek olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilerden daha önce oluşturdukları akademik amaçlarını düşünmeleri ve Çalışma Yaprağı-1’de yer alan kutulara yazmaları istenir. 3. Çalışma Yaprağı-2’de öğrencilere dağıtılır ve şu açıklama yapılır: <i>“Sevgili öğrenciler, elinizde bir merdivenin basamaklarını görüyorsunuz. Daha önce oluşturduğunuz akademik amaçlarınızı az önce yazdınız. Şimdi bu merdiven basamaklarını yazdığınız akademik amaç sayısına göre artırın ya da keserek azaltın. Örneğin daha önce kendinize 12 tane akademik amaç belirlemişseniz bu Çalışma Yaprağında 10 tane basamak olduğu için 2 tane de alta siz kendiniz basamak çizin. Veya 8 tane belirlemişseniz alttan 2 basamağı keserek 8 basamaklı merdiveninizi oluşturun.”</i> 4. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1’de akademik amaçlarını yazdıkları kutuları kesmeleri ve gerçekleştirdikleri akademik amaçlarını boyamaları istenir. Ardından boyadıkları her bir amacı Çalışma Yaprağı-2’deki merdiven basamaklarına birer tane yapıştırmaları istenir. Henüz gerçekleştiremedikleri ama gerçekleştirmek için çaba harcadıkları akademik amaçları varsa onları da boyamadan Çalışma Yaprağı-2’de yatay olarak verilen kısma yapıştırmaları istenir. 5. Ardından aşağıdaki sorularla etkileşime devam edilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Merdiven basamaklarınızın her biri gerçekleştirdiğiniz akademik amaçlarınızla doldu mu? Boş kalan merdiven basamaklarınız olduysa sizce neden boş kaldılar?
- Gerçekleştiremediğiniz akademik amaçlarınızı sizce neden gerçekleştiremediniz, engeller nelerdi?
- Akademik amaçlarınızı gerçekleştirmenizdeki engelleri nasıl ortadan kaldırebilirsiniz?
- Akademik amaçlarınızı gerçekleştirmenizi kolaylaştıran faktörler neler oldu?
- Gerçekleştirdiğiniz akademik amaçlarınız size kendinizi nasıl hissettirdi?
- Gerçekleştirdiğiniz akademik amaçlarınızın hayatınıza ne tür katkıları oldu?
- Henüz gerçekleştirememiş olmanıza rağmen yaptığınız çalışmalarla gerçekleştirmek için adımlar attığınız amaçlarınız var mı? Neler?

6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler... Bir öğrenci olarak her birinizin kısa ve uzun vadeli akademik amaçlarının olması gerekmektedir. Bu amaçlara ulaşma durumunuzla ilgili kendinizi zaman zaman değerlendirmeyi ihmal etmeyiniz. Amaçlarınıza ulaşmanızı engelleyen faktörler varsa bunlara yönelik önlem almak, amaçlarınıza ulaşmanızı kolaylaştıran faktörler varsa bunlara da akademik gelişiminizde daha fazla yer vermek bizler için oldukça önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinlikten sonra öğrencilerden Akademik Amaç Merdivenlerini evlerinde uygun bir duvara/panoya asmaları ve dönem sonuna kadar gerçekleştirdikleri diğer akademik amaçlarını da boyayarak merdiven basamaklarına yapıştırmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin daha önce oluşturdukları akademik amaçlarını hatırlamaları konusunda Sınıf Rehberlik Programı 5. sınıf 12. hafta kazanımından yararlanılabilir.
2. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-1'de verilen Akademik Amaç Listesindeki boşluk sayısından daha fazla akademik amaç oluşturmuşlarsa bu kutucuklar çoğaltılabilir.
3. Çalışma yapraklarının çoğaltılma imkânının olmaması durumunda öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2'de yer alan merdiven görselini kendilerinin çizmesi, Çalışma Yaprağı-1'e yazılacak olan Akademik Amaç Listesini de ellerindeki herhangi bir kâğıda yazıp kesmeleri istenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'i doldurma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 büyütülerek, öğrencilerin gereksinimlerine göre daha işlevsel kullanabilecekleri hale getirilebilir. Merdivenlerin kenarları kabartmalı olacak şekilde kontürlenerek kabartmalı özellik eklenebilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprağı 2

Gerçekleştirmek için çaba harcadığım ama henüz gerçekleştiremediğim amaçlarım:

.....

.....

.....

.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARARIMIN BELİRLEYİCİLERİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Karar verme sürecini etkileyen faktörleri açıklar. / 34.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: "Bugün sizinle birlikte karar verme sürecinden bahsedeceğiz. İlk olarak şöyle bir soruyla başlayalım: Sizce karar verme ne demek?" Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki ifade ile etkinlik sürdürülür: "Evet değerli öğrencilerim. Karar vermenin ne demek olduğu ile alakalı görüşlerinizi biraz önce ifade ettiniz. Şimdi de hayatımızda karar vermenin ne kadar büyük bir yer tuttuğunu konuşacağız. Hayatta birçok kez karar verme sürecini yaşıyoruz. Mesela bugün uyandığınız andan şu ana kadar olan zamanı düşündüğünüzde hangi kararları verdiniz?" Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra sınıf 4 farklı gruba ayrılır. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve her gruptan burada yer alan hikâyeleri okumaları istenir. Tüm gruplar Çalışma Yaprağı-1'de yer alan hikâyeleri okuduktan sonra aşağıdaki açıklamalar yapılır: "Karar verme sürecimizi etkileyen birden fazla faktör vardır. Bunlardan ilki zamandır. Karar verme sürecinde yeteri kadar zamanımızın olup olmaması karar verme sürecini etkileyebilir. İkincisi çevredir. Yakın ve uzak çevremizdeki bireyler, karar verme sürecimizi etkileyebilir. Bir diğer önemli faktör deneyimler ve kişisel özelliklerimizdir. Yaşamımızdaki önceki deneyimlerimiz ve kendimize ait kişisel özelliklerimiz, karar verme sürecimizi etkileyebilir. Son olarak duygu durumumuzdan da bahsetmemiz gerekir. Karar verirken kendimizi nasıl hissettiğimiz, karar verme sürecini etkileyebilir. Şimdi sizlerden Çalışma Yaprağı-1'de yer alan örnek olayları orada yer alan sorular kapsamında değerlendirmenizi istiyorum."

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Tüm grupların paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki ifade ile etkinlik sürdürülür:

"Evet değerli öğrencilerim. Biraz önce karar verme sürecini etkileyen faktörleri açıkladık ve Nihal'in karar verme sürecini etkileyen faktörleri ele aldık. Şimdide farklı bir öyküde karar verme süreçlerini karşılaştıracacağız. Bunun için Çalışma Yaprağı-2'yi sizlere dağıtıyorum. Bu çalışma yaprağındaki öyküyü okuyarak aşağısında yer alan soruları cevaplamanızı istiyorum." denilerek grupların ilgili çalışmalarını tamamlamaları beklenir.

6. Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra gönüllü gruplardan cevaplar alınır ve aşağıdaki tartışma soruları öğrencilere yöneltilir:

- Günlük yaşamda verdiğiniz kararlarda en çok hangi faktörlerden etkilendiğinizi düşünüyorsunuz?
- Bu faktörler genelde sizi olumlu mu yoksa olumsuz mu etkiliyor?
- En çok hangi alanlarda karar vermekte zorlanıyorsunuz? Böyle durumlarda hangi faktörlere başvuruyorsunuz?

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki ifade ile etkinlik sonlandırılır:

"Değerli öğrencilerim, her iki çalışma kâğıdında da karar verme sürecini etkileyen faktörleri ele aldık. Bu anlamda zamanın, çevrenin, kişisel özelliklerimizin ve duygu durumlarımızın karar verme sürecini etkileyen başlıca faktörler olduğunu keşfettik. Bunlar dışında da bazı faktörlerin etkili olabileceğini öğrendik. Hepinize katılımlarınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır. Tüm öğrencilerin 1 hafta süreyle yaşadıkları bir karar süreci içerisinde kendilerini gözlemlemeleri istenir. Gözlemlerini Çalışma Yaprağı-3'e yazmaları ve devamında yer alan soruları cevaplamaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. 3. basamakta gerçekleştirilen gruplara ayırma sürecinde etkinlik kitabında yer alan gruba ayırma tekniklerinden birisi kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 ve 3'deki soruların sayısı öğrencilerin düzeyine göre azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Etkinlikler açıklanırken görseller kullanılarak, somut örnekler verilerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Nihal, 3.ders zilinin çalmasıyla kantine gitmeye karar verir. Bir alt katta yer alan kantine gittiğinde, diğer öğrencilerin çoktan sıraya girdiğini görür ve o da diğer öğrencilerin yaptığı gibi sıraya girer. Sıra kendisine yaklaştığında cebindeki parayı kontrol eder ve ne alması gerektiği konusunda düşünmeye başlar. Aslında karnı çok aç değildir ancak alışveriş yapıp sıradan çıkan bir çok kişinin tost aldığını fark eder. Daha önce de birkaç kez aynı şeyi yaşadığını ve kararsız kaldığını anımsar. Sıra artık kendisine gelmiştir ve bir karar vermesi gerekir. Düşünmek için çok vakti yoktur çünkü ders zili çalmak üzeredir. Bu durumda çok heyecanlanır ve hiç aklında olmayan bir şekilde su alarak sınıfına geçer. Halbuki çantasında zaten suyu vardır. Bu duruma çok şaşırır.

- Nihal'in karar vermesi gereken konu neydi?
- Nihal'in karar vermesi için yeteri kadar zamanı var mıydı?
- Nihal'in çevresi karar vermesini ne yönde etkiledi?
- Nihal'in daha önce yaşadıkları deneyimler ve kişisel özellikleri karar verme sürecini nasıl etkiledi?
- Nihal'in yaşadığı duygu durumu karar verme sürecini nasıl etkiledi?
- Nihal'in karar verme sürecini bunlar dışında başka hangi faktörler etkilemiş olabilir?

Çalışma Yaprağı 2

Tuğberk, 4.sınıfı başarıyla tamamlayarak ortaokula başlamıştır. Okulun ilk haftalarında yavaş yavaş hem yeni okuluna hem de 5.sınıfa alışmaya çalışmaktadır. Bu süre içerisinde bir gün, kendisinin de içinde bulunduğu ve henüz tanıma aşamasında olduğu arkadaş grubundaki bazı arkadaşlarının oyunlarına sınıftaki diğer öğrencileri almak istemediklerini duyar. Bu durumu şaşkınlıkla ve üzüntüyle karşılayan Tuğberk, kendisi için doğru bir arkadaş grubunda olup olmadığını sorgulamaya başlar. Aynı zamanda, oyunlara dahil olmak isteyen ancak kendi arkadaş grubu tarafından istenmeyen arkadaşlarının da yerine kendisini koyar. Okuldan eve dönünce bu durumu ailesi ile paylaşan Tuğberk, ailesinin de kendisi gibi bu duruma şaşırıldığını ve üzüldüğünü fark eder. Arkadaşlarını seçmek için yeteri kadar zamanı olduğunu düşünür ve ilkokuldaki arkadaşlarını nasıl belirlediğini düşünmeye başlar.

1-) Zaman faktörü, Tuğberk'in karar verme sürecini nasıl etkilemiştir?

.....
.....
.....

2-) Önceki deneyimleri ve kişisel özellikleri, Tuğberk'in karar verme sürecini nasıl etkilemiştir?

.....
.....
.....

3-) Yaşadığı duygu durumu, Tuğberk'in karar verme sürecini nasıl etkilemiştir?

.....
.....
.....

4-) Tuğberk'in çevresi, karar verme sürecini nasıl etkilemiştir?

.....
.....
.....

5-) Tuğberk'in karar verme sürecini, yukarıda sayılanlar dışında başka hangi faktörler etkilemiş olabilir?

.....
.....
.....

6-) Tuğberk karar verme sürecindeki faktörleri etkili bir şekilde kullanarak arkadaş seçimi konusunda sizce nasıl bir karar vermiştir?

.....
.....
.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERİYORUM DERSLERİMİ SEÇİYORUM!

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Ders seçiminde karar verme becerisini kullanır. / 35. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Seçmeli Ders Listesi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2 ve Seçmeli Dersler Listesi etkinlik öncesinde öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik öncesinde okul idaresinden 5. sınıflar için Seçmeli Dersler Listesi temin edilmelidir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: "Değerli öğrencilerim hepimize merhaba. Geçen hafta hatırlarsanız karar vermeden ve karar verme sürecinden bahsetmiştik. Bununla ilgili neler hatırlıyorsunuz?" 2. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra öğrencilere "Karar verme sürecini hayatımızın pek çok alanında deneyimlediğimizi ifade etmiştik. Bu süreçlerde etkili bir şekilde karar vermek de bir o kadar önemlidir" denir ve "Sizce etkili karar verebilmek neden önemlidir?" sorusu sorularak paylaşımlar alınır. 3. Daha sonra aşağıdaki ifade edile etkinlik sürdürülür: "Evet değerli öğrencilerim karar verme sürecinin öneminden ve bu beceriyi kullanmaktan bahsettik. Şimdi de bu beceriyi daha iyi anlamak amacıyla bir etkinlik gerçekleştireceğiz." 4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır: "Şu an hepimizin önünde yer alan Çalışma Yaprağı-1'e dikkatle bakmanızı istiyorum. Üst tarafta yer alan merdivende, karar verme sürecinin basamakları yer alıyor. Bu basamakları tek tek geçerek karar verme sürecini başarıyla tamamlayacağız. Böylece karar verme becerimizi de etkili bir biçimde kullanmış olacağız. Alt tarafta gördüğümüz elinde bir fındık olan sincap ve köprü dikkatinizi çekti mi? Sincap, elindeki fındığı düşürmeden köprüden geçmeyi ve yavrularına bu fındığı götürmek istiyor. Bunun için karar verme sürecini basamaklarını kullanacak. Sizce her bir basamakta neler yapılabilir?"

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrencilerin Çalışma Yaprağı-1 üzerinde kısa bir süre düşünceleri sağlanır. Ardından tüm basamaklar uygulayıcı tarafından ifade edilir ve öğrencilerden her bir basamağın üzerine ilgili ifadeleri not etmeleri istenir.
6. Öğrencilere *"Evet değerli öğrencilerim. Sincabımızı hep birlikte karar verme becerisini kullanarak köprüden karşıya geçireceğiz. Bunun için açıklamaları dikkatle takip etmenizi ve söyleyeceğim ifadeleri basamakların üzerine yazmanızı istiyorum. Sorusu olan var mı?"* yönergesi verilir. Varsa öğrencilerin soruları cevaplanır.
7. Ardından tüm basamaklar uygulayıcının aşağıdaki ifadeleri ile öğrenciler tarafından doldurulur:

"İlk basamakta ne görüyorsunuz çocuklar? Evet problemi fark etmek. Buradaki amacımız karar verilecek problem (şey) nedir? sorusuna cevap vermek. Burada karar verilecek problem köprüden karşıya bulunduğu düşünmeden geçmek. Bu ifadeyi ilk basamağın üzerine hep birlikte yazalım. Herkes yazdı mı?" Tüm öğrenciler ilgili ifadeyi yazdıktan sonra ikinci basamağa geçilir: *"Evet çocuklar şimdi ikinci basamağa geçiyoruz. İkinci basamakta problemi tanımlamak yer alıyor. Buradaki amaç, kararımızın öğelerini belirlemek. Bunun için ilgili basamağa "Köprüdeki basamakları kullanarak dikkatli bir biçimde karşıya geçmeliyim." ifadesini yazabiliriz. Gelelim üçüncü basamağa. Bu basamakta seçenekler hakkında bilgi toplama var. Bu basamağa "Köprünün yanlarında yer alan uzun kütükleri kullanabilirim, köprünün üstündeki tahtaları kullanabilirim, ya da her ikisini birlikte kullanabilirim. Ayrıca diğer sincaplara sorabilirim." yazabiliriz. Dördüncü basamakta toplanan bilgileri karşılaştırma var. Bu basamakta "Elde ettiğim bilgileri karşılaştırmalıyım." yazabiliriz. Beşinci basamak "Değerleri Belirlemek". Bu basamağa sincabın elindeki fındıkla karşıya geçerek yavrularına götürmesinin nasıl bir değere sahip olduğunu yazacağız. "Onların aç kalmasını istemiyorum." yazabiliriz. Altıncı basamak seçenekler ve sonuçlar burada "Her bir seçeneğin riskleri düşünülür." yazalım ve düşünelim.*

8. Öğrencilerin ilgili basamak ile ilgili düşünceleri istenir ve kalan basamaklar aşağıdaki ifadeler ile tamamlanır:

"Evet çocuklar, yedinci basamakta kararımızı uygulayacağız. Buraya, bir önceki basamaktaki düşüncelerinizden hareketle üçüncü basamakta oluşturduğunuz seçeneklerden herhangi birisini yazabilirsiniz. Son basamak ise değerlendirme. Bu basamağa "Bu kararımı gelecekte de uygulayabilir miyim? yazabilirsiniz."

9. Çalışma Yaprağı-1 ile ilgili çalışma tamamlandıktan sonra Çalışma Yaprağı-2 ve seçmeli dersler listesi tüm öğrencilere dağıtılır ve aşağıdaki yönerge ile etkinlik sürdürülür:

"Değerli öğrencilerim, biraz önce karar verme becerimizi kullanarak sincabın yaşadığı problem durumunu çözmeye çalıştık. Şimdi ise kendimize yönelik bir durumu, karar verme becerimizi kullanarak çözmeye çalışacağız. Önümüzdeki yıl 6.sınıfa geçmiş olacaksınız ve bu sınıfta bazı seçmeli dersleriniz olacak. Bu yıl itibarıyla kendi yetenek, ilgi ve değerlerinize uygun bir şekilde seçmeli derslerinizi seçmeniz gerekiyor. Bu seçimi, biraz önce gördüğümüz karar verme basamaklarını kullanarak gerçekleştirmeye ne dersiniz?"

10. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinliğe devam edilir:

"Şu anda hepinizin önünde Çalışma Yaprağı-2 ve okul idaresinden temin ettiğimiz seçmeli dersler listesi var. Sizden istenilen, biraz önceki çalışmamızı düşünerek karar verme becerinizi kullanmanız ve seçmeli derslerinizi seçmeniz. Seçmeli derslerinize ilişkin karar verme basamaklarınızı kullanmaya çalıştığınızı görüyorum. Bunun için süremizin kısıtlı olduğunu belirtmek istiyorum. Ancak etkinlik sonunda yapacağım açıklama ile bunu başaracağınıza inanıyorum. İsterseniz bugüne ilişkin paylaşımlarımızı alarak etkinliğimizi tamamlayalım."

11. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki sorularla süreç değerlendirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Bu etkinlikle neler yaşadınız? (Neler düşündünüz, hissettiniz?)
- Karar verme basamaklarını karar verme süreçlerimizde kullanmak bizim için neden önemlidir?
- Karar verme basamakları içerisinde sizin için en çok ilgi çeken basamak hangisiydi?
- Karar verme basamakları içerisinde sizin için en can sıkıcı olan basamak hangisiydi?
- Sizce seçmeli derslerini bu karar verme basamaklarını kullanmadan seçen kişiler ne gibi problemler yaşayabilir?

12. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Evet değerli öğrencilerim. Yaşamımızın birçok alanında olduğu gibi ders seçimi süreçlerimizde de karar verme becerilerimizi etkin bir şekilde kullanmak akademik yaşamımızı daha başarılı ve mutlu bir şekilde sürdürmemize katkı sağlayacaktır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin bir hafta içerisinde, uygun bir zamanda evlerinde ayna karşısına geçmeleri istenir. Ardından Çalışma Yaprağı-2'de belirtilen soruları soracak kişinin kendileri, cevaplayacak kişinin ise aynadaki yansımaları olacağı söylenir. Ders seçimine yönelik karar verme basamaklarını kullanarak ilgili sorular yöneltilir ve seçmeli derslerin seçimi sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin ilgili ders saatinde mutlak bir seçim yapmaları ve karar verme süreci basamaklarını tamamlamaları mümkün görünmemektedir. Bunun için kazanımın değerlendirilmesi başlığında yer alan sürecin işletilmesi gerekli görülmektedir.

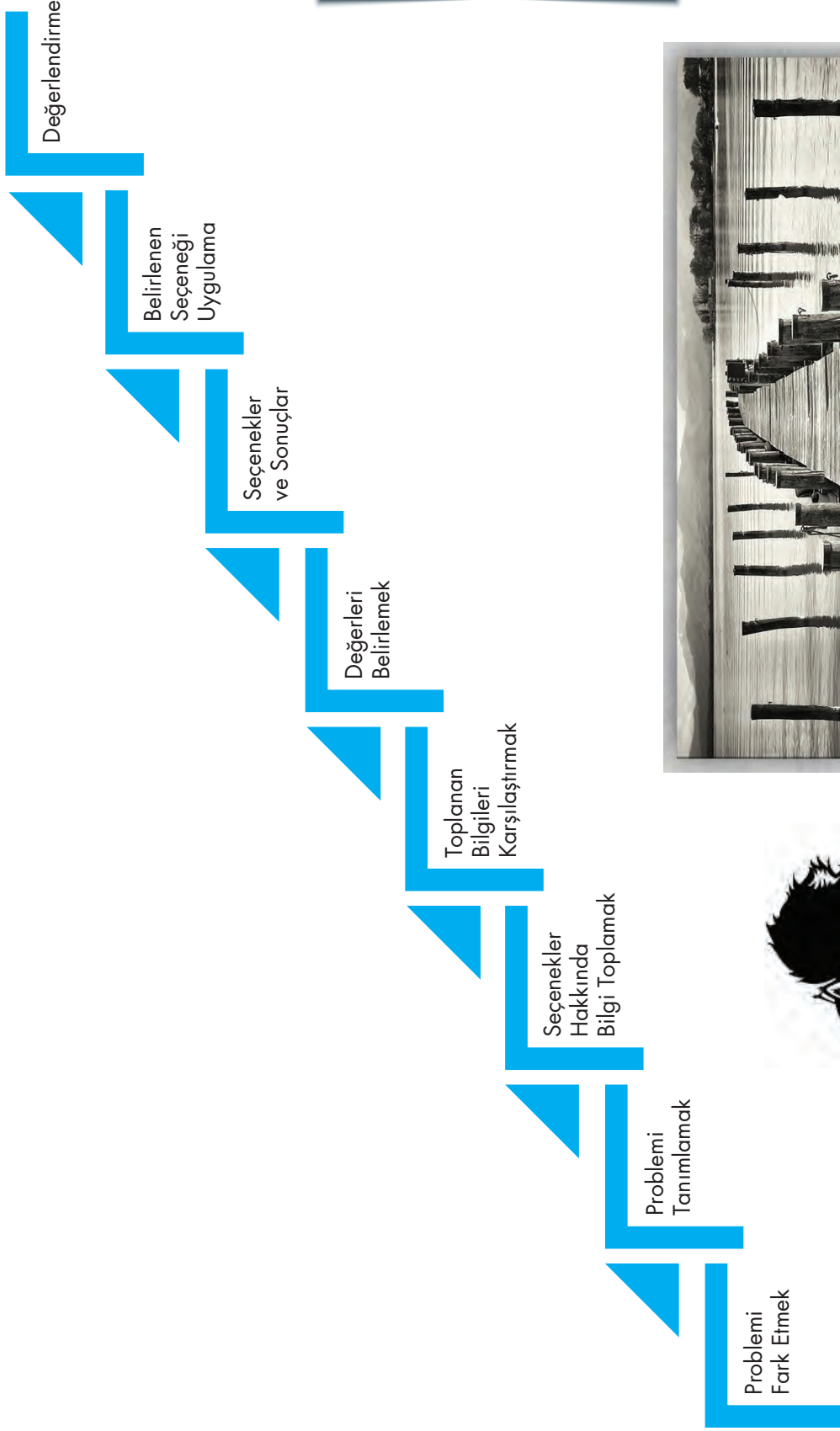
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprakları açıklanırken tahtaya yansıtılabilir ve açıklamalar bunun üzerinden gerçekleştirilebilir.
2. Çalışma yapraklarındaki yazılar puntoları büyütülerek veya kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Küçük gruplar oluşturularak grup çalışması şeklinde etkinlikler yürütülebilir ve öğrencilerin sosyal çevresi düzenlenebilir.

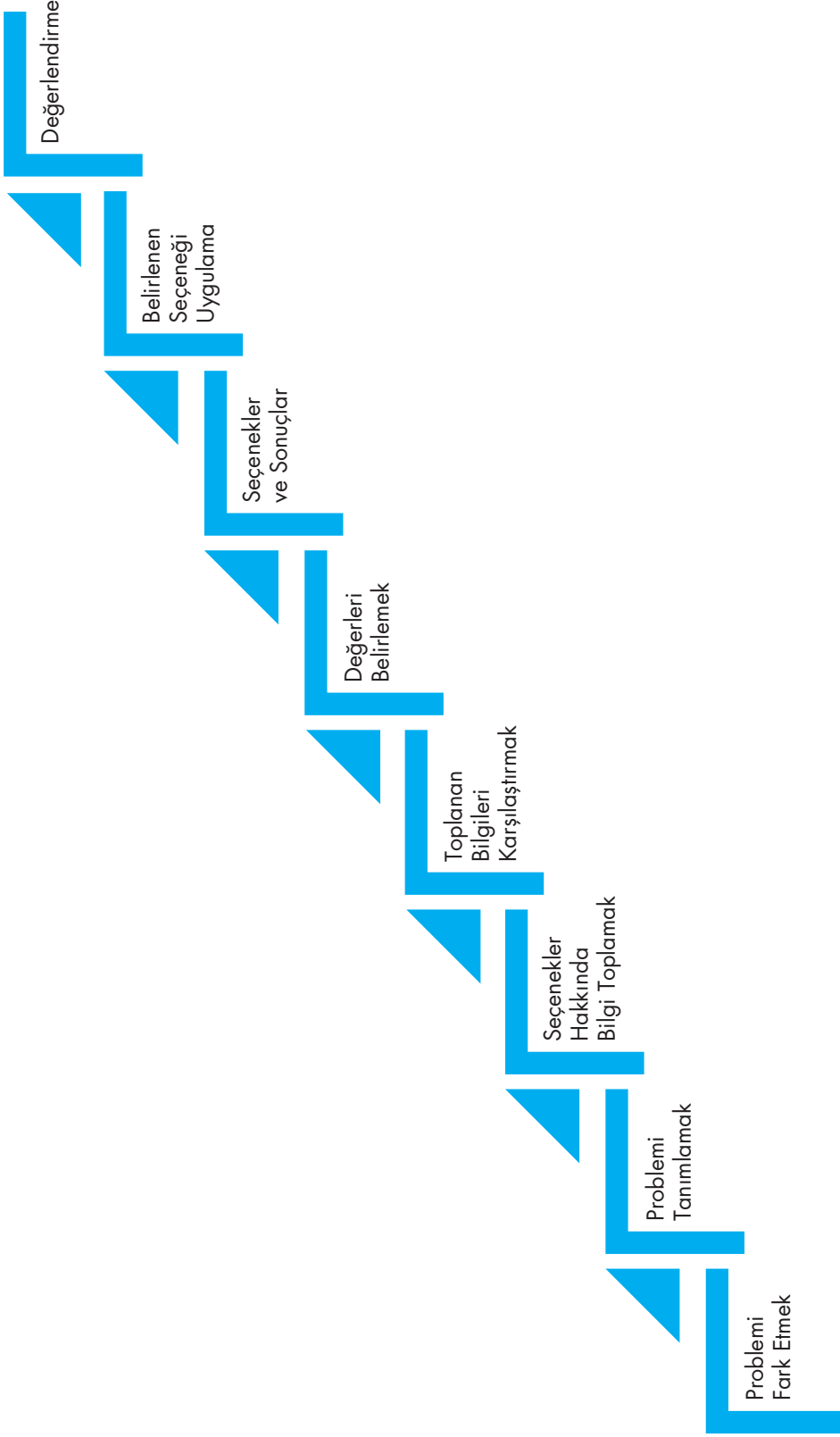
Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

Basamak Adı	Gerçekleştirilecek Çalışma
Problemi Fark Etmek	Karar verilecek şey (problem) nedir? (6.sınıfta almak istediğim seçmeli dersleri seçmem gerekiyor.)
Problemi Tanımlamak	Bu kararın elementleri/öğeleri nelerdir? (Seçmeli dersleri kendi ilgi, yetenek ve değerlerime uygun şekilde seçmeliyim.)
Seçenekler Hakkında Bilgi Toplamak	İkinci basamakta tanımladığım bu kararı vermek için hangi bilgiye ihtiyacım var? (Önceki yıllarda bu dersleri alan üst sınıftaki öğrencilere, ilgili derslerin öğretmenlerine, okul psikolojik danışmanına/rehber öğretmenime ve aileme sorarak bilgi toplayabilirim.)
Toplanan Bilgileri Karşılaştırmak	En önemli ve en önemsiz bilgi hangisi? (Elde ettiğim bilgileri önem sırasına göre sıralamam gerekiyor.)
Değerleri Belirlemek	Ne istiyorum? Aldığım karar beni ve çevremi nasıl etkileyecek? (Kendime uygun seçtiğim derslerin etkileri neler olacak?)
Seçenekler ve Sonuçlar	Bu seçeneklerin her birinin sonuçları neler? (Seçmeyi düşündüğüm dersleri seçersem sonuçları neler olabilir?)
Belirlenen Seçeneği Uygulama	Bu karar konusunda ne yapacağım? (Verdiğim kararı sınıf rehber öğretmenime bildireceğim.)
Değerlendirme	Ben gelecekte de aynı kararı verebilir miyim? (Diğer sınıflarda da benzer seçimler yapabilir miyim?)

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

NELERİ HATIRLIYORUM?

Gelişim Alanı	Ortak
Yeterlik Alanı	Ortak
Kazanım/Hafta	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır. / 36. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sene boyunca gerçekleştirilen sınıf rehberlik çalışmaları ve kazanımları gözden geçirilir. 2. Altı şapka düşünce tekniği gözden geçirilir. 3. Çalışma Yaprağı 1 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının sene boyunca sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmak olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Sınıftaki öğrenciler 6 gruba ayrılırlar. 3. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak öğrencilerden her şapkanın yanında yer alan soruları kendi aralarında tartışmaları ve ortak ya da farklı duygu ve düşüncelerini belirlemeleri ve not etmeleri istenir. 4. Grupların 15 dakika içerisinde çalışmalarını tamamlaması beklenir. 5. Ardından sırası ile grup üyeleri sene boyunca yapılan sınıf rehberlik etkinliklerine ilişkin yaşantılarını, duygu ve düşüncelerini sırası ile paylaşır. Paylaşımlar çalışma yaprağındaki şapka sırasına göre gerçekleştirilir. 6. Öğrencilere "Önce beyaz şapkayı takıyoruz. Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?" sorusu yöneltilir. Tüm gruplar düşüncelerini paylaşır. Ardından kırmızı şapka takılır. Benzer yönerge ile devam edilir. 7. Tüm gruplar paylaşımda bulunduktan sonra aşağıdaki sorular ile devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanırken aklınızda kalan bir anıyı paylaşır mısınız? • Katılmaktan en keyif aldığınız etkinlikler ve katılmaktan çok hoşlanmadığınız etkinlikler hangileridir? 8. Öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri ile akademik anlayış ve sorumluluk geliştirme, okula uyum sağlama, eğitsel çalışmalarınız planlayabilme gibi eğitim öğretim hayatınıza yönelik etkinliklere katıldınız. Kendinizi tanıırken, kişisel güvenliğinizi sağlamanın yollarını değerlendirip, kişiler arası becerileri geliştirmek için çalıştınız. Meslekleri tanıırken çalışma ve üretmenin anlamını önemini değerlendirdiniz. Bütün bu bilgi ve beceriler sizlerin yaşamda daha sağlıklı olmanız, iyi olmanız ve güçlü yanlarınızı geliştirmeniz için önemlidir. Bu dönemin sonuna geldik. Bundan sonra da öğrendiğiniz bilgi ve becerileri gözden geçirip uygulamaya devam edebilir, yardıma ihtiyaç duyduğunuzda benden, okul psikolojik danışmanınızdan/rehber öğretmeninizden destek isteyebilirsiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sınıf rehberlik etkinliklerine yönelik duygularını ve düşüncelerini anlatan bir resim yapmaları istenir. Resim EBA üzerinden paylaşılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bu etkinliğin EBA üzerinden canlı derslerde gerçekleştirilmesi hâlinde öğrencilere bireysel olarak belirli bir süre verilip duygu ve düşünceleri üzerine konuşmaları için fırsat tanınabilir.
2. Çalışma Yaprağı EBA'ya yüklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 1

NELERİ HATIRLIYORUM?

Bu sene rehberlik etkinliklerinde pek çok çalışma yaptınız. Bu etkinliklere ve yaşantılarınıza ilişkin duygu ve düşüncelerinizi birlikte tartışıp paylaşır mısınız?

	Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik duygularınız neler? Sizi heyecanlandıran etkinlikler neler?
	Rehberlik etkinliklerinde yaşadığınız olumsuz düşünce ve duygular var mı? Varsa neler?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik iyimser düşünceleriniz neler? Avantajlı yanları neler?
	Rehberlik etkinliklerinin daha iyi yapılması ve geliştirilmesi için düşünceleriniz neler?
	Rehberlik etkinliklerinde öğrendiklerinizi yaşamınıza aktarabilme ve uygulayabilme konusunda düşünceleriniz nelerdir?